

การศึกษาการรบกวนของตัวของวัยรุ่นหญิงระดับปริญญาตรี

สารนิพนธ์
ของ
สิวิณี ทองนุช

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว

พฤษภาคม 2552

การศึกษาการรบกวนของตัวของวัยรุ่นหญิงระดับปริญญาตรี

สารนิพนธ์
ของ
สิวณีย์ ทองนุช

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว

พฤษภาคม 2552

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สวีนีย์ ทองนุช. (2552). การศึกษาการร้กนวลสงวนตัวของวัยรุ่นหญิงระดับปริญญาตรี. สารนิพนธ์
กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทศพร มณีศรีจำ.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย 3 ประการคือ 1) เพื่อเปรียบเทียบการร้กนวลสงวนตัวของวัยรุ่นหญิง
จำแนกตามตัวแปรชีวสังคมด้านชั้นเรียน กลุ่มวิชาชีพ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและถิ่นที่อยู่ที่แตกต่างกัน
2) เพื่อเปรียบเทียบการร้กนวลสงวนตัวของวัยรุ่นหญิง จำแนกตามตัวแปรจิตลักษณะด้านเจตคติ
ต่อการร้กนวลสงวนตัว และการเห็นคุณค่าในตนเองที่แตกต่างกัน และ 3) เพื่อเปรียบเทียบการร้ก
นวลสงวนตัวของวัยรุ่นหญิง จำแนกตามตัวแปรการรับรู้ทางสังคม ด้านการอบรมเลี้ยงดู การเปิดรับ
สื่อมวลชนเกี่ยวกับเพศ การใช้เวลาว่างร่วมกับกลุ่มเพื่อน และการรับรู้แบบอย่างที่แตกต่างกัน

กลุ่มตัวอย่างเป็นวัยรุ่นหญิงซึ่งกำลังศึกษาในระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4 กลุ่ม
วิชาชีพวิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยของรัฐแห่งหนึ่ง จำนวน 312 คน
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามวัดตัวแปรอิสระด้านชีวสังคม จิตลักษณะและการรับรู้
ทางสังคม 7 ฉบับ และแบบสอบถามวัดตัวแปรตาม ด้านการร้กนวลสงวนตัว 1 ฉบับ สถิติที่ใช้
ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยปรากฏว่า

1. การร้กนวลสงวนตัวของวัยรุ่นหญิงเปรียบเทียบตามตัวแปรชีวสังคมที่แตกต่างกันพบว่า
 - 1.1 วัยรุ่นหญิงที่เรียนในชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4 มีการร้กนวลสงวนตัวแตกต่างกันอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
 - 1.2 วัยรุ่นหญิงที่เรียนในกลุ่มวิชาชีพวิทยาศาสตร์ กลุ่มวิชาชีพสังคมศาสตร์ และกลุ่มวิชาชีพ
มนุษยศาสตร์ มีการร้กนวลสงวนตัวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
 - 1.3 วัยรุ่นหญิงที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่า 2.50 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 2.50
ถึง 3.00 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่า 3.00 มีการร้กนวลสงวนตัวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .05
 - 1.4 วัยรุ่นหญิงที่มีถิ่นที่อยู่ในชนบทและในเมือง มีการร้กนวลสงวนตัวแตกต่างกันอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. การร้กนวลสงวนตัวของวัยรุ่นหญิงเปรียบเทียบตามตัวแปรจิตลักษณะที่แตกต่างกัน พบว่า
 - 2.1 วัยรุ่นหญิงที่มีเจตคติต่อการร้กนวลสงวนตัวสูงและเจตคติต่อการร้กนวลสงวนตัวต่ำ
มีการร้กนวลสงวนตัวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.2 วัยรุ่นหญิงที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองสูง และการเห็นคุณค่าในตนเองต่ำ มีการรักนวลสงวนตัวไม่แตกต่างกัน

3. การรักนวลสงวนตัวของวัยรุ่นหญิง เปรียบเทียบตามตัวแปรการรับรู้ทางสังคมที่แตกต่างกันพบว่า

3.1 วัยรุ่นหญิงที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย และแบบเข้มงวดกวดขัน มีการรักนวลสงวนตัวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3.2 วัยรุ่นหญิงที่เปิดรับสื่อมวลชนเกี่ยวกับเพศน้อย และเปิดรับสื่อมวลชนเกี่ยวกับเพศมาก มีการรักนวลสงวนตัวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3.3 วัยรุ่นหญิงที่ใช้เวลาวางร่วมกับกลุ่มเพื่อนน้อย และใช้เวลาว่างร่วมกับกลุ่มเพื่อนมาก มีการรักนวลสงวนตัวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3.4 วัยรุ่นหญิงที่รับรู้แบบอย่างมาก และรับรู้แบบอย่างน้อย มีการรักนวลสงวนตัวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

THE VIRGIN MAINTENANCE OF TEENAGE GIRLS IN
THE VIEW OF UNDERGRADUATE STUDENTS

AN ABSTRACT
BY
SIWINEE THONGNUT

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Education Degree in Guidance and Counseling Psychology
at Srinakharinwirot University
May 2009

Siwinee Thongnut. (2009). *The Virgin Maintenance of Teenage Girls in the View of Undergraduate Student*. Master's Project. M.Ed. (Guidance and Counseling Psychology). Bangkok: Graduate School. Srinakarinwirot University.
Project Advisor: Asst. Prof. Dr. Totsaworn Maneesrikum.

This research focuses on 3 purposes that is; 1) To compare the virgin maintenance of teenage girls in four biosocial variables, which are education level, professional fields, grade result and hometown 2) To compare the virgin maintenance of teenage girls in two psychological characteristics, which are attitude toward the virgin maintenance of teenage girls and self-esteem and 3) To compare the virgin maintenance of teenage girls in four variables in social acknowledgement, included the adoption, acceptance of sex on the public media, spending free-time among friends and getting the role-model.

The subjects are 312 female teenagers who are undergraduate students from Year 1 to Year 4 in professional groups of sciences, social sciences and humanities in state university. Tools used in this research are seven questionnaires to ask for the biosocial variables, psychological characteristics and social acknowledgement and one questionnaire to ask about the dependent variables. One way ANOVA and t-test are used to analyze the data.

The findings are as follows:

1. When comparing the virgin maintenance of teenage girls in four different biosocial variables, it is found that:
 - 1.1 The teenage girls who are undergraduate students from Year 1 to Year 4 are different in the virgin maintenance with statistically significant difference at .01.
 - 1.2 The teenage girls who are undergraduate students in the professional fields of sciences, social sciences, and humanities are different in the virgin maintenance with statistically significant difference at .01.
 - 1.3 The teenage girls who are undergraduate students whose GPA are lower than 2.50 and whose GPA are between 2.50 - 3.00 are different in the virgin maintenance with statistically significant difference at .05.
 - 1.4 The teenage girls who are undergraduate students whose hometowns are in rural and urban area are different in the virgin maintenance with statistically significant difference at .01.
2. When comparing the virgin maintenance of teenage girls in two psychological characteristics, it is found that:
 - 2.1 The teenage girls, whose attitudes towards the virgin maintenance are high, and the teenage girls, whose attitudes towards the virgin maintenance are low are different in the virgin maintenance with statistically significant difference at .01.
 - 2.2 There is no different in the virgin maintenance between the teenage girls who have high self-esteem and the teenage girls who have the low self-esteem.

3. When comparing the virgin maintenance of teenage girls in four variables in social acknowledgement, it is found that:
 - 3.1 The teenage girls who are treated democratically and the teenage girls who are treated strictly are different in the virgin maintenance with statistically significant difference at .01.
 - 3.2 The teenage girls who are less familiar to the sex through the public media and the teenage girls who are open to the sex through the public media are different in the virgin maintenance with statistically significant difference at .01.
 - 3.3 The teenage girls who spent more free-time with friends and the teenage girls who spent less free-time with friends are different in the virgin maintenance with statistically significant difference at .01.
 - 3.4 The teenage girls who perceived a lot of role models and the teenage girls who get fewer role models are different in the virgin maintenance with statistically significant difference at .01.

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์นี้สำเร็จลุล่วงได้เป็นอย่างดีด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทศพร มณีศรีขำ อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ที่ได้เสียสละเวลาอันมีค่าในการให้คำปรึกษาแนะนำ การทำการวิจัยจนสำเร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งถึงความกรุณาและขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ชูชีพ อ่อน โคนสูง และอาจารย์ ดร.สกล วรเจริญศรี ที่กรุณาเป็นกรรมการสอบสารนิพนธ์และได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมที่เป็นประโยชน์ทำให้สารนิพนธ์นี้ มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ให้ความรู้ ความคิด และคำแนะนำแก่ผู้วิจัย ในการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนวอย่างดียิ่ง

ท้ายที่สุดนี้ขอเทิดทูนพระคุณของ “คุณพ่อคุณแม่” ที่ได้ทุ่มเททั้งกำลังกาย กำลังสติปัญญา และกำลังใจเพื่อการศึกษาของผู้วิจัยมาโดยตลอด

สิวินีย์ ทองนุช

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายของการวิจัย	2
	ความสำคัญของการวิจัย	3
	ขอบเขตของการวิจัย	3
	นิยามศัพท์เฉพาะ	4
	กรอบแนวคิดในการวิจัย	7
	สมมติฐานในการวิจัย	8
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
	เอกสารเกี่ยวกับวัยรุ่นและพฤติกรรมทางเพศ	10
	ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทางเพศ	14
	ทฤษฎีจิตวิเคราะห์	14
	ทฤษฎีจิตสังคม	15
	ทฤษฎีระบบทางเพศ	16
	เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับจิตลักษณะกับพฤติกรรมทางเพศ	17
	เอกสารเกี่ยวกับเจตคติ	17
	งานวิจัยเจตคติต่อพฤติกรรมทางเพศ	19
	เอกสารเกี่ยวกับการเห็นคุณค่าในตนเอง	20
	งานวิจัยการเห็นคุณค่าในตนเองกับพฤติกรรมทางเพศ	22
	เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับการรับรู้ทางสังคมกับพฤติกรรมทางเพศ	22
	เอกสารเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดู	22
	งานวิจัยบรรยากาศในครอบครัวกับพฤติกรรมทางเพศ	29
	เอกสารเกี่ยวกับสื่อมวลชน	30
	งานวิจัยสื่อมวลชนกับพฤติกรรมทางเพศ	31
	งานวิจัยกลุ่มเพื่อนกับพฤติกรรมทางเพศ	32

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
2 (ต่อ)		
	งานวิจัยเกี่ยวกับชีวสังคมกับพฤติกรรมทางเพศ	33
	งานวิจัยระดับชั้นเรียนกับพฤติกรรมทางเพศ	33
	งานวิจัยการพักอาศัยกับพฤติกรรมทางเพศ	33
3	วิธีดำเนินการวิจัย	34
	ประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง	34
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	35
	การสร้างและการนำเครื่องมือมาใช้ในการวิจัย	36
	การสร้างเครื่องมือมาใช้ในการวิจัย	36
	การนำเครื่องมือมาใช้ในการวิจัย	42
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	46
	การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ	46
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	47
	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	47
	การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	47
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	48
	การรบกวนสวณตัวเปรียบเทียบตามตัวแปรชีวสังคมที่แตกต่างกัน	48
	การรบกวนสวณตัวเปรียบเทียบตามตัวแปรจิตลักษณะที่แตกต่างกัน	55
	การรบกวนสวณตัวเปรียบเทียบตามตัวแปรการรับรู้ทางสังคมที่แตกต่างกัน	57
5	สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	61
	ความมุ่งหมายของการวิจัย	61
	กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย	61
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	61
	การวิเคราะห์ข้อมูล	62
	สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	62
	อภิปรายผล	63
	ข้อเสนอแนะ	67

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บรรณานุกรม	69
ภาคผนวก	74
ภาคผนวก ก	75
ภาคผนวก ข	85
ภาคผนวก ค	90
ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์	92

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามกลุ่มวิชาชีพและชั้นเรียน	35
2 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อหาความแตกต่างในการรักษากลวงสวนตัวของวัยรุ่นหญิงที่เรียนในชั้นเรียนแตกต่างกัน 4 กลุ่ม	48
3 แสดงผลวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ในการรักษากลวงสวนตัวของวัยรุ่นหญิงที่เรียนในชั้นเรียนแตกต่างกัน 4 กลุ่ม	49
4 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อหาความแตกต่างในการรักษากลวงสวนตัวของวัยรุ่นหญิงที่เรียนในกลุ่มวิชาชีพแตกต่างกัน 3 กลุ่ม	50
5 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ในการรักษากลวงสวนตัวของวัยรุ่นหญิงที่เรียนในกลุ่มวิชาชีพแตกต่างกัน 3 กลุ่ม	51
6 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อหาความแตกต่างในการรักษากลวงสวนตัวของวัยรุ่นหญิงที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน 3 กลุ่ม	52
7 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ในการรักษากลวงสวนตัวของวัยรุ่นหญิงที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน 3 กลุ่ม	53
8 แสดงผลการวิเคราะห์ความแตกต่างในการรักษากลวงสวนตัวของวัยรุ่นหญิงชนบทและในเมือง	54
9 แสดงผลการวิเคราะห์ความแตกต่างในการรักษากลวงสวนตัวของวัยรุ่นหญิงที่มีเจตคติต่อการรักษากลวงสวนตัวสูงและต่ำ	55
10 แสดงผลการวิเคราะห์ความแตกต่างในการรักษากลวงสวนตัวของวัยรุ่นหญิงที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองสูงและต่ำ	56
11 แสดงผลการวิเคราะห์ความแตกต่างในการรักษากลวงสวนตัวของวัยรุ่นหญิงที่มีการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยและแบบเข้มงวดกวดขัน	57
12 แสดงผลการวิเคราะห์ความแตกต่างในการรักษากลวงสวนตัวของวัยรุ่นหญิงที่เปิดรับสื่อมวลชนเกี่ยวกับเพศมากและน้อย	58
13 แสดงผลการวิเคราะห์ความแตกต่างในการรักษากลวงสวนตัวของวัยรุ่นหญิงที่ใช้เวลาว่างร่วมกับกลุ่มเพื่อนมากและน้อย	59
14 แสดงผลการวิเคราะห์ความแตกต่างในการรักษากลวงสวนตัวของวัยรุ่นที่รับรู้แบบอย่างมากและน้อย	60

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
15 แสดงค่าอำนาจจำแนกรายชื่อของแบบสอบถามเจตคติต่อการรักษาวงศ์วานตัว	86
16 แสดงค่าอำนาจจำแนกรายชื่อของแบบสอบถามการเห็นคุณค่าในตนเอง	87
17 แสดงค่าอำนาจจำแนกรายชื่อของแบบสอบถามการรับรู้แบบอย่าง	88
18 แสดงค่าอำนาจจำแนกรายชื่อของแบบสอบถามการรักษาวงศ์วานตัว	89

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
2 แผนภูมิการอบรมเลี้ยงดูตามแนวคิดของเซฟเฟอร์	26

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ประเทศไทยเป็นประเทศที่กำลังพัฒนาให้มีความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และการศึกษา ความทันสมัยทางด้านเทคโนโลยีก่อให้เกิดการหลั่งไหลของวัฒนธรรมตะวันตก เข้าสู่ประเทศอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทุก ๆ ด้าน โดยเฉพาะด้านสังคมและเศรษฐกิจ ในทางสังคมมีการเปลี่ยนแปลง ลักษณะครอบครัว รูปแบบการดำเนินชีวิต การสื่อสาร ก่อให้เกิด การเรียนรู้ เลียนแบบอย่างรวดเร็ว ทำให้เจตคติ ค่านิยมและพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงไปคล้ายคลึงกัน ในทุกสังคม

สังคมไทยได้รับอิทธิพลของวัฒนธรรม ค่านิยม เจตคติ และพฤติกรรมของชาวตะวันตก ที่มีผล ต่อพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นคล้ายคลึงกับประเทศอื่น ๆ โดยวัยรุ่นไทยได้รับอิทธิพล ค่านิยม และ การเลียนแบบจากประเทศตะวันตก ไม่ว่าจะเป็นการคบเพื่อนต่างเพศ การออกเที่ยวกับเพื่อนต่างเพศ การแต่งกายให้ดึงดูดความสนใจเพศตรงข้าม ตลอดจนการประพฤติปฏิบัติตนทางเพศที่ไม่เหมาะสม มีการเผยแพร่ข้อมูลเป็นไปอย่างรวดเร็ว สื่อต่าง ๆ มีมากมาย ไม่ว่าจะเป็นหนังสือ วารสาร นิตยสาร รวมทั้งสื่อโทรทัศน์ วิทยุ ภาพยนตร์และอินเทอร์เน็ตที่นำเสนอในลักษณะของการตอบสนองทาง ด้านการอารมณ์มากกว่าทางด้านวิชาการที่เป็นประโยชน์ ทำให้วัยรุ่นได้รับข้อมูลที่ผิดพลาด ไม่กระจ่างชัด และทำให้เกิดปัญหาตามมามากมาย ได้แก่ การลาออกจากสถานศึกษากลางคัน การตั้งครภ์นอกสมรส การทำแท้งที่ผิดกฎหมาย การมั่วสุมในที่ต่าง ๆ และสถานเริงรมย์ ปัญหาอาชญากรรมที่เพิ่มขึ้นแล้วมา รวมทั้งโรคทางเพศสัมพันธ์ต่าง ๆ โดยเฉพาะโรคเอดส์ที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ซึ่งผู้ติดเชื้อเอดส์ส่วนใหญ่ ร้อยละ 90 จะอยู่ในกลุ่มอายุ 15-39 ปี

สำหรับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานในกลุ่มเด็กวัยรุ่นกลายมาเป็นประเด็นทางสังคมที่ได้รับความสนใจ ประสพการณ์การมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่น อาจกล่าวได้ว่าเป็นเรื่องธรรมดาในหลายสังคม โดยเฉพาะสังคมตะวันตก แต่ในสังคมไทยเป็นสังคมที่ได้ชื่อว่ามีวัฒนธรรมในเรื่องเพศมาก โดยเฉพาะ ผู้หญิง คือ หญิงไทยจะรักนวลสงวนตัว ไม่ชิงสุกก่อนห่ามมีความหวงแหนพรหมจารีเพื่อรักษาความบริสุทธิ์ ไว้จนถึงวันแต่งงาน ผู้หญิงจึงถูกขัดเกลามาให้รู้จักระมัดระวังและควบคุมพฤติกรรมทางเพศ ว่าเรื่องเพศ เป็นเรื่องน่าอายและต้องสำรวม รวมทั้งให้ความสำคัญอย่างมากในการรักษาความบริสุทธิ์ของผู้หญิง สาว ซึ่งเป็นเครื่องวัดคุณค่าของผู้หญิง (มานพ คณะโต. 2541 : 32-33) สอดคล้องกับ การศึกษาของ กฤตยา อาชวนิจกุล และวราภรณ์ แซ่มสนธิ. (2538 : 45) ได้ศึกษาวัยรุ่นชายไทยกับการซื้อประเวณี : การศึกษาแนวทางการเปลี่ยนแปลงค่านิยม การซื้อประเวณี พบว่า วัยรุ่นชายต่างให้ความสำคัญในการเลือก หญิงบริสุทธิ์มากกว่าหากต้องแต่งงาน และมีพฤติกรรมทางเพศ

พฤติกรรมทางเพศของคนไทยเริ่มเปลี่ยนแปลงไปมาก เมื่อสังคมไทยพัฒนาไปสู่ยุคของความทันสมัย (Modernization) เนื่องจากมีการรับความคิดตามแนวตะวันตกมากขึ้น กอปรกับประเทศไทยก้าวไปสู่การพัฒนาทางเศรษฐกิจ มีการนำเทคโนโลยี ข้อมูลข่าวสารรูปแบบต่าง ๆ และความทันสมัยเข้ามา อาทิ การแต่งกาย การมีความสัมพันธ์ทางเพศ ทำให้มนุษย์คิดว่า การมีความสัมพันธ์ทางเพศกลายเป็นส่วนหนึ่งของชีวิต ซึ่งพฤติกรรมทางเพศ ได้รับอิทธิพลจากปัจจัยหลายด้าน เช่น ค่านิยมของการมีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ การถูกเนื้อต้องตัวอย่างเปิดเผย หรือการมีเพศสัมพันธ์โดยปราศจากการแต่งงาน เด็กและเยาวชนจึงถูกปลูกฝังให้มีความนิยมที่หลงใหล ฟุ้งเฟ้อไปกับภาวะความทันสมัย มีช่องทางเรียนรู้เรื่องเพศง่ายขึ้น จากสื่อที่พอหาอ่านและดูได้จากสิ่งพิมพ์และวิดิทัศน์ นอกจากนี้ ยังใช้เวลาว่างกับเพื่อนไปเดินเล่นตามห้างสรรพสินค้า ดูภาพยนตร์ ชมคอนเสิร์ต เที่ยวดิสโกเธคที่ไม่อยู่ในสายตาของผู้ใหญ่ เด็กวัยรุ่นโอ้โลมกันในที่สาธารณะ นักศึกษาหญิงและชายเช่าห้องพักอยู่ด้วยกัน โดยที่บิดามารดาไม่รับรู้ จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัย พบว่า มีปัจจัยที่เป็นสาเหตุของพฤติกรรมทางเพศว่ามาจากปัจจัยส่วนตัว อันได้แก่ ปัจจัยชีวสังคมและจิตลักษณะ ปัจจัยการรับรู้ทางสังคมได้แก่ ปัจจัยครอบครัว ปัจจัยกลุ่มเพื่อน ปัจจัยสื่อและบริบทของสังคม (Moore;& Rosenthal. 1993 : 12) ซึ่งปัจจัยส่วนตัว ด้านชีวสังคม ได้แก่ ระดับชั้นการศึกษา เป้าหมายทางการศึกษา สภาพที่วัยรุ่นอยู่อาศัย และจิตลักษณะได้แก่ เจตคติต่อพฤติกรรมทางเพศ และการเห็นคุณค่าในตนเองมีความเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทางเพศ ส่วนปัจจัยการรับรู้ทางสังคม พบว่า บรรยายาก ในครอบครัว การรับรู้ข่าวสารจากสื่อเกี่ยวกับเรื่องเพศ และการใช้เวลาว่างร่วมกับกลุ่มเพื่อน เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทางเพศ

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยมีความประสงค์ที่จะศึกษาว่า การรักษาวงสวณตัวของวัยรุ่นหญิงระดับปริญญาตรี มีปัจจัยอะไรบ้างที่ทำให้การรักษาวงสวณตัวแตกต่างกัน เพื่อนำข้อมูลมาอธิบายในการปลูกฝังและพัฒนาการรักษาวงสวณตัวต่อไป

ความมุ่งหมายในการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบการรักษาวงสวณตัวของวัยรุ่นหญิง จำแนกตามตัวแปรชีวสังคม ด้านชั้นเรียน กลุ่มวิชาชีพ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและถิ่นที่อยู่ที่แตกต่างกัน
2. เพื่อเปรียบเทียบการรักษาวงสวณตัวของวัยรุ่นหญิง จำแนกตามตัวแปรจิตลักษณะ ด้านเจตคติต่อการรักษาวงสวณตัว และการเห็นคุณค่าในตนเองที่แตกต่างกัน
3. เพื่อเปรียบเทียบการรักษาวงสวณตัวของวัยรุ่นหญิง จำแนกตามตัวแปรการรับรู้ทางสังคม ด้านการอบรมเลี้ยงดู การเปิดรับสื่อมวลชนเกี่ยวกับเพศ การใช้เวลาว่างร่วมกับกลุ่มเพื่อนและการรับรู้แบบอย่างที่แตกต่างกัน

ความสำคัญของการวิจัย

เมื่อทราบปัจจัยชีวสังคม ปัจจัยจิตลักษณะและปัจจัยการรับรู้ทางสังคม ที่ช่วยอธิบาย การรบกวนสงวนตัวแล้ว อาจเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายทางสังคม เพื่อกำหนดจุดมุ่งหมาย การวางแผนและการดำเนินการของสถาบันครอบครัว มหาวิทยาลัย สื่อมวลชน และตัวแทนทางสังคม ได้ปลูกฝังและพัฒนาการรับรู้ทางสังคม จิตลักษณะและพฤติกรรมกรรณวลสงวนตัวของวัยรุ่น ตามปัจจัยต่าง ๆ ต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นวัยรุ่นหญิงซึ่งกำลังศึกษาในกลุ่มวิชาชีพต่างๆ ในระดับชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4 ของมหาวิทยาลัยของรัฐแห่งหนึ่ง ปีการศึกษา 2551 จำนวน 5,541 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นวัยรุ่นหญิงที่สุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage Random Sampling) จากประชากรโดยเฉพาะเจาะจงเลือกคณะจัดเป็นกลุ่มวิชาชีพแล้ว สุ่มวัยรุ่นหญิงแบบ แบ่งชั้นจากกลุ่มวิชาชีพและชั้นเรียนในระดับความเชื่อมั่น .05 (Askin;& Colton, 1963) มาเป็นกลุ่ม ตัวอย่าง จำนวน 312 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ ได้แก่

1. ปัจจัยด้านชีวสังคม ประกอบด้วย

1.1 ชั้นเรียน แบ่งเป็น

1.1.1 ชั้นปีที่ 1

1.1.2 ชั้นปีที่ 2

1.1.3 ชั้นปีที่ 3

1.1.4 ชั้นปีที่ 4

1.2 กลุ่มวิชาชีพ แบ่งเป็น

1.2.1 วิทยาศาสตร์

1.2.2 สังคมศาสตร์

1.2.3 มนุษยศาสตร์

1.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบ่งเป็น

1.3.1 ต่ำกว่า 2.50

- 1.3.2 2.50 ถึง 3.00
 - 1.3.3 สูงกว่า 3.00
 - 1.4 ถิ่นที่อยู่ แบ่งเป็น
 - 1.4.1 ในเมือง
 - 1.4.2 ชนบท
 - 2. ปัจจัยด้านจิตลักษณะ ประกอบด้วย
 - 2.1 เจตคติต่อการรบกวนสงวนตัว
 - 2.2 การเห็นคุณค่าในตนเอง
 - 3. ปัจจัยด้านการรับรู้ทางสังคม ประกอบด้วย
 - 3.1 การอบรมเลี้ยงดู แบ่งเป็น
 - 3.1.1 การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย
 - 3.1.2 การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน
 - 3.2 การเปิดรับสื่อมวลชนเกี่ยวกับเพศ
 - 3.3 การใช้เวลาร่วมกับกลุ่มเพื่อน
 - 3.4 การรับรู้แบบอย่าง
- ตัวแปรตาม ได้แก่ การรบกวนสงวนตัว

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ปัจจัยด้านชีวสังคม หมายถึง ลักษณะทางชีวภาพทางสังคมของวัยรุ่นหญิง ได้แก่ชั้นเรียน กลุ่มวิชาชีพ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และถิ่นที่อยู่ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้
 - 1.1 ชั้นเรียน หมายถึง ชั้นเรียนของวัยรุ่นหญิงในมหาวิทยาลัย แบ่งเป็น 4 กลุ่มได้แก่
 - 1.1.1 ชั้นปีที่ 1
 - 1.1.2 ชั้นปีที่ 2
 - 1.1.3 ชั้นปีที่ 3
 - 1.1.4 ชั้นปีที่ 4
 - 1.2 กลุ่มวิชาชีพ หมายถึง ประเภทของวัยรุ่นหญิง จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชาชีพที่วัยรุ่นหญิงเลือกเป็นวิชาเอก แบ่งเป็น 3 กลุ่มได้แก่
 - 1.2.1 วิทยาศาสตร์ ประกอบด้วย วัยรุ่นหญิงในสาขาวิทยาศาสตร์บริสุทธิ์ และวิทยาศาสตร์ประยุกต์ทุกแขนง
 - 1.2.2 สังคมศาสตร์ ประกอบด้วย วัยรุ่นหญิงในสาขาสังคมศาสตร์และศึกษาศาสตร์ทุกแขนง

1.2.3 มนุษยศาสตร์ ประกอบด้วย วิทยุณหงในสาขามนุษยศาสตร์ทุกแขนง

1.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้ความสามารถทางการเรียนที่แสดงด้วยคะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่เริ่มเข้าศึกษาจนถึงสิ้นภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2551 แบ่งเป็น 3 กลุ่มได้แก่

1.3.1 ต่ำกว่า 2.50

1.3.2 2.50 - 3.00

1.3.3 สูงกว่า 3.00

1.4 ถิ่นที่อยู่ หมายถึง ประเภทของวิทยุณหง จำแนกตามถิ่นที่อยู่อาศัยยาวนานที่สุดจากอดีตถึงปัจจุบัน แบ่งเป็น 2 กลุ่มได้แก่

1.4.1 ในเมือง หมายถึง ถิ่นที่อยู่อาศัยในเขตเทศบาลเมือง เทศบาลนคร เมืองพัทยาหรือกรุงเทพมหานคร

1.4.2 ชนบท หมายถึง ถิ่นที่อยู่อาศัยในเขตเทศบาลตำบล สุขาภิบาล หรือองค์การบริหารส่วนตำบล

2. ปัจจัยด้านจิตลักษณะ หมายถึง ลักษณะทางจิตใจของวิทยุณหง ได้แก่ เจตคติต่อการรักษนวลสงวนตัวและการเห็นคุณค่าในตนเอง ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

2.1 เจตคติต่อการรักษนวลสงวนตัว หมายถึง ความคิด ความรู้สึก ของวิทยุณหงที่มีต่อการรักษนวลสงวนตัว ได้แก่ความคิด ความรู้สึกที่มีต่อพรหมจารี บทบาทของหญิงเกี่ยวกับเรื่องพรหมจารีและการไม่มีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรส วัดได้จากแบบสอบถามเจตคติต่อการรักษนวลสงวนตัวที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เกณฑ์การแบ่งกลุ่มเจตคติต่อการรักษนวลสงวนตัว สูง-ต่ำใช้คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มเป็นเกณฑ์แบ่ง

2.2 การเห็นคุณค่าในตนเอง หมายถึง ความรู้สึกที่บุคคลมีต่อตนเองในด้านการยอมรับเกี่ยวกับตนเอง ความเชื่อที่มีต่อความสามารถของตน การให้ความสำคัญต่อตนเอง และเห็นคุณค่าในความสำเร็จของตนเอง ซึ่งวัดได้จากแบบสอบถามวัดการเห็นคุณค่าในตนเองที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เกณฑ์การแบ่งกลุ่มการเห็นคุณค่าในตนเอง สูง-ต่ำ ใช้คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มเป็นเกณฑ์แบ่ง

3. ปัจจัยด้านการรับรู้ทางสังคม หมายถึง ลักษณะการรับรู้สิ่งแวดล้อมทางสังคมของวิทยุณหง ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดู การเปิดรับสื่อมวลชนเกี่ยวกับเพศ การใช้เวลาร่วมกับกลุ่มเพื่อนและการรับรู้แบบอย่าง ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

3.1 การอบรมเลี้ยงดู หมายถึง การรายงานของบุตรวิทยุณหงถึงรูปแบบของปฏิสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดา กับเด็กวิทยุณหงทั้งทางตรงและทางอ้อม ด้วยวาจาและการกระทำ ซึ่งวัดได้จากการรับรู้ของบุตร สามารถวัดได้โดยใช้แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูของ เกษร จิคุ้มปั่น (2532) ซึ่งแบ่งเป็น 2 แบบดังนี้

3.1.1 แบบประชาธิปไตย หมายถึง รูปแบบของปฏิสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดากับเด็กวิทยุณหง โดยที่เด็กรับรู้และรู้สึกว่าเขาได้รับการปฏิบัติด้วยความยุติธรรมและมีเหตุผล รู้สึกว่าบิดา

มารดาให้ความรัก ความอบอุ่น มีการยอมรับนับถือในความสามารถและความคิดเห็นของตน และให้ความช่วยเหลือตามโอกาสอันควร

3.1.2 แบบเข้มงวดกวดขัน หมายถึง รูปแบบการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดากับเด็กวัยรุ่นโดยที่เด็กรับรู้ และรู้สึกว่าเขาเองไม่ได้รับอิสระเท่าที่ควร ต้องอยู่ในระเบียบวินัยที่บิดามารดากำหนดหรือถูกควบคุมไม่ให้ได้รับความสะดวกในการกระทำตามที่ตนเองต้องการ ถ้าไม่ปฏิบัติตามที่บิดามารดาต้องการก็จะถูกลงโทษอย่างรุนแรง

3.2 การเปิดรับสื่อมวลชนเกี่ยวกับเพศ หมายถึง การเปิดรับข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องเพศจากสื่อภาพยนตร์โทรทัศน์ วิทยุ นิตยสาร หนังสือพิมพ์และอินเทอร์เน็ต วัดได้จากแบบสอบถามการเปิดรับสื่อมวลชนเกี่ยวกับเพศที่ได้จากแบบวัดของ สกล วรเจริญศรี (2545) เกณฑ์การแบ่งกลุ่มการเปิดรับสื่อมวลชนเกี่ยวกับเพศ มาก-น้อย ใช้คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มเป็นเกณฑ์แบ่ง

3.3 การใช้เวลาวางร่วมกับกลุ่มเพื่อน หมายถึง การที่วัยรุ่นใช้เวลาว่างนอกเหนือจากการเรียนในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกับกลุ่มเพื่อน ได้แก่ ร้องเพลง ชมคอนเสิร์ต เดินเล่นตามห้างสรรพสินค้า สังสรรค์ตามสถานบันเทิง ดูภาพยนตร์ ไปเที่ยวตามสถานที่ต่าง ๆ เล่นกีฬา ทำกิจกรรมของมหาวิทยาลัยและไปบ้านเพื่อน วัดได้จากแบบวัดของ สกล วรเจริญศรี (2545) เกณฑ์การแบ่งกลุ่ม การใช้เวลาวางร่วมกับกลุ่มเพื่อนมาก-น้อยใช้คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มเป็นเกณฑ์แบ่ง

3.4 การรับรู้แบบอย่าง หมายถึง การรับรู้แบบอย่างกุลสตรีจากบุคคลและสถานการณ์รอบด้าน ทั้งทางตรงและทางอ้อม วัดได้จากแบบสอบถาม การรับรู้แบบอย่าง ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น เกณฑ์การแบ่ง กลุ่มการรับรู้แบบอย่างมาก-น้อยใช้คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มเป็นเกณฑ์แบ่ง

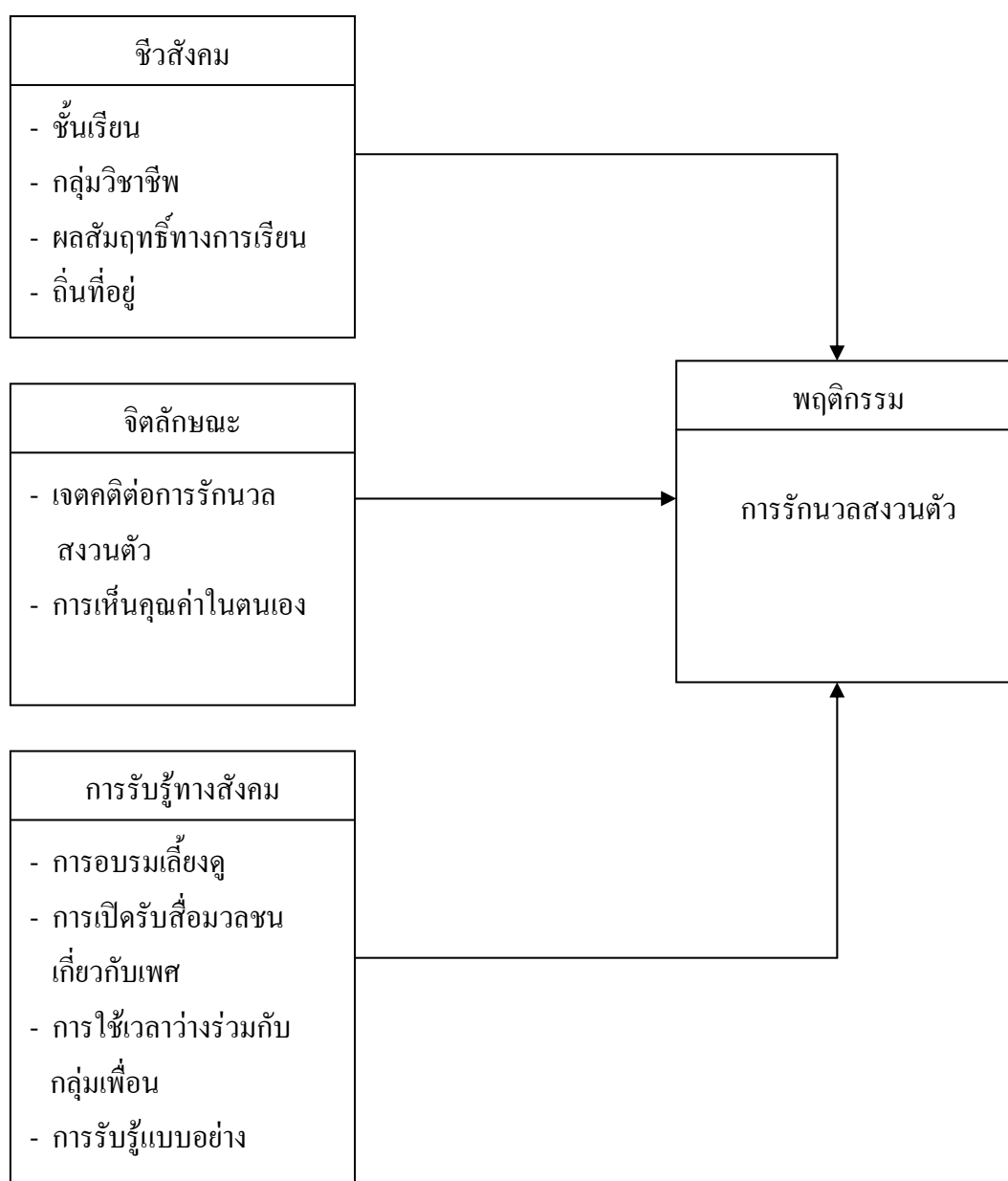
4. การรักษานวลสงวนตัว หมายถึง การกระทำที่วัยรุ่นแสดงออกที่เกี่ยวกับเรื่องการรักษาพรหมจารี ได้แก่ พฤติกรรม การไม่จับมือถือแขนกับเพื่อนต่างเพศ การไม่แต่งตัวเกินงาม การไม่เที่ยวกลางคืนกับเพื่อนต่างเพศ การไม่เดินโอบกอดกับเพื่อนต่างเพศ การไม่โอบกอดกันในที่สาธารณะ การไม่กอดจูบกับเพื่อนต่างเพศและการไม่มีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรส วัดได้จากแบบสอบถามการรักษานวลสงวนตัวที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

5. วัยรุ่นหญิง หมายถึง นิสิตหญิงที่กำลังศึกษาในชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4 ของมหาวิทยาลัยของรัฐแห่งหนึ่ง

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานในการวิจัย

1. วัยรุ่นหญิงที่มีความแตกต่างภายในตัวแปรด้านชั้นเรียน กลุ่มวิชาชีพ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และถิ่นที่อยู่ มีการรักนวลสงวนตัวแตกต่างกัน
2. วัยรุ่นหญิงที่มีความแตกต่างภายในตัวแปรด้านเจตคติต่อการรักนวลสงวนตัว และการเห็นคุณค่าในตนเอง มีการรักนวลสงวนตัวแตกต่างกัน
3. วัยรุ่นหญิงที่มีความแตกต่างภายในตัวแปรด้านการอบรมเลี้ยงดู การเปิดรับสื่อมวลชน เกี่ยวกับเพศ การใช้เวลาว่างร่วมกับกลุ่มเพื่อน และการรับรู้แบบอย่าง มีการรักนวลสงวนตัวแตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามหัวข้อต่อไปนี้

1. เอกสารเกี่ยวกับวัยรุ่นและพฤติกรรมทางเพศ
 - 1.1 ความหมายของวัยรุ่น
 - 1.2 พัฒนาการของวัยรุ่น
 - 1.3 พฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น
 - 1.4 สาเหตุการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสของวัยรุ่น
 - 1.5 ปัญหาที่เกิดจากการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสของวัยรุ่น
2. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทางเพศ
 - 2.1 ทฤษฎีจิตวิเคราะห์
 - 2.2 ทฤษฎีจิตสังคม
 - 2.3 ทฤษฎีระบบทางเพศ
3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับจิตลักษณะกับพฤติกรรมทางเพศ
 - 3.1 เอกสารเกี่ยวกับเจตคติ
 - 3.2 งานวิจัยเจตคติต่อพฤติกรรมทางเพศ
 - 3.3 เอกสารเกี่ยวกับการเห็นคุณค่าในตนเอง
 - 3.4 งานวิจัยการเห็นคุณค่าในตนเองกับพฤติกรรมทางเพศ
4. เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับการรับรู้ทางสังคมกับพฤติกรรมทางเพศ
 - 4.1 เอกสารเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดู
 - 4.2 งานวิจัยบรรยากาศในครอบครัวกับพฤติกรรมทางเพศ
 - 4.3 เอกสารเกี่ยวกับสื่อมวลชน
 - 4.4 งานวิจัยสื่อมวลชนกับพฤติกรรมทางเพศ
 - 4.5 งานวิจัยกลุ่มเพื่อนกับพฤติกรรมทางเพศ
5. งานวิจัยเกี่ยวกับชีวสังคมกับพฤติกรรมทางเพศ
 - 5.1 งานวิจัยระดับชั้นเรียนกับพฤติกรรมทางเพศ
 - 5.2 งานวิจัยการพักอาศัยกับพฤติกรรมทางเพศ

เอกสารเกี่ยวกับวัยรุ่นและพฤติกรรมทางเพศ

1. ความหมายของวัยรุ่น

เฮอร์ล็อก (Hurlock. 1974) ได้ให้ความหมายของวัยรุ่นว่าเป็นวัยที่พัฒนามาจากสภาวะความเป็นเด็กไปสู่ความเป็นผู้ใหญ่ ซึ่งเด็กจะบรรลุถึงขั้นวุฒิภาวะนั้นไม่ใช่จะเจริญเติบโตแต่ทางร่างกายด้านเดียวเท่านั้น ทางจิตใจก็จะเจริญเติบโตเป็นเงาตามตัวไปด้วย นั่นคือ จะต้องมีการพัฒนาทั้ง 4 ด้านไปพร้อม ๆ กัน ได้แก่ ด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา

สุรางค์ จันทน์เอม (2543) กล่าวว่า วัยรุ่นเป็นวัยที่สิ้นสุดความเป็นเด็ก เป็นวัยที่เป็นสะพานไปสู่ผู้ใหญ่ ไม่มีขีดเส้นแน่นอนว่าเริ่มเมื่อใดและสิ้นสุดเมื่อใด แต่กำหนดเอาความเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกายและรูปร่างเป็นสำคัญ โดยถือเอาตอนที่เด็กหญิงเริ่มมีประจำเดือนและมีขนในที่ลับ ส่วนเด็กชายถือเอาตอนที่หลังน้ำอสุจิส่งครั้งแรก วัยรุ่นชายหรือวัยรุ่นหญิงมีเพศสัมพันธ์กันอาจทำให้เกิดบุตรขึ้นได้ เด็กชายจะเริ่มเข้าสู่วัยรุ่นเมื่ออายุประมาณ 13 ปี ส่วนเด็กหญิงจะเริ่มเข้าสู่วัยรุ่นเมื่ออายุประมาณ 12 ปี และทั้งสองเพศจะสิ้นสุดสภาพของวัยรุ่นเมื่ออายุ 21 ปี

สุพัตรา สุภาพ (2545) ได้ให้ความหมายไว้ว่า วัยรุ่นเป็นวัยที่มีความเจริญทางด้านร่างกายและจิตใจ ร่างกาย หมายถึง การไม่เป็นเด็กอีกต่อไป จิตใจ หมายถึง การรู้จักใช้เหตุผล รู้จักควบคุมอารมณ์ รวมทั้งสามารถเข้าร่วมกลุ่มหรือทำกิจกรรมต่างๆ ในสังคมได้ กล่าวโดยสรุปแล้ววัยรุ่นคือวัยที่เพิ่งพ้นจากเด็กไปสู่ผู้ใหญ่

สรุปได้ว่าความหมายของวัยรุ่น หมายถึง วัยที่บุคคลพัฒนาจากความเป็นเด็กไปสู่ความเป็นผู้ใหญ่ทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ถือเกณฑ์การเข้าสู่วัยรุ่นจากการเปลี่ยนแปลงทางด้านขนาดและรูปร่าง และการเจริญเติบโตทางเพศอย่างสมบูรณ์

2. พัฒนาการของวัยรุ่น

2.1 การแบ่งช่วงอายุของวัยรุ่น

เฮอร์ล็อก (Hurlock. 1974) ได้กำหนดช่วงอายุของวัยรุ่นออกเป็น 3 ระดับ คือ

1. วัยรุ่นตอนต้น ช่วงอายุระหว่าง 11 - 14 ปี
2. วัยรุ่นตอนกลาง ช่วงอายุระหว่าง 15 - 18 ปี
3. วัยรุ่นตอนปลาย ช่วงอายุระหว่าง 18 - 25 ปี

ศรีเรือน แก้วกังวาล (2545) ได้แบ่งช่วงอายุวัยรุ่นออกเป็น 3 ระดับ คือ

1. ช่วงวัยแรกเริ่ม ช่วงอายุระหว่าง 12 - 15 ปี
2. วัยรุ่นตอนกลาง ช่วงอายุระหว่าง 16 - 17 ปี
3. วัยรุ่นตอนปลาย ช่วงอายุระหว่าง 18 - 25 ปี

2.2 พัฒนาการของวัยรุ่น

พัฒนาการ หมายถึง การเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านโครงสร้างและแบบแผนของร่างกายทุก ๆ ส่วน การเปลี่ยนแปลงนี้จะพัฒนาไปเรื่อย ๆ จากระยะหนึ่งไปสู่อีกระยะหนึ่ง ซึ่งจะทำให้มีลักษณะและความสามารถใหม่ ๆ เกิดขึ้น ซึ่งจะทำให้เกิดความเจริญเติบโตขึ้นตามลำดับ ทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา การตามขั้นพัฒนาของวัยรุ่น มีดังนี้คือ (Havighurst. 1972)

1. สามารถสร้างความสัมพันธ์อันดีและเหมาะสมกับเพื่อนรุ่นราวคราวเดียวกัน
2. สามารถแสดงบทบาททางสังคมได้เหมาะสมกับเพศของตนเอง
3. ยอมรับสภาพร่างกายของตนเองและสามารถปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นได้
4. สามารถควบคุมอารมณ์ของตนเองได้
5. มีความมั่นใจในความรับผิดชอบและใช้จ่ายเงินของตนเอง การเลือกและการเตรียมตัวเพื่ออาชีพ
6. เตรียมที่จะเติบโตเป็นพลเมืองที่ดีและมีประสิทธิภาพของสังคม
7. ต้องการรู้จักและพัฒนาตนเองให้รับผิดชอบต่อตนเองและสังคม ตลอดจนมีความเข้าใจและตัดสินใจตามค่านิยมที่ตนเลือกเป็นหลักในการดำเนินชีวิต

3. พฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น

วัยรุ่นกล่าที่จะมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรส เพราะมีการคุมกำเนิดที่ดีขึ้นและมีการทำแท้งที่มีความปลอดภัยกว่าเดิม ปกติวัยรุ่นที่เริ่มมีความสัมพันธ์กับเพื่อนต่างเพศนั้น มักจะมีความคิดที่แตกต่างกัน ในวัยรุ่นหญิงนั้น ความต้องการมีเพียงอยากใกล้ชิดสนิทสนม รู้สึกอบอุ่นที่อยู่ใกล้ชิด ต้องการสัมผัสที่นุ่มนวลอ่อนโยน โดยยังไม่มีความต้องการถึงขั้นการมีเพศสัมพันธ์ แต่ในวัยรุ่นชาย อิทธิพลของฮอร์โมนเพศมีความรุนแรง ทำให้ความสนใจที่จะมีความต้องการทางเพศ หรืออารมณ์ทางเพศสูง และถูกกระตุ้นได้ง่าย ยิ่งถ้ามีโอกาสสัมผัสทางกายจะยิ่งกระตุ้นความต้องการทางเพศ (พนม เกตุมาน. 2535)

จากงานวิจัยในประเทศไทยเกี่ยวกับเจตคติและพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น พบว่า (พนม เกตุมาน. 2535) วัยรุ่นสมัยนี้มีแนวโน้มจะมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสมากขึ้นและเร็วขึ้น วัยรุ่นชายจะมีประสบการณ์ทางเพศมากกว่าวัยรุ่นหญิง มีแนวโน้มว่าเพศชายต้องการมีเพศสัมพันธ์กับเพื่อนหญิงด้วยกันมากขึ้น วัยรุ่นชายส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสว่าเป็นเรื่องไม่เสียหาย แต่วัยรุ่นหญิงส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยกับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสในวัยนี้ แต่มีแนวโน้มจะยอมรับมากขึ้น

จากการศึกษาจะเห็นได้ว่าพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นในช่วงสองทศวรรษนี้ มีการแสดงออกมากกว่าแต่ก่อนทั้งนี้เนื่องมาจากการได้รับข่าวสาร การศึกษา และการรับเอาวัฒนธรรมตะวันตก ประกอบกับวัยรุ่นมีการเจริญเติบโตอย่างเต็มที่ทางด้านร่างกาย จึงทำให้เกิดพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นได้ชัดเจนและให้การยอมรับมากขึ้น

4. สาเหตุการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสของวัยรุ่น

สาเหตุที่วัยรุ่นมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรส มีดังนี้ (วิทยา นาควัชร. 2544)

1. วัยรุ่นชอบทดลอง อยากรู้ อยากเห็น ดังนั้นจึงมีพฤติกรรมมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรส
2. วัยรุ่นทนการอดอ้อนของอีกฝ่ายหนึ่งไม่ได้ ซึ่งส่วนใหญ่ฝ่ายชายมักจะเป็นฝ่ายอดอ้อนฝ่ายหญิงก็ใจอ่อน
3. วัยรุ่นคิดว่าเป็นแฟน เมื่อคบกันเป็นแฟนกันก็ต้องมีการได้เสียกัน ไม่เห็นว่าจะเสียหาย
4. วัยรุ่นอยากได้ความรู้สึกเป็นเจ้าของซึ่งกันและกัน ซึ่งเกิดขึ้นได้ทั้งชายและหญิง แต่หลังจากการมีเพศสัมพันธ์กันแล้ว ความรู้สึกว่าจะเป็นเจ้าของซึ่งกันและกันไม่ได้จริงหรือไม่
5. วัยรุ่นคิดว่าตนเองมีค่าว่าตนเป็นที่ต้องการของอีกฝ่ายหนึ่ง
6. วัยรุ่นมีแรงผลักดันจากฮอร์โมนและสัญชาตญาณของการสืบพันธุ์

จากการศึกษาสาเหตุที่วัยรุ่นมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรส ทำให้ทราบเหตุผลต่าง ๆ เพื่อสร้างความเข้าใจอันดีในพฤติกรรมดังกล่าวและเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องได้ช่วยกันแนะนำหรือให้คำปรึกษาแก่วัยรุ่น เพื่อวัยรุ่นจะได้ประพฤติตนไปในทางที่ถูกต้องและเหมาะสม ทั้งนี้เนื่องจากผลกระทบจากการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสของวัยรุ่นนั้นมีมากมาย ที่อาจจะทำให้วัยรุ่นเสียโอกาสดี ๆ ในการที่จะดำเนินชีวิตต่อไปในอนาคต

5. ปัญหาที่เกิดจากการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสของวัยรุ่น

ปัญหาที่เกิดจากการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรส มีดังนี้

1. การตั้งครรภ์ก่อนการสมรส เหตุผลเพราะว่าการขาดความรู้ว่าวิธีการคุมกำเนิดแบบใดที่ปลอดภัยและมีประสิทธิภาพและจะได้มาอย่างไร การปฏิเสธการใช้วิธีการคุมกำเนิดโดยเหตุผลทางศาสนาหรือจริยธรรม ปฏิเสธว่าไม่มีวิธีคุมกำเนิดแบบใดที่ใช้ได้ผลดีจริง ๆ เพื่อต้องการพิสูจน์ความเป็นชายหรือความเป็นหญิง ไม่มีวุฒิภาวะ ขาดความรับผิดชอบ การไม่ใช้อุปกรณ์คุมกำเนิดให้ความสุขทางเพศมากกว่ามีบริการทำแท้ง และความรู้สึกที่ว่าคงไม่เกิดกับเราหรอกน่า การที่วัยรุ่นมีพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรส นั้น มีโอกาสที่จะนำไปสู่การตั้งครรภ์นอกการสมรส หรือการมีบุตรโดยไม่พึงประสงค์ ซึ่งเป็นผลกระทบทางด้านร่างกายและการดำเนินชีวิตของวัยรุ่นในอนาคตอีกด้วย

2. เสี่ยงต่อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ กลุ่มของโรคติดเชื้อซึ่งมีวิธีการแพร่โดยเพศสัมพันธ์ พบว่ามีเกือบ 30 โรค สาเหตุที่ทำให้การแพร่กระจายของโรคมียากขึ้นและรวดเร็ว ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงเจตคติเกี่ยวกับ พฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรส การเคลื่อนย้ายของประชากร การคุมกำเนิด ปัญหาเศรษฐกิจและสังคม ปัญหาทางด้านการแพทย์และการดื้อยาของเชื้อโรค เพศศึกษา รักร่วมเพศ และโรคติดต่อที่พบมากทางเพศสัมพันธ์ ได้แก่ หนองในแท้ หนองในเทียม ซิฟิลิส แผลริมอ่อน เริม หูดหงอนไก่ พยาธิในช่องคลอด เชื้อรา เอดส์

นอกจากนี้ยังมีผลกระทบทางด้านจิตใจ ซึ่งวิทยา นาควัชระ (2544) กล่าวว่า การที่วัยรุ่นชายมีพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรส ผลที่จะเกิดคือ

1. เกิดความซาซึนกับพฤติกรรมร่วมเพศ ไม่ได้มองเห็นค่าหรือความหมายของการมีเพศสัมพันธ์

2. ความรับผิดชอบในกิจกรรมทั่ว ๆ ไปของชีวิตก็จะมีน้อยลง เพราะอาจจะดูว่าอะไร ๆ ก็ไม่ตื่นเต้น แม้แต่การจะชวนขายช่วยตัวเองในแง่การเรียนหรือการทำงานให้มากขึ้น ก็คงจะมีน้อย เพราะมีสิ่งล่อใจเร้าใจมากกว่า

3. อารมณ์แปรปรวนง่าย หงุดหงิด เพราะเขาไม่รู้จักจุดหลักของชีวิตจริง ๆ ที่จะต้องยึดถือให้ได้ ชีวิตไม่ได้มีแต่เพียงการร่วมเพศ ความสุขหรือความสนุกจากการร่วมเพศที่ได้รับเป็นเพียงชั่วครู่ชั่วยาม แต่แล้วก็ต้องออกมาเผชิญกับปัญหาชีวิต ยิ่งพยายามเน้นกิจกรรมทางเพศให้มากขึ้นในเปลือกนอก โดยที่จิตใจจริง ๆ แล้วอาจจะไม่ต้องการก็ได้ การอยากทำงานเพื่อช่วยตนเองก็จะมีน้อย เพราะใจหมกมุ่นเกี่ยวกับเรื่องเพศรส

4. ขาดการพัฒนาตนเองที่ควรจะเป็นทั้งร่างกายและจิตใจ

5. ถ้าหากมีลูกออกมาตัวเขาก็ก็น่าเป็นห่วงที่จะเป็นพ่อของเด็ก การอบรมเลี้ยงดูก็จะเป็นไปได้ยาก อาจจะกลายเป็นภาระอย่างมากจนอาจจะไม่รับความเป็นจริงเหล่านี้ก็ได้

ในทางตรงกันข้าม ถ้าหากเป็นวัยรุ่นหญิงผลที่ตามมา ก็จะเป็นอย่างนี้

1. มีความรู้สึกที่ตนเองเสียสิ่งที่ตนเองสวณไว้ บางคนเสียความรู้สึก มีความละอาย มีความเสียใจ เสียความภาคภูมิใจในชีวิต ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับกรอบของพ่อแม่ ในบางครอบครัวไม่ได้อบรมสั่งสอนให้เด็กก็ยังไม่รู้สึกอะไร แต่สังคมไทยส่วนใหญ่ยังคงต้องการให้ลูกรักษาความเป็นสาวไว้อยู่

2. เกิดความเขิน มีความต้องการมากขึ้นหรือต้องการขึ้นเรื่อย ๆ ซึ่งอาจจะหายากจากชายคนเดิม เพราะพอเขาได้รู้จักแล้ว เห็นแล้วประจักษ์แล้ว เขาก็อาจรู้สึก ก็อย่างนั้น ตนเองก็จะรู้สึกทรมาน

3. เกิดความกล้าต่อชีวิตได้เร็ว เพราะต้องเผชิญกับปัญหารักษาตนเอง บำรุงตนเอง ระวังไม่ให้ตั้งครรภ์ แม้แต่การรักษาโรคที่อาจเกิดตามมาจากฝ่ายชาย คอยห่วงพะวงว่าฝ่ายชายจะไปสนใจหญิงอื่น ทำให้เสียเวลาและเสียพลังงานมาก ผู้หญิงเหล่านี้ต้องเผชิญกับการที่คนรักทอดทิ้งด้วยความไม่พร้อม

4. ถ้าหากมีลูกออกมา ก็จะเป็นปัญหาใหญ่มาก

5. โอกาสที่จะได้ผู้ชายดี ๆ ที่จะมาใส่ใจก็คงจะน้อยไป เพราะผู้ชายคงไม่ชอบผู้หญิงที่เคยมีเพศสัมพันธ์กันบ่อย ๆ หรือค่อนข้างสำส่อนแน่ ๆ แม้ว่าเขาจะบอกว่าไม่ถือสาหรอก แต่ก็ถือสาในแง่ว่าถ้าจะเป็นแฟนและมีส่วนร่วมสนุกด้วย แต่การที่เขาจะมาร่วมทุกข์ร่วมสุขแบบสามีภรรยา คงน้อยมาก

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทางเพศ

ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ (Psychoanalysis Theory)

ซิกมันด์ ฟรอยด์ (Sigmund Freud) ผู้นำคนสำคัญของทฤษฎีจิตวิเคราะห์ ได้แบ่งสัญชาตญาณของการดำรงชีวิตมนุษย์ไว้ว่า ประกอบด้วย 2 สัญชาตญาณ คือ สัญชาตญาณแห่งการสืบพันธุ์หรือสัญชาตญาณแห่งการอยู่รอด (Life Instinct) ได้แก่ ความต้องการอาหาร ความต้องการทางเพศ และอีกสัญชาตญาณ คือ สัญชาตญาณแห่งความตาย (Death Instinct) ได้แก่ ความต้องการความก้าวร้าว หรือการทำอันตรายบุคคลอื่น สัญชาตญาณแห่งการสืบพันธุ์ จะปรากฏในการพัฒนาการของชีวิตมนุษย์ตั้งแต่วัยเด็ก วัยรุ่น วัยผู้ใหญ่จนถึงวัยชรา อีกทั้ง ฟรอยด์ (ยศ สันตสมบัติ. 2538. 36; อ้างอิงจาก Freud. 1905 : 54) ได้กล่าวถึงสัญชาตญาณทางเพศไว้ว่า สัญชาตญาณทางเพศเป็นสิ่งที่อยู่ในเด็กทารก แต่สัญชาตญาณนี้เริ่มพัฒนาขึ้นเมื่อเด็กเริ่มเข้าสู่วัยรุ่น โดยมีความสัมพันธ์กับกระบวนการเข้าสู่ภาวะ และแสดงออกมาให้เห็นในความรู้สึกห้วงหาอาวรณ์ และแรงดึงดูดต่อเพศตรงข้าม

การพัฒนาแรงผลักดันทางเพศแบ่งออกเป็นหลายระยะได้ดังนี้ (รัชนี นพเกตุ. 2542 : 67-69)

1. ระยะปาก (Oral Stage) เป็นระยะตั้งแต่แรกเกิดจนอายุประมาณปีครึ่ง ทารกในวันนี้จะเริ่มใช้ปากเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความสุข เด็กวันนี้ชอบดูดนม หีบของใส่ปาก และกัด เป็นต้น พฤติกรรมเหล่านี้ ฟรอยด์เชื่อว่าเป็นการให้ความสุขแก่เด็กไปด้วย

2. ระยะทวาร (Anal Stage) อายุตั้งแต่ปีครึ่งถึงสามปี เด็กวัยนี้เริ่มให้ความสนใจเกี่ยวกับการขับถ่ายอุจจาระมาก และฟรอยด์เชื่อว่าการขับถ่ายอุจจาระ ตัวอุจจาระ รวมทั้งการกลืนอุจจาระเป็นสิ่งที่เด็กในวันนี้ถือว่าเป็นความสุขของตน ถ้าหากไม่ได้รับการตอบสนองที่เหมาะสม จะทำให้เด็กรู้สึกผิดหวังและเป็นทุกข์ด้วย

3. ระยะที่อวัยวะเพศ (Phallic Stage) อายุตั้งแต่ 3-5 ปี เป็นระยะที่เริ่มเรียนรู้ลักษณะทางเพศ มีความสุขกับการได้จับต้องอวัยวะเพศตนเอง โดยเฉพาะเด็กผู้ชายจะเกิดความรู้สึกต้องการเป็นเจ้าของแม่แข่งกับพ่อ เด็กผู้หญิงจะเกิดความรู้สึกต้องการเป็นเจ้าของพ่อแข่งกับแม่ เด็กในขั้นนี้จะเริ่มมีความสนใจ อยากรู้อยากเห็นในเรื่องเพศมากขึ้น เล่นแบบบทบาททางเพศจากพ่อหรือแม่ หากพ่อแม่ปฏิบัติตามบทบาทที่ดีเหมาะสมเป็นตัวอย่างที่ดี เด็กก็จะเลียนแบบและพัฒนาบทบาททางเพศของตนได้อย่างดี แต่ถ้าเกิดการยึดติด (Fixation) ในขั้นนี้ เมื่อโตขึ้นอาจมีพฤติกรรมต่าง ๆ เช่น รักร่วมเพศ (Homosexuality) กามตายด้าน (Impotence) เย็นชาทางเพศ (Frigidity) เป็นต้น

4. ระยะก่อนวัยรุ่น (Latency Stage) อายุตั้งแต่ 6-12 ขวบ เป็นระยะที่เก็บกดความต้องการทางเพศ ด้วยการมุ่งเน้นการเรียนรู้และการแสดงออกที่เหมาะสมทางเพศของตน เป็นระยะที่เด็กชอบเล่นเฉพาะกับเพื่อนเพศเดียวกัน

5. ระยะสืบพันธุ์ (Genital Stage) อายุตั้งแต่ 13-18 ปี กล่าวคือ ระยะนี้เป็นช่วงที่เด็กผู้ชายและเด็กผู้หญิงหันมาให้ความสนใจกับเพศตรงข้าม เป็นระยะที่มีความสัมพันธ์ระหว่างเพศอย่างแท้จริง

ทฤษฎีจิตสังคม (Psychosocial Theory)

อีริกสัน (Erickson) เป็นผู้นำในด้านทฤษฎีจิตสังคม ซึ่งอีริกสันได้เสนอขั้นตอนต่างๆ ของการพัฒนาเอกลักษณ์แห่งตนไว้เป็นขั้นตอนตลอดชีวิตและเรียกแผนภูมินี้ว่า Epigenetic Principle ถือเป็นแบบแผนความสัมพันธ์ทางจิตสังคมที่ส่งผลต่อการแสดงออกทางสังคมในแต่ละขั้น โดยมีความเชื่อว่าชีวิตจะต้องผ่านขั้นตอนความขัดแย้งและการแก้ไข อีริกสันเรียกความขัดแย้งว่า Psychosocial Conflict และการได้มีการปะทะสังสรรค์กับสังคมและบุคคล จะเป็นการพัฒนาให้คนในแต่ละวันผ่านความขัดแย้งไปก่อนที่จะก้าวไปอีกขั้นหนึ่ง และได้กำหนดลักษณะเฉพาะไว้ 8 ขั้นดังนี้ (ศิริบุรณ์ สายโกศล. 2542 : 13-16)

- ขั้นที่ 1 ขั้นพัฒนาความไว้วางใจ - ไม่ไว้วางใจผู้อื่น
(Trust Versus Mistrust)
- ขั้นที่ 2 ขั้นพัฒนาความรู้สึกเป็นอิสระ - ความละอาย ความไม่แน่ใจ
(Autonomy Versus Shame and Doubt)
- ขั้นที่ 3 ขั้นพัฒนาความคิดริเริ่ม - ความรู้สึกผิด
(Initiative Versus Guilt)
- ขั้นที่ 4 ขั้นพัฒนาความพากเพียร - ความรู้สึกด้อย
(Industry Versus Inferior)
- ขั้นที่ 5 ขั้นพัฒนาเอกลักษณ์แห่งตน - ความสับสนในบทบาท
(Identity Versus Identity Confusion)
- ขั้นที่ 6 ขั้นพัฒนาความใกล้ชิด หรือสนิทสนม - การแยกตัว โดดเดี่ยวอ้างว้าง
(Intimacy Versus Isolation)
- ขั้นที่ 7 ขั้นให้กำเนิดเลี้ยงดู - ข้นหมกมุ่นกับตนเอง
(Generativity Versus Stagnation)
- ขั้นที่ 8 ขั้นพัฒนาความมั่นคงสมบูรณ์ - ความสิ้นหวังท้อแท้
(Integrity Versus Despair and Disgust)

ในแต่ละขั้นของการพัฒนาหากไม่ได้รับการพัฒนาที่เหมาะสมจะทำให้เกิดความสับสนในบทบาทของตนเอง ซึ่งในที่นี้จะเน้นในขั้นที่ 5 คือ ขั้นพัฒนาเอกลักษณ์แห่งตน และความสับสนในบทบาท (Identity Versus Identity Confusion) ซึ่งอยู่ในช่วงวัยรุ่น (Adolescence) กล่าวได้ว่าในช่วงนี้เป็นช่วงที่มีการเจริญเติบโตของร่างกายอย่างรวดเร็ว มีลักษณะทางเพศปรากฏให้เห็น

เด่นชัด เริ่มต้องการอิสระ ต้องการหลุดพ้นจากอำนาจในวัยเด็ก คือ หลุดพ้นจากการควบคุมของผู้ใหญ่ เพื่อค้นหาเอกลักษณ์แห่งตน ค้นหาบทบาทของตนเอง เด็กจะเริ่มมีบทบาทใหม่ ๆ ทางสังคม มีความรู้สึกใหม่ ๆ ต่อเพศตรงข้าม ยิ่งกว่านั้นผู้ใหญ่และเพื่อนยังมีความคาดหวังใหม่ ๆ จากวัยรุ่น ซึ่งผิดจากเมื่อตอนเด็ก ๆ ความสับสนนี้ทำให้เกิดวิกฤตการณ์วัย ซึ่ง อีริคสันเรียกว่า “Identity Crisis”

อันตรายอย่างใหญ่หลวงในช่วงนี้ หรือที่เรียกว่า ความสับสนในบทบาทของตนเอง (Role Confusion or Identity Diffusion) วัยรุ่นจะเริ่มไม่เข้าใจตนเองว่าเป็นใคร เด็กจะเริ่มสูญเสียความเป็นตัวของตัวเอง เริ่มเลียนแบบกลุ่มเพื่อนหรือบุคคลที่ชื่นชอบต่อตัวเขา มีการแต่งตัว อุดมคติ และพฤติกรรมคล้าย ๆ กัน และมักจะขัดแย้งกับพ่อแม่พี่น้องและผู้อื่น และที่สำคัญเกิดความสับสนในเอกลักษณ์ทางเพศ (ดวงเดือน ศาสตราจารย์. 2526 : 178-179) อีกทั้งการพัฒนาเพื่อแสวงหาเอกลักษณ์แห่งตน เกิดจากการที่วัยรุ่นสำรวจความต้องการและความรู้สึกของตนเอง โดยมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม แล้วนำมากำหนดบทบาทของตนเอง ความล้มเหลวของการพัฒนาเอกลักษณ์ทำให้เด็กเกิดความสับสนในบทบาทไม่มีจุดยืนของตนเองและมีโอกาสถูกชักจูงได้ง่าย ความสัมพันธ์ของวัยรุ่นจะให้ความสำคัญแก่กลุ่มเพื่อนมากยิ่งขึ้น ซึ่งพวกเขาต้องการการยอมรับจากกลุ่มเพื่อน บางครั้งจึงพยายามสร้างปมเด่น เพื่อให้เป็นที่ยอมรับของเพื่อน (เกษม ดันติพลาวีระ. 2542 : 78-80)

ทฤษฎีระบบทางเพศ (The Sexual System)

อับราฮัมสัน (Orachorn, 2001 : 17-19 ; อ้างอิงจากAbramson. 1983) ผู้คิดริเริ่มทฤษฎีระบบทางเพศ ซึ่งเป็นพื้นฐานของการบูรณาการโครงสร้างในความเข้าใจในพฤติกรรมทางเพศของมนุษย์ ซึ่งรวมถึงการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นด้วย ทฤษฎีนี้มีสมมติฐานว่า การแสดงออกทางเพศถูกควบคุมด้วยกลไกเชิงสมมติฐาน เรียกว่า โครงสร้างการรู้คิด (Cognitive Structure) ซึ่งเปรียบเสมือนแหล่งเก็บความรู้สึกประสบการณ์ของแต่ละบุคคล โครงสร้างการรู้คิดนี้เป็นตัวกำหนดพฤติกรรมทางเพศทั้งหมด ซึ่งพัฒนามาจากตัวป้อน (Input) 4 ชั้นดังนี้

1. วุฒิภาวะ (Maturation) เป็นกระบวนการเจริญเติบโตของร่างกาย สติปัญญา และบุคลิกภาพ เป็นระยะของการพัฒนาจากความเป็นเด็กสู่ความเป็นผู้ใหญ่
2. บรรทัดฐานทางสังคม (Social Norms) เป็นสิ่งสำคัญอย่างมากในการเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น ซึ่งวัยรุ่นจะเรียนรู้ที่จะยอมรับบรรทัดฐานทางสังคมจากกลุ่มเพื่อน (Peer) กลุ่มทางสังคม (Social Group) และจากสื่อมวลชน (Mass Media) อิทธิพลจากบรรทัดฐานทางสังคมจะเป็นตัวกำหนดโครงสร้างการรับรู้ของวัยรุ่น
3. มาตรฐานของพ่อแม่ (Parental Standards) การปฏิบัติของพ่อแม่เป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อบทบาทในพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น วัยรุ่นจะเรียนรู้เรื่องเพศและค่านิยมเกี่ยวกับเรื่องเพศจากวิธี

ที่พ่อแม่อบรมเลี้ยงดูให้กับตัวเด็ก ตัวอย่างเช่น เด็กวัยรุ่นที่มีการอบรมเลี้ยงดูโดยที่พ่อแม่ไม่มีการสื่อสารเกี่ยวกับเรื่องเพศ จะทำให้เด็กแทบจะไม่มีการรับรู้เกี่ยวกับเรื่องเพศ หรือแทบจะไม่มีการพูดถึงเรื่องเพศ

4. ประสบการณ์ทางเพศในอดีต (Previous Sexual Experience) ประสบการณ์ทางเพศในอดีตของวัยรุ่นเป็นสิ่งที่หลงเหลืออยู่ในโครงสร้างการรู้คิด ก่อตัวเป็นรูปแบบแห่งความประพฤติ (Code of Conduct) ซึ่งจะกำหนดว่าจะรับรู้และจดจำเป็นแนวทางในการปฏิบัติตนทางเพศ เช่น เด็กผู้หญิงจะได้รับการเรียนรู้ในเรื่องเพศว่า เป็นเรื่องที่น่ายำเกรง ต้องถูกลงโทษ ก็จะจดจำและยึดเป็นแนวทาง และจะแสดงออกในชีวิตประจำวัน ทางเจตคติ (Attitude) ความเชื่อ (Belief) ความคาดหวัง (Expectation) และความต้องการเกี่ยวกับเรื่องเพศ (Sex Needs)

นอกจากนั้น อับราฮัมสัน ยังได้กล่าวถึงโครงสร้างของการรู้คิดเพิ่มอีกว่า พฤติกรรมทางเพศที่เกิดขึ้นนั้น ยังอาจเป็นเพราะอิทธิพลจากสิ่งกระตุ้นทางเพศ (Sexual Stimulus Cues) ซึ่งสามารถแยกได้เป็น 4 ส่วน ดังนี้

1. อิทธิพลจากฮอร์โมน (Endocrinological Stimuli)
2. สิ่งเร้าที่มีเงื่อนไขและไม่มีเงื่อนไข (Conditioned and Unconditioned Stimuli) ทำให้เกิดการตื่นตัวทางเพศ เช่น การดูภาพยนตร์เกี่ยวกับเรื่องเพศ การอ่านหนังสือกระตุ้นอารมณ์
3. อิทธิพลจากร่างกาย (Physiological Stimuli) เป็นอิทธิพลมาจากระบบประสาทส่วนกลาง และระบบประสาทส่วนที่เป็นอิสระ ส่งผลให้เกิดพฤติกรรม
4. อิทธิพลจากสิ่งแวดล้อม (Situational Stimuli) ทางสังคม เช่น การดื่มสุรา การใช้ยาเสพติดตลอดทั้งสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวย

จากการศึกษาทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทางเพศ ทั้งทฤษฎีจิตวิเคราะห์ ทฤษฎีจิตสังคม และทฤษฎีระบบทางเพศต่างเน้นให้ความสำคัญของการพัฒนาการและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น

เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับจิตลักษณะกับพฤติกรรมทางเพศ

เอกสารเกี่ยวกับเจตคติ

ความหมายของเจตคติ

อัลพอร์ท (Allport, 1985) ได้ให้ความหมายของเจตคติไว้ว่า หมายถึง สภาวะความพร้อมของจิตใจและประสาท ซึ่งเกิดจากประสบการณ์เป็นสิ่งที่กำหนดทิศทางหรือมีอิทธิพลในการสนองตอบต่อสถานการณ์หรือสิ่งเร้าที่มาเกี่ยวข้องด้วย เจตคติของบุคคลนั้นสร้างขึ้นหรือมีขึ้น จากการได้พุดจากับครอบครัว เพื่อนฝูงและเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2546) ได้ให้ความหมายของคำว่า เจตคติว่า หมายถึง ความรู้สึกส่วนตัวที่เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย ต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง

โดยสรุปความหมายของเจตคติเป็นเรื่องภายในของจิตใจ เป็นความรู้สึกที่มีผลมาจากการเรียนรู้ และประสบการณ์ของแต่ละบุคคลที่จะก่อให้เกิดความรู้สึกในทางบวกหรือลบหรือเป็นกลางก็ได้

ลักษณะของเจตคติ

พัชรินทร์ วินัยกุลพงศ์ (2541) กล่าวถึงลักษณะที่สำคัญของเจตคติ 4 ประการ คือ

1. เจตคติเป็นสภาวะก่อนพฤติกรรมตอบโต้ต่อเหตุการณ์หรือสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยเฉพาะเป็นสภาวะที่พร้อมจะมีพฤติกรรมจริง
2. เจตคติมีความคงตัวอยู่ในช่วงระยะเวลาคือ มีความมั่นคงถาวรพอสมควร แต่ก็เปลี่ยนแปลงได้
3. เจตคติเป็นตัวแปรที่นำไปสู่ความสอดคล้องระหว่างพฤติกรรมกับความรู้สึคนึกคิดไม่ว่าจะเป็นไปในรูปแบบของการแสดงออกทางวาจา หรือความรู้สึก ตลอดจนการที่จะต้องเผชิญหรือหลีกเลี่ยงสิ่งใดสิ่งหนึ่ง
4. เจตคติมีคุณสมบัติของแรงจูงใจ ในอันที่จะทำให้บุคคลประเมินและเลือกสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งรวมถึงกำหนดทิศทางของพฤติกรรมจริงด้วย

องค์ประกอบของเจตคติ

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2527) ได้อธิบายถึงองค์ประกอบของเจตคติว่ามี 3 องค์ประกอบดังนี้

1. องค์ประกอบด้านความรู้หรือความคิด (Cognitive Component) หมายถึง เจตคติของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งนั้นจะต้องประกอบด้วยความรู้เกี่ยวกับสิ่งนั้นเป็นลำดับแรก และความรู้หรือความเชื่อถือที่ใช้ประเมินสิ่งนั้น
2. องค์ประกอบด้านความรู้สึก (Effective Component) หมายถึง ความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบพอใจหรือไม่พอใจ ความรู้สึกนั้นจะเกิดขึ้นโดยอัตโนมัติ เมื่อบุคคลมีความรู้เกี่ยวกับคุณหรือโทษของสิ่งนั้นแล้ว
3. องค์ประกอบด้านความพร้อมที่จะกระทำ (Action Tendency Component) หมายถึง ความพร้อมหรือความโน้มเอียงที่บุคคลนั้นจะประพฤติปฏิบัติ เมื่อบุคคลมีความรู้เชิงประมาณค่า และมีความรู้สึกชอบ ไม่ชอบสิ่งนั้นแล้ว สิ่งที่มาคือ ความพร้อมในการกระทำการที่สอดคล้องกับความรู้สึกของตนต่อสิ่งนั้น

การเกิดเจตคติ

อัลพอร์ต (Allport, 1985) เสนอความคิดเห็นไว้ว่า เจตคติต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งของคนเกิดขึ้นได้ตามเงื่อนไข 4 ประการ คือ

1. กระบวนการเรียนรู้ที่ได้จากการเพิ่มพูนและบูรณาการของการตอบสนองแนวความคิดต่าง ๆ เช่น เจตคติจากครอบครัว โรงเรียน ครู การเรียนการสอนและอื่น ๆ
2. ประสบการณ์ส่วนตัวขึ้นอยู่กับความแตกต่างของบุคคล ซึ่งมีประสบการณ์ที่แตกต่างกันออกไป นอกจากประสบการณ์ของบุคคลจะถูกสะสมขึ้นเรื่อย ๆ และยังทำให้มีรูปแบบเป็นของตัวเองอีกด้วย จึงเป็นเรื่องเฉพาะบุคคลและความเจริญเติบโต และพัฒนาการของบุคคลนั้น ๆ
3. การเลียนแบบ การถ่ายทอดเจตคติของคนบางคนได้มาจากการเลียนแบบ เจตคติของคนอื่นที่ตนพอใจ เช่น พ่อ แม่ พี่น้อง และบุคคลอื่น ๆ

4. อิทธิพลของกลุ่มสังคม บุคคลย่อมมีเจตคติคล้ายคลึงตามกลุ่มสังคมที่ตนอาศัยอยู่ตามสภาพแวดล้อม เช่น เจตคติต่อศาสนา สถาบันต่าง ๆ เป็นต้น

เจตคติเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรส

วรัญญู กุลดิลก (2541) กล่าวว่าไว้ว่า เจตคติเป็นความรู้สึกนึกคิดของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ เจตคติในเรื่องเพศจึงหมายถึงความรู้สึกนึกคิด ความเชื่อของบุคคลในเรื่องเพศ ซึ่งส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการเลี้ยงดูของครอบครัว การอบรมสั่งสอน ตลอดจนการเลียนแบบการกระทำต่อกัน ตั้งแต่วัยเด็กจะมีส่วนช่วยให้พฤติกรรมนั้นสมบูรณ์ขึ้นได้ เพราะการปรับตัวของมนุษย์ได้ดีในช่วงระยะเวลาต่าง ๆ ของวัย มักจะเป็นผลมาจากการมีชีวิตที่ดี หรือมีประสบการณ์ที่ดีในวัยเด็ก การปรับตัวในเรื่องเพศก็เช่นกันจะเป็นไปตามระยะต่างๆ ตามลำดับของช่วงชีวิต เจตคติ ค่านิยมต่าง ๆ ที่ถูกปลูกฝังมาตั้งแต่เด็กนั้นก็เปลี่ยนแปลงไปเมื่อระยะเวลาผ่านไป เนื่องจากบุคคลมีการเรียนรู้ มีประสบการณ์เพิ่มขึ้น เจตคติ ค่านิยม ความเชื่อชนิดใดที่คิดว่าเป็นสิ่งที่ดีงาม ก็ควรเก็บเอาไว้ เจตคติที่ไม่ดีก็ควรยกเลิกหรือปรับปรุงเปลี่ยนแปลงไป สำหรับพฤติกรรมเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นแบบดั้งเดิมนั้นถูกกำหนดโดยศีลธรรมและค่านิยมของสังคม ในขณะที่ปัจจุบันปัจจัยทางชีวภาพและเศรษฐกิจสังคม โดยมีส่วนเปลี่ยนแปลงจริยธรรม ค่านิยม ระบบสื่อสารมวลชน รวมทั้งกลไกการควบคุมทางสังคมด้วย จะเห็นได้ว่า แนวคิดนี้ให้ความสำคัญแก่สภาพแวดล้อมทางสังคมที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของสมาชิกในสังคม โดยเฉพาะในเรื่องจริยธรรม และค่านิยม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดอื่น ๆ เกี่ยวกับค่านิยมในเรื่องเพศ ซึ่งกล่าวว่า การที่บุคคลจะมีพฤติกรรมทางเพศอย่างไรนั้นขึ้นอยู่กับการศึกษาชื่อเสียงของตนเอง จากการเชื่อฟังคำสั่งสอนตามประเพณีที่เกี่ยวกับเรื่องเพศ ตลอดจนการยอมรับปทัสถานทางสังคมที่บุคคลนั้นอาศัยอยู่

งานวิจัยเจตคติต่อพฤติกรรมทางเพศ

รัตนจินต์ สุกเสถียม (2536 : 110-112) ได้ศึกษาเรื่องเจตคติของนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพที่มีต่อการวางแผนครอบครัวและการคุมกำเนิดของนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาพาณิชยกรรมชั้นปีที่ 3 โรงเรียนอาชีวศึกษา สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล และสำนักงานการศึกษาเอกชน ปีการศึกษา 2534 ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 753 คน ผลจากการศึกษาพบว่าความคิดเห็นของนักเรียนต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการแต่งงานพบว่า ร้อยละ 36.7 เห็นว่าเป็นสิทธิส่วนบุคคล ร้อยละ 27.2 เห็นว่าเป็นเรื่องเสียหาย ร้อยละ 22.0 ไม่มีความคิดเห็น และร้อยละ 12.8 เห็นว่าเป็นเรื่องธรรมดา

พรณี ภาณุวัฒน์สุข และรัตนา ลำโรงทอง (2542 : 205-216) ได้ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมทางเพศและความคิดเห็นในเรื่องเพศของวัยรุ่นในชุมชนคลองเตย จำนวน 377 คน ทั้งอยู่ในระบบและนอกระบบการศึกษา ผลจากการศึกษาในเรื่องความคิดเห็นต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน

พบว่า วัยรุ่น 1 ใน 3 หรือร้อยละ 29.4 เห็นว่าเป็นเรื่องไม่เสียหาย และให้เหตุผลในการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานว่าเป็นการทดสอบรสนิยมทางเพศก่อนแต่งงานและการมีเพศสัมพันธ์กับคู่รักเป็นเรื่องธรรมดา

นิมิต มั่งมีทรัพย์ (2542 : 135) เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างเพศและเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานของวัยรุ่น กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนวัยรุ่นชายหญิงอายุ 13-21 ปี แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มวัยรุ่นชายหญิงที่ศึกษาอยู่ในระบบโรงเรียนมัธยมศึกษา อาชีวศึกษา และกลุ่มวัยรุ่น ที่ทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม ผลการศึกษา พบว่า เจตคติต่อความสัมพันธ์ระหว่างเพศที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานของวัยรุ่นยังคงยึดมั่นและอยู่บนรากฐานของคตินิยม ความเชื่อตามแนวบรรทัดฐานของสังคมเป็นส่วนใหญ่ โดยส่วนใหญ่มีคติความเชื่อในระบบมาตรฐานเชิงซ้อนเรื่องเพศ (Double Standard) ในสังคมไทย คือ ยอมรับและให้อิสระเสรีทางเพศแก่ผู้ชายมากกว่าผู้หญิง โดยยอมรับได้หากเพศชายมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรส แต่เป็นเรื่องที่ผิดหากเพศหญิงมีพฤติกรรมนั้น

จากเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับเจตคติ สรุปได้ว่าเจตคติต่อพฤติกรรมทางเพศเกี่ยวข้องและส่งผลต่อพฤติกรรมและพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสของวัยรุ่น

เอกสารเกี่ยวกับการเห็นคุณค่าในตนเอง

ความหมายของการเห็นคุณค่าในตนเอง

มาสโลว์ (1970) กล่าวว่าความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองเป็นความรู้สึกของบุคคลที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง รู้สึกว่าตนเองมีคุณค่า มีความเข้มแข็ง มีสมรรถภาพในการกระทำสิ่งต่าง ๆ มีความเชี่ยวชาญ และมีความสามารถ

จันทร์ฉาย พัทธศิริกุล (2532) กล่าวว่า ความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง หมายถึง ความรู้สึกที่บุคคลมีต่อตนเอง จากการประเมินตนเองในด้านความสามารถ ความสำคัญ ความมีค่า และการประสบความสำเร็จ โดยแสดงออกมาในรูปของเจตคติที่มีต่อตนเอง การยอมรับนับถือ มีความเชื่อมั่นในตนเอง

สรุปได้ว่าความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง หมายถึง ความรู้สึกและเจตคติที่บุคคลมีต่อตนเอง โดยการประเมินตนเอง กำหนดขอบเขตของความเชื่อที่บุคคลมีต่อความสามารถ ความสำเร็จ ความล้มเหลว ความมีคุณค่าและมีประโยชน์ต่อสังคม ได้รับการยอมรับจากสังคม ตลอดจนมีความเชื่อมั่นในคุณค่าแห่งตนเอง

องค์ประกอบของการเห็นคุณค่าในตนเอง

มาสโลว์ (Maslow, 1970) ได้แบ่งความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองออกเป็น 2 ส่วนคือ

1. ความรู้สึกมีคุณค่าจากตนเอง การยอมรับนับถือ และการประเมินตนเอง ประกอบด้วยปัจจัยต่าง ๆ คือ ความต้องการมีความเข้มแข็ง ผลสัมฤทธิ์ ความสามารถสำหรับการทำสิ่งต่าง ๆ ความเชี่ยวชาญและความสามารถ ความเชื่อมั่น ความมีอิสระและเป็นไทแก่ตนเอง
2. การได้รับความเห็นคุณค่าจากผู้อื่นเป็นความต้องการที่จะให้ผู้อื่นเห็นว่าตนเองเป็นผู้มีชื่อเสียงหรือมีเกียรติยศ มีตำแหน่ง มีอำนาจบารมีเหนือผู้อื่น เป็นที่ยอมรับ ได้รับความสนใจ มีความสำคัญ มีศักดิ์ศรีหรือเป็นที่ชื่นชมของผู้อื่น

พัฒนาการของความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง

อีริกสัน (Erikson, 1978) กล่าวว่า ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองเป็นกระบวนการของการเรียนรู้ตลอดชีวิต เกิดขึ้นจากการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับสิ่งแวดล้อมและสังคมรอบ ๆ ตัวโดยมีจุดเริ่มต้นจากภายในครอบครัว พัฒนามาตั้งแต่เด็ก โดยทารกเริ่มรู้จักสิ่งต่าง ๆ ของร่างกาย อันเป็นจุดเริ่มต้นที่จะช่วยให้เขาเกิดการรับรู้เกี่ยวกับตนเอง นอกจากนี้พฤติกรรมสัมพันธภาพ และการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดามีผลต่อความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองของเด็ก โดยบิดามารดาที่มีความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองสูง มีเจตคติที่ดีต่อบุตร ครอบครัวมีบรรยากาศแบบประชาธิปไตย ให้ความรักความอบอุ่นดูแลเอาใจใส่ ให้อิสระ ยอมรับเด็กและมีกฎเกณฑ์แน่นอนคงเส้นคงวา จะทำให้เด็กเห็นคุณค่าในตนเองสูง

ในช่วงวัยรุ่นเป็นช่วงที่มีมโนทัศน์เกี่ยวกับตนเองมีความไม่แน่นอนมากที่สุด และมีการเปลี่ยนแปลงมากกว่าระยะใด ๆ เพราะเป็นระยะที่เด็กก้าวสู่ความเป็นผู้ใหญ่ เป็นระยะที่บุคลิกภาพและเอกลักษณ์ของบุคคลก่อตัวขึ้นเป็นการถาวรในแต่ละบุคคล การที่วัยรุ่นได้มีโอกาสแสดงหรือกระทำในสิ่งที่เหมาะสมกับระดับความสามารถ ความถนัดและความสนใจ พร้อมทั้งให้การช่วยเหลือโดยไม่ตั้งความคาดหวังต่อตัวเขาจนเกินกำลังความสามารถ ทั้งนี้เพื่อให้เขาประสบความสำเร็จและเกิดความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง

ลักษณะของบุคคลที่มีความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองสูงและต่ำ

ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองของบุคคล สามารถแสดงออกมาให้เห็นได้แตกต่างกันจากลักษณะท่าทาง น้ำเสียง คำพูด และการกระทำ ซึ่งอาจจะแสดงออกมารู้ตัวหรือไม่รู้ตัว โดยมีผลต่อบุคคลดังนี้ (Coopersmith, 1981)

1. บุคคลที่มีความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองสูง จะเป็นบุคคลที่มีความสุข รับรู้คุณค่าของตนเองตามความเป็นจริง พร้อมทั้งสามารถแสดงพฤติกรรมได้อย่างเหมาะสม มีความกระตือรือร้น เชื่อมมั่นในตนเองว่ามีความสามารถในการทำงานให้ประสบความสำเร็จ มักจะเป็นผู้นำในการอภิปราย และมีความเป็นตัวของตัวเองในการแสดงความคิดเห็นไม่หวั่นไหวต่อคำวิพากษ์วิจารณ์ มีความคิดสร้างสรรค์มองสิ่งต่าง ๆ ในด้านดี โดยการประเมินอย่างรอบคอบถึงความสามารถ ทักษะทางสังคม และคุณสมบัติของตนมากกว่าการคิดขึ้นเอง มีความสามารถในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า ตลอดทั้งเป็นผู้ที่มีความพึงพอใจเคารพและประทับใจตนเอง มีความมั่นคงทางอารมณ์ วิตกกังวลน้อย บุคคลที่มีความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองสูงจะตระหนักถึงความรับผิดชอบทั้งต่อตนเองและผู้อื่น รวมทั้งสามารถสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อบุคคลและสิ่งแวดล้อม มีความสุขกับชีวิตของตนเอง กล้าทำงานที่ท้าทาย งานที่แปลกใหม่ ไม่หลีกเลี่ยงการทำงานแม้จะเป็นงานที่ยากหรือมีอุปสรรค มีความพอใจที่ได้ใช้ความสามารถอย่างเต็มที่

2. บุคคลที่มีความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองต่ำ มักใช้กลไกในการป้องกันตนเอง รับรู้ว่าตนเองด้อยค่าหรือมีค่าเกินความเป็นจริง เกิดความรู้สึกว่าตนเองมีปมด้อย ขาดความเชื่อถือในตนเอง วิตกกังวลเก็บตัวพอใจที่จะอยู่อย่างเงียบ ๆ ชอบเป็นผู้ฟังมากกว่าจะแสดงบทบาท หวาดกลัว ท้อแท้ ไม่มั่นใจ

ในตนเอง มักตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของผู้อื่น หวั่นไหวต่อคำวิพากษ์วิจารณ์ มีความยุ่งยากในการแก้ปัญหา ไม่สามารถสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่นได้ ไม่กล้าปฏิเสธในสิ่งที่ตนเองไม่ต้องการ กลัวการตัดสินใจของคนอื่นที่มีต่อตนเอง กลัวการเข้าสังคมเพราะรู้สึกว่าการเข้าสังคมแล้วจะทำให้ผู้อื่นเดี๋ยวเดี๋ยวนั้น ไม่มีความพยายามในการทำงานที่ยาก เมื่อพบอุปสรรคก็ละทิ้ง หลีกเลี่ยงการแก้ปัญหา ไม่มีความยืดหยุ่น ยึดติดอยู่กับสิ่งที่รู้จักและเคยชิน

งานวิจัยการเห็นคุณค่าในตนเองกับพฤติกรรมทางเพศ

สไตน์เบอร์ก ซิมมิเลส และลี (Seifert; & Hoffnung, 1994 : 569 ; อ้างอิงจาก Steinberg, 1992; Zimiles; & Lee, 1991) ได้ศึกษา เรื่อง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการออกจากสถานศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ผลจากการศึกษา พบว่า วัยรุ่นที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองต่ำ จะมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมที่เป็นปัญหาได้แก่ การตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ การมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรส การเสพยาเสพติด การดื่มสุรา และพฤติกรรมการเบี่ยงเบนทางเพศ นอกจากนี้ พฤติกรรมที่เป็นปัญหาดังกล่าวยังสัมพันธ์กับครอบครัวที่มีปัญหาต่าง ๆ ครอบครัวยากจน และครอบครัวที่พ่อหรือแม่เลี้ยงดูคนเดียว ตลอดจนครอบครัวที่พ่อแม่แต่งงานใหม่

ยูททพงษ์ วีระวัฒน์ตระกูล และคณะ (2541 : 112-116) ในเรื่องการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พบว่า ปัจจัยที่เป็นสาเหตุให้วัยรุ่นมีพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสและการตั้งครรภ์นั้นเกิดจากการที่วัยรุ่นนั้นไม่รู้สึกรู้ว่าตนเองมีคุณค่า ตลอดจนเพื่อผูกมัดฝ่ายชาย อีกทั้ง อุมพร ตรังคสมบัติ (2543 : 35) ได้กล่าวไว้ว่า การที่วัยรุ่นขาดการเห็นคุณค่าในตนเองอาจแสวงหาความรักด้วยการมีเพศสัมพันธ์อย่างไม่เหมาะสม

จากเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับการเห็นคุณค่าในตนเอง สรุปได้ว่าการเห็นคุณค่าในตนเองสูงหรือต่ำ มีพฤติกรรมต่างกัน และการเห็นคุณค่าในตนเองเกี่ยวข้องและส่งผลต่อพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสและการตั้งครรภ์

เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับการรับรู้ทางสังคมกับพฤติกรรมทางเพศ

เอกสารเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดู

1. ความหมายของการอบรมเลี้ยงดู

การอบรมเลี้ยงดูเป็นการปะทะสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดาและบุตร ซึ่งหมายถึง วิธีการดูแลบุตรและพฤติกรรม การฝึกฝนบุตร รวมถึงการแสดงออกซึ่งคุณค่า เจตคติ ความสนใจและความเชื่อของบิดามารดา

ดวงเดือน พันธุมนาวิน, อรพินท์ สุขุม และงามตา วณิชทานนท์ (2528 : 3) ให้ความหมายคำว่า “การอบรมเลี้ยงดู” ว่า หมายถึงการที่ผู้ใกล้ชิดเด็กมีการติดต่อเกี่ยวข้องกับเด็กทั้งทางด้านคำพูดและการกระทำ ซึ่งเป็นการสื่อสารความหมายต่อเด็กทั้งทางด้านความรู้สึกและอารมณ์ของผู้กระทำ

ตลอดจนเป็นการให้ผู้เลี้ยงดูสามารถจะให้รางวัลหรือลงโทษเด็กได้ นอกจากนั้นเป็นโอกาสให้เด็กได้ดูแบบอย่างการกระทำของผู้เลี้ยงดูตนด้วย

2. การแบ่งประเภทและการวัดการอบรมเลี้ยงดู

การอบรมเลี้ยงดู สามารถแบ่งออกได้เป็นหลายประเภทตามลักษณะและปริมาณการปฏิบัติ ต่อเด็ก นักจิตวิทยาแต่ละท่านก็มีการแบ่งประเภทการเลี้ยงดูแตกต่างกันออกไป ตามวิธีการดูแล จุดประสงค์ของแต่ละงานวิจัย ในที่นี้ผู้วิจัยได้เสนอการแบ่งประเภทการอบรมเลี้ยงดูของนักจิตวิทยา แต่ละท่านเท่าที่รวบรวมมาได้ดังนี้

ดวงเดือน พันธุมนาวิน, อรพินธ์ ชูชม และงามดาว นินทานนท์ (2528 : 3-15) แบ่งการอบรมเลี้ยงดูตามแบบสังคมไทย โดยศึกษาจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดูเป็น 5 แบบ

1. รักสนับสนุน หมายถึง การที่บิดา มารดา ปฏิบัติต่อบุตรด้วยความรักใคร่เอาใจใส่ ทุกข์สุขของบุตรมาก การอบรมเลี้ยงดูแบบนี้เป็นการให้ในสิ่งที่เด็กต้องการ เด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบนี้จะให้ความสำคัญต่อบิดามารดา ขอมรับการอบรมสั่งสอนต่าง ๆ

2. แบบใช้เหตุผล หมายถึง บิดามารดาอธิบายเหตุผลแก่เด็กในขณะที่กำลังเสริมหรือขัดขวาง การกระทำของบุตร ลงโทษบุตร มีการให้รางวัลหรือลงโทษอย่างเหมาะสมกับการกระทำของบุตร มากกว่าปฏิบัติต่อบุตรตามอารมณ์

3. แบบลงโทษทางจิตหรือทางกาย หมายถึง การที่บิดามารดาใช้วิธีลงโทษทางกายหรือทางจิตกับเด็ก การลงโทษทางกายจะเป็นวิธีปรับพฤติกรรมที่บิดามารดาใช้อย่างจริงจังใช้มากหรือบ่อยกว่าการให้รางวัล การลงโทษทางกายมีประโยชน์น้อย ยิ่งยิ่งพฤติกรรมได้ชั่วคราว ทำให้เด็กก้าวร้าวรังแก ข่มเหงผู้ที่อ่อนแอ ส่วนการลงโทษทางจิตจะช่วยเสริมจริยธรรมของเด็ก

4. แบบควบคุม หมายถึง การที่บิดามารดาออกคำสั่งให้เด็กปฏิบัติ แล้วคอยตรวจตราใกล้ชิด ว่าทำตามที่ต้องการหรือไม่ ถ้าไม่ทำตามจะลงโทษเด็ก ถ้าควบคุมน้อยลง จะปล่อยให้เด็กคิด และตัดสินใจเองว่าควรทำหรือไม่ เปิดโอกาสให้เด็กเป็นตัวของตัวเองบ่อยครั้ง

5. แบบพึ่งตนเองเร็ว หมายถึง การที่บิดามารดาเปิดโอกาสให้เด็กทำกิจกรรมในชีวิตประจำวัน ภายใต้การแนะนำและฝึกฝนจากบิดามารดาหรือผู้เลี้ยงดู ช่วยให้เด็กช่วยเหลือตนเองเร็วและไม่ต้องพึ่งพาผู้อื่นมากและนานเกินไป

วรารักษ์ รักวิจัย (2529 : 9-14) กล่าวถึง การอบรมเลี้ยงดูในสังคมไทยว่า นักจิตวิทยาได้แบ่งวิธีการอบรมเลี้ยงดูออกเป็น 4 แบบดังนี้

1. แบบให้ความรักอบอุ่นแบบประชาธิปไตย เป็นการอบรมเลี้ยงดูบุตรโดยให้ความรัก ความเอาใจใส่ ความเข้าใจ ใช้เหตุผลกับบุตร ทำให้บุตรรู้สึกว่าได้รับการปฏิบัติด้วยความยุติธรรม ให้อิสระแก่บุตรในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ขอมรับการยอมรับและให้สิทธิบุตรในการตัดสินใจ แก้ปัญหาด้วยตัวเอง โดยบิดามารดาคอยให้กำลังใจ ให้คำปรึกษาและแนะนำตามความเหมาะสม

2. แบบคาดหวังเอาแต่ใจ เป็นการอบรมเลี้ยงดูที่บิดามารดาเรียกร้องเอาจากบุตร โดยจะเกี่ยวข้องให้บุตรทำตามที่บิดามารดาหวังไว้ บิดามารดาจะกำหนดวิถีชีวิตให้บุตร บุตรจะต้องทำตามความต้องการของบิดามารดาทุกอย่างแม้ว่าจะชอบหรือไม่ก็ตาม

3. แบบปล่อยปละละเลย เป็นการเลี้ยงดูที่บิดามารดาไม่สนใจที่จะอบรมสั่งสอนบุตรปล่อยให้บุตรทำตามอำเภอใจ โดยไม่แนะแนวทางที่ถูกต้องเหมาะสมให้ ไม่สนใจความเป็นอยู่ของบุตร ไม่ดูแลยามเจ็บป่วย ให้ความรักแบบลำเอียง หรือดูคำโทษแรงเกินเหตุ บางครั้งก็ปล่อยหน้าที่เลี้ยงดูให้เป็นของคนอื่น

4. แบบถนอมมากเกินไป เป็นการอบรมเลี้ยงดูที่บิดามารดาคอยปกป้องบุตรมากเกินไป คอยให้ความช่วยเหลือทุกอย่างจนบุตรไม่รู้จักวิธีช่วยเหลือตนเอง

อัญชลี จุมพฏจามีกร ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี รวบรวมและเรียบเรียงในเวปไซค์ของมหิดล (มปท.) หน้าสุขภาพจิตน่ารู้ไว้ว่า สิ่งแวดล้อมและการอบรมเลี้ยงดูลูกตลอดจนทัศนคติของพ่อแม่เป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาการของลูกมาก ฉะนั้นการที่เด็กจะเติบโตขึ้นมีบุคลิกภาพเช่นใดนั้น นอกจากพันธุกรรมแล้ว การอบรมเลี้ยงดูเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่สำคัญมาก ถ้าเด็กถูกเลี้ยงดูมาอย่างถูกต้องเหมาะสม ก็จะทำให้เขามีบุคลิกภาพที่ดีมีการปรับตัวต่อปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม มีอารมณ์ที่มั่นคง แต่ในทางตรงข้าม ถ้าเด็กถูกเลี้ยงดูอย่างไม่ถูกต้องเหมาะสมก็จะทำให้เด็กมีพัฒนาการทางบุคลิกภาพที่ไม่เหมาะสม ซึ่งจะเป็นปัญหาต่อการปรับตัว และเป็นผลทำให้เกิดปัญหาทางสุขภาพจิตได้ง่าย การที่พ่อแม่จะอบรมเลี้ยงดูลูกอย่างไรรู้ ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่าง เช่น สภาพอารมณ์ของพ่อแม่ ความสัมพันธ์ในชีวิตสมรสของพ่อแม่ ลักษณะเฉพาะของลูก เหตุการณ์ที่ผ่านเข้ามาในชีวิตครอบครัวนั้น ๆ ประสบการณ์ที่พ่อแม่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูมาและจากการเลี้ยงดูลูกคนแรกด้วยปัจจัยดังกล่าว จะเห็นว่าเด็กแต่ละคนจะมีพัฒนาการทางบุคลิกภาพไม่เหมือนกัน ทั้งนี้ เนื่องจากสาเหตุดังกล่าว ฉะนั้น วิธีการอบรมเลี้ยงดูลูกที่ไม่ถูกต้องของพ่อแม่เป็นปัจจัยอันหนึ่งที่ทำให้เด็ก มีพัฒนาการทางบุคลิกภาพที่ไม่เหมาะสม ดังนั้น สามารถแบ่งประเภทได้ดังนี้

1. ประเภทรักมาก และปกป้องมากเกินไป คือ การให้ความรักแก่ลูกมากมาย ทะนุถนอมมากเกินไปปฏิบัติดูแลเหมือนเด็กเล็ก ๆ ทั้งที่ลูกก็โตแล้ว พ่อแม่ก็ยังประคบประหงมเหมือนไขในหิน ไม่ยอมให้ห่างสายตา ไม่ยอมให้ทำอะไรเลย เพราะกลัวจะเป็นอันตราย ลูกไม่ต้องคิดหรือตัดสินใจทำอะไรเลย พ่อแม่จะเป็นคนจัดการให้หมด การเลี้ยงดูลูกแบบนี้ ทำให้ทักษะในการช่วยเหลือตัวเองเข้า การที่จะพัฒนาไปเป็นผู้ใหญ่ที่มีความมั่นใจในตัวเองมีน้อยมาก เพราะไม่เคยตัดสินใจอะไรด้วยตัวเองเลย ทำให้เป็นผู้ใหญ่ที่มีลักษณะเหมือนเด็ก คือ เลี้ยงเท่าไรก็ไม่รู้จักโต

2. ประเภทที่ไม่ต้องการลูก พ่อแม่ที่มีเจตคติแบบนี้ก็จะไม่รักลูกและพาลเกลียดลูก ซึ่งอาจเนื่องมาจากการมีลูกทำให้พ่อแม่ต้องลำบากยิ่งขึ้นอีก หรือขณะแม่ตั้งครรภ์มีอาการไม่สบายมาทำงานไม่ได้ ทำให้รู้สึกว่าคุณคนนี้นำความทุกข์มาให้โดยอาจจะเกิดตั้งแต่ระยะตั้งครรภ์หรือเกิด

ภายหลังคลอดลูกแล้วก็ได้ พ่อแม่คาดหวังว่าเป็นเพราะลูกคนนี้ทำให้ครอบครัวต้องลำบาก นอกจากนี้ พ่อหรือแม่อาจจะเกลียดลูก ซึ่งตนโทษว่าเป็นเหตุให้แม่หรือพ่อบังเกิดเกล้าต้องตายระหว่างตั้งครรภ์ หรือการคลอดลูกคนนั้น พ่อแม่มีความรู้สึกเช่นนี้ก็จะปฏิบัติต่อกับลูกด้วยความรุนแรง ทั้งวาจา พฤติกรรม และสีหน้า และไม่สนใจลูก ทำให้ลูกพัฒนาไปเป็นเด็กที่กระด้าง ก้าวร้าว ชอบทะเลาะวิวาท หงุดหงิด และมีลักษณะต่อต้านสังคม อาจเกิดปัญหาสุขภาพจิต ตึดยาเสพติด ติดเหล้า ติดพนัน ลักขโมย เป็นต้น

3. ประเภทตามใจมากเกินไป ไม่มีขอบเขต พ่อแม่มักจะตามใจลูกทุกอย่าง โดยเฉพาะทางวัตถุ ลูกจะได้ทุกอย่างตามที่เขาต้องการเท่าที่ฐานะทางเศรษฐกิจของพ่อแม่จะอำนวยและไม่รู้จักอบรมลูก ว่าสิ่งใดผิดสิ่งใดถูก อะไรควรอะไรไม่ควรปฏิบัติ ปล่อยให้ลูกทำตามใจตัวเองตามความพอใจ ผลเสียก็คือเมื่อลูกออกสู่สังคมภายนอกบ้าน ก็จะอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นได้ยาก ทำให้เกิดปัญหาในการปรับตัว เอาแต่ใจตัวเอง และขาดความอดทน มีสัมพันธภาพกับบุคคลอื่นที่ไม่ราบรื่น อันจะเป็นสาเหตุให้เกิดปัญหาอื่น ๆ ตามมาอีกมากมาย

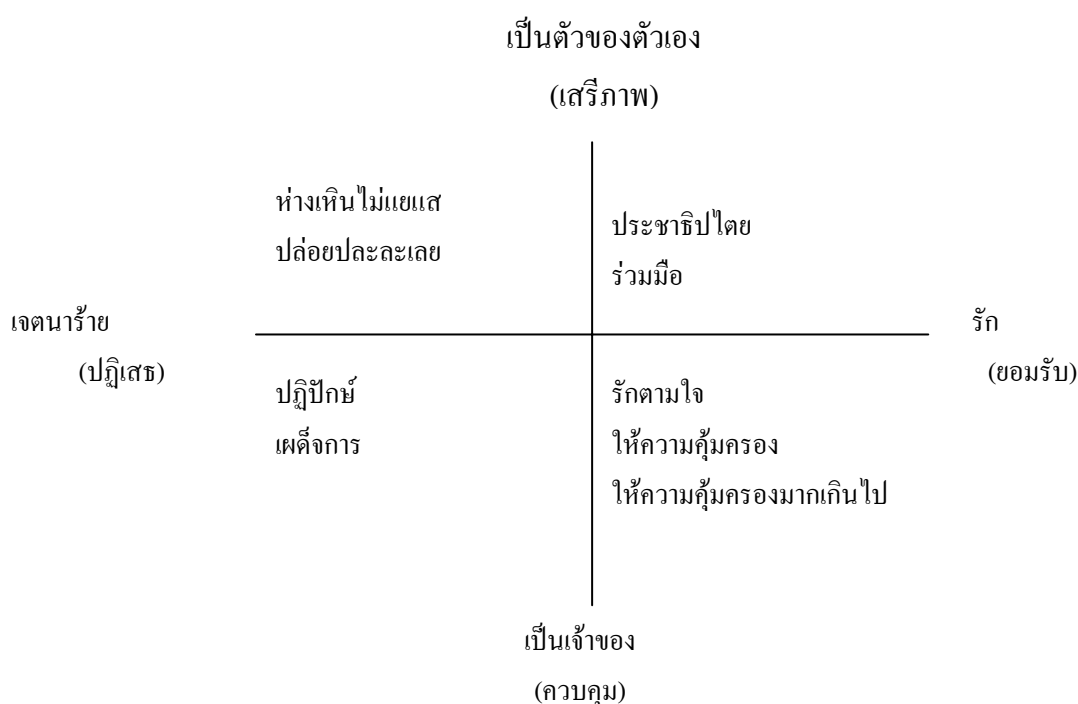
4. ประเภทวิตกกังวลหวาดกลัวมากเกินไป พ่อแม่มักจะติดนินไปก่อนไข้ แสดงความวิตกกังวล ในตัวลูกมากเกินไปเกินกว่าเหตุ เช่น กลัวว่าลูกจะได้รับอุบัติเหตุ ลูกถูกลอกไปไม่ยอมให้ออกไปเที่ยว ข้างนอก กลัวแดดหรือกรำฝนจะไม่สบาย เวลาลูกไม่สบายเจ็บป่วยเพียงเล็กน้อยก็แสดงความวิตกกังวลมาก ขี้ถามขี้ปฏิบัติต่อกับลูก จนทำให้เด็กพลอยวิตกกังวลไปด้วย การเลี้ยงลูกแบบนี้จะทำให้ลูกเติบโตเป็นเด็กที่มีแต่ความวิตกกังวล หวาดกลัวหวงใยในเหตุการณ์ต่าง ๆ จนไม่มีความสุขและขาดความเชื่อมั่นในตัวเอง

5. ประเภทเจ้าระเบียบจัด พ่อแม่แบบนี้จะเป็นคนระเบียบจัดต้องการให้ทุกอย่างเรียบร้อย เป็นระเบียบถูกต้อง ทุกอย่างไม่รู้จักผ่อนปรนให้ต้องคอยชี้แจงซ้ำซากตลอดเวลา ถ้าลูกทำไม่ได้ดังใจ ก็จะโกรธและตำหนิรุนแรงและคอยจุกจิกจู้จี้กับลูก แม้ในเรื่องเล็ก ๆ น้อย ๆ การเลี้ยงลูกแบบนี้จะทำให้เด็กพัฒนาไปเป็นเด็กที่เต็มไปด้วยความผิหวาง และมีปมด้อย เพราะรู้สึกว่าตัวเองไม่มีอะไรดี ไม่มีความสามารถเพราะทำอะไรไม่เคยถูกใจพ่อแม่เลย

จะเห็นว่าการเลี้ยงลูกประเภทดังกล่าวทั้ง 5 แบบนี้ ทำให้การพัฒนาบุคลิกภาพของเด็ก เป็นไปในทางที่ไม่เหมาะสม ฉะนั้น พ่อแม่ควรหลีกเลี่ยงการอบรมเลี้ยงดูลูกที่จะทำให้เกิดผลเสีย ดังกล่าว แต่ควรปฏิบัติเลี้ยงดูลูกโดยทางสายกลางเป็นสิ่งที่ดีที่สุด คือไม่มากเกินไปและไม่น้อยเกินไป ควรอบรมเลี้ยงดูลูกให้เหมาะสมกับความสามารถและวัยของเด็ก ไม่ควรใช้อารมณ์ แต่ควรอบรมสั่งสอนลูกอย่างมีเหตุผล มีวินัยที่ดีแต่ต้องไม่เข้มงวดจนเกินไป และไม่ควรตามใจเด็กจนเกินไป หรือปล่อยปละละเลยจนเกินไป ควรให้ความรักอย่างเหมาะสมและมีเหตุผล ไม่ใช่รักมากอย่างไม่มีขอบเขต ตลอดจนพ่อแม่ควรจะเป็นแบบอย่างที่ดีให้เด็กได้เลียนแบบ ความผาสุกในชีวิตแต่งงานของพ่อแม่ การปฏิบัติต่อกันของพ่อแม่ด้วยความรัก ความเข้าใจ เห็นอกเห็นใจกันจะทำให้เด็กรู้สึก

อบอุ่น มันคงอันจะเป็นรากฐานของการที่ได้จะเจริญเติบโตมาด้วยความสุขและความพอใจอันจะมีผลดีทั้งต่อตัวเด็กเอง และสังคมต่อไปในอนาคต (อัญชลี จุมพลจามีกร เว็บไซต์จิตเวชศาสตร์ ราชบัณฑิต)

เชฟเฟอร์ (พรสุดา ดิษยวรรณะ. 2534 : 24-26; อ้างอิงจาก Schaefer. 1959: 226 - 235) ทำการวิเคราะห์องค์ประกอบของการอบรมเลี้ยงดู พบมีการอบรมเลี้ยงดูที่เป็นอิสระต่อกัน 2 มิติ คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบรัก มิติที่สอง คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม ซึ่งทำให้สามารถพิจารณาปริมาณการอบรมเลี้ยงดูจากน้อยไปหามาก จากมิติการอบรมเลี้ยงดูทั้ง 2 มิตินี้ จะจัดแบ่งการอบรมเลี้ยงดูออกได้เป็น 1 ประเภท ดังภาพประกอบ

ภาพประกอบ 2 แผนภูมิการอบรมเลี้ยงดูตามแนวคิดของเชฟเฟอร์

ที่มา : (พรสุดา ดิษยวรรณะ. พฤติกรรมการแสดงออกตามทฤษฎีของดจิโอวานนิกับ การอบรมเลี้ยงดูและลักษณะทางชีวสังคมบางประการของนักเรียนมัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร 2534 : 25)

จากภาพประกอบ แสดงให้เห็นตำแหน่งของการอบรมเลี้ยงดูแบบต่าง ๆ บนมิติ 2 มิติ ซึ่งเป็นอิสระต่อกัน คือ “รัก-เจตนาร้าย” และ “ควบคุม-เป็นตัวของตัวเอง” การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย และร่วมมืออยู่บนมิติ “รัก” และ “เป็นตัวของตัวเอง” แบบเผด็จการและปฏิบัติอยู่บนมิติ “ควบคุม” และ “เจตนาร้าย” แบบรักตามใจ ให้ความคุ้มครอง ให้ความคุ้มครองมากเกินไป อยู่บนมิติ “รัก” และ

“ควบคุม” ส่วนการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย ไม่แยแสและห่างเหิน อยู่บนมิติ “เป็นตัวของตัวเอง” และ “เจตนาร้าย”

การอบรมเลี้ยงดูแต่ละแบบที่อยู่ในมิติจะไม่อยู่จุดเดียวกัน แต่กระจายอยู่ในลักษณะใกล้เคียง แต่มีมิติใดมิติหนึ่งมากกว่า เช่น การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยและแบบร่วมมือจะอยู่บนมิติเดียวกัน คือ “รัก” และ “เป็นตัวของตัวเอง” เหมือนกัน แต่ต่างกัน ในลักษณะแบบประชาธิปไตยจะมีมิติ “เป็นตัวของตัวเอง” มากกว่ามิติ “รัก” ส่วนในลักษณะร่วมมือจะมีมิติ “รัก” มากกว่ามิติ “เป็นตัวของตัวเอง”

โรเจอร์ (ใจทิพย์ พวงทอง, 2540 : 22; นงนุช โรจนเลิศ, 2533 : 45-46 และ พรสุดา ดิษยวรรณะ, 2534 : 23 ; อ้างอิงจาก Roger, 1972 : 117) แบ่งแบบแผนการอบรมเลี้ยงดูเด็กเป็น 3 แบบ คือ

1. แบบประชาธิปไตย (Democracy) หมายถึง วิธีปฏิบัติของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง ที่ทำให้บุตรรู้สึกตัวเองได้รับการปฏิบัติด้วยความยุติธรรม ไม่ตามใจหรือเข้มงวดจนเกินไป บิดามารดาให้ความรัก ความอบอุ่น มีเหตุผล ยอมรับความสามารถและความคิดเห็นของเด็ก ส่งเสริมเด็กมีอิสระ ในการตัดสินใจหรือแก้ปัญหาด้วยตนเองและให้ความร่วมมือกับเด็กตามโอกาสอันควร)

2. แบบให้ความคุ้มครองมากเกินไป (Overprotection) หมายถึง วิธีการปฏิบัติของบิดามารดา หรือผู้ปกครองที่ทำให้เด็กมีความรู้สึกตัวเอง ไม่ได้รับอิสระเท่าที่ควร ไม่ได้ทำในสิ่งที่ตนเองต้องการ หรือทำอะไรด้วยตนเอง ต้องปฏิบัติตามระเบียบวินัยที่บิดามารดากำหนดไว้ ถูกควบคุมให้อยู่ในสายตา หรือคุ้มครองป้องกันให้ความช่วยเหลืออยู่ตลอดเวลา ไม่มีความเป็นตัวของตัวเอง และมีความรู้สึกว่าตนเองเป็นเด็กอยู่เสมอ

3. แบบปล่อยปละละเลย (Rejection) หรือทอดทิ้ง วิธีการปฏิบัติของบิดามารดา หรือผู้ปกครองที่ทำให้เด็กรู้สึกว่าตนเองถูกเกลียดชัง ไม่ได้รับการเอาใจใส่สนับสนุนหรือให้คำแนะนำช่วยเหลือเท่าที่ควร มักใช้วิธีวิจารณ์ ตำหนิ ลงโทษที่รุนแรงและปราศจากเหตุผล ไม่ให้ความสนิทสนมเป็นกันเอง และปล่อยปละละเลยความเป็นอยู่

เฮิร์ลลอร์ค (ใจทิพย์ พวงทอง, 2540 : 23 ; อ้างอิงจาก Hurlock, 1974 : 90 ; Adolescent Development.) ได้แบ่งวิธีการอบรมเลี้ยงดูเป็น 3 แบบ ได้แก่

1. แบบเผด็จการ (Authoritarian Method) หมายถึง การที่ผู้เลี้ยงดูใช้กฎหรือระเบียบเข้มงวด เพื่อให้เด็กมีพฤติกรรมที่ต้องการ โดยไม่มีพฤติกรรมที่ต้องการ โดยไม่มีการอธิบายเหตุผลใด ๆ ทั้งสิ้น ถ้าเด็กไม่สามารถปฏิบัติตามได้ก็จะถูกลงโทษอย่างรุนแรง แต่ถ้าเด็กปฏิบัติตามที่ต้องการ ก็จะไม่มีการให้คำชมเชยหรือให้เพียงเล็กน้อยเท่านั้น

2. แบบประชาธิปไตย (Democratic Method) หมายถึง วิธีที่ผู้เลี้ยงดูให้ความสำคัญกับการอธิบายและให้เหตุผลเพื่อให้เด็กเข้าใจว่า ทำไมเขาจึงถูกคาดหวังให้ทำพฤติกรรมหนึ่งมากกว่า อีกพฤติกรรมหนึ่ง และเมื่อเด็กสามารถทำพฤติกรรมที่ต้องการหรือแสดงว่าพยายามทำ บิดามารดา

จะให้รางวัลด้วยการให้การยอมรับ การลงโทษจะใช้ต่อเมื่อเด็กตั้งใจที่จะปฏิเสธพฤติกรรมที่พึงประสงค์ และจะใช้การลงโทษที่ไม่รุนแรง

3. แบบปล่อยปละละเลย (Permissive Method) วิธีนี้อาจจะถือว่าไม่ใช่วิธีการอบรมเลี้ยงดูที่แท้จริง เพราะเด็กเรียนรู้โดยการลองผิดลองถูกด้วยตัวเองมากกว่าจากคำแนะนำของผู้เลี้ยงดู เมื่อเด็กพบว่า พฤติกรรมใดไม่ได้รับการยอมรับ เขาจะเปลี่ยนพฤติกรรมใหม่หรือคงพฤติกรรมนั้นไว้จนกว่าเขาจะพบพฤติกรรมใหม่ซึ่งนอกจากจะทำความพึงพอใจให้ตัวเองแล้วยังเป็นที่ยอมรับของกลุ่มด้วย

เจเลียว บุนยงค์ (2528 : 26-28) ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับบรรยากาศของบ้านสรุปได้ว่า เกิดจากบรรยากาศของการเลี้ยงดูอบรมบุตร และได้อธิบายวิธีการและผลของการอบรมเลี้ยงดูบุตรแบบอิตาเลียน (หรือแบบเข้มงวดกวดขัน) แบบตามใจท่าน (หรือแบบปล่อยปละละเลย) และแบบเสรีประชาธิปไตย (หรือแบบประชาธิปไตย) สรุปได้เป็นข้อ ๆ ดังนี้

1. การเลี้ยงดูบุตรแบบอิตาเลียน (Authoritarian) เมื่อบิดามารดาเป็นหัวหน้าครอบครัว เป็นผู้หาเลี้ยงครอบครัว มีอำนาจเด็ดขาดในการตั้งเป้าหมายของครอบครัว ตั้งกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ให้สมาชิกทุกคนปฏิบัติตาม มารับผิดชอบต่องานบ้านทุกชนิด ตลอดจนการอบรมเลี้ยงดูบุตร การตัดสินใจใด ๆ ของครอบครัวเป็นหน้าที่ของบิดามารดา บุตรไม่มีสิทธิมีส่วนออกเสียงด้วย ความต้องการของบุตรบางครั้งก็ถูกปฏิเสธเมินเฉย บิดามารดาไม่แสดงออกในเรื่องความรักใคร่ต่อบุตร บุตรไม่ได้รับอนุญาตให้ออกไปไกลจากบ้านจนกว่าจะพ้นวัยรุ่น ผลที่จะออกมาในการเลี้ยงดูบุตรแบบนี้ ก็คือ บุตรจะขาดความสัมพันธ์อันใกล้ชิดกับบิดามารดา ขาดความอบอุ่นและการที่จะต้องปฏิบัติตามคำสั่งบิดามารดาเป็นประจำ จะทำให้นุตรขาดความริเริ่มและความเชื่อมั่นในตนเอง ไม่กล้าตัดสินใจ ส่วนดีของการเลี้ยงดูบุตรด้วยวิธีนี้ก็เพียงทำให้บุตรเป็นคนสำรวมตน ไม่ฝ่าฝืนระเบียบกฎเกณฑ์ อ่อนน้อม เคารพและเชื่อฟังผู้ใหญ่

2. การเลี้ยงดูบุตรแบบตามใจท่าน (Laissez-Faire) ด้วยวิธีนี้ ทั้งบิดามารดาจะโง่ไปตามวิถีทางที่ตนเองชอบ ไม่ได้สนใจซึ่งกันและกันเท่าที่ควร บิดามารดามักจะคิดว่า “ทองคำอยู่ที่ไหน มันก็เป็นทองคำอยู่วันยังค่ำ” ฉะนั้นคั้นนั้น เด็กจะดีหรือชั่วมันก็เป็นไปเอง บิดามารดา จึงปล่อยปละละเลย ไม่ยินดียินร้ายต่อการอบรมสั่งสอนบุตร ถึงแม้ว่าบุตรจะมีปัญหาและไม่สามารถจะแก้ปัญหาได้เอง บิดามารดาก็ไม่รู้ว่าอะไรดีอะไรชั่ว อะไรผิดอะไรถูก บางครอบครัวที่มีปัญหาเศรษฐกิจมักจะลงโทษเด็กอย่างรุนแรงปราศจากเหตุผล ใช้เด็กเป็นที่รองรับอารมณ์ร้ายของตนเอง เมื่อเด็กเติบโตขึ้นเป็นเด็กขาดความรักความอบอุ่น มองไม่เห็นความผิดของตนเอง มักจะมองโลกในแง่ร้ายเสมอ ไม่ไว้วางใจผู้อื่น คิดอยู่เสมอว่าความยุติธรรมไม่มี

3. การเลี้ยงดูบุตรแบบเสรีประชาธิปไตย (Democratic) การเลี้ยงดูบุตรแบบนี้ บิดามารดา มีความเข้าใจซึ่งกันและกัน มีความรับผิดชอบในการอบรมเลี้ยงดูบุตรร่วมกัน การตัดสินใจใด ๆ มักเกิดจากความคิดเห็นตกลงใจของสมาชิกหลาย ๆ คนในครอบครัว โดยยึดถือความสุขของส่วนรวมเป็นใหญ่ บุตรมีโอกาสดำเนินการและใช้ความสามารถอย่างเต็มภาคภูมิ บุตรจะเริ่มเรียนรู้เกี่ยวกับ

ความรับผิดชอบในการกิจบางอย่างของครอบครัว มีโอกาสได้ฝึกคิดการตัดสินใจ บิดาสนองความต้องการพื้นฐานของบุตรโดยให้ความรักความเอาใจใส่ พร้อมทั้งจัดสิ่งแวดล้อมทางกายเพื่อให้บุตรเจริญเติบโตได้อย่างเต็มที่ บุตรมีโอกาสดำเนินการสมาคมกับเพื่อน ๆ บางครั้งบางครั้ง เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นก็ยอมใช้เหตุผลแก้ปัญหาที่นั้น ๆ บุตรที่ได้รับการเลี้ยงดูโดยวิธีนี้จะเติบโตกลายเป็นบุคคลที่เหมาะสมกับการปกครองตามระบอบเสรีประชาธิปไตยเป็นอย่างยิ่ง

จากเอกสารเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูทั้ง 3 แบบ คือ แบบประชาธิปไตย แบบเข้มงวดกวดขัน และแบบปล่อยปละละเลย แสดงให้เห็นว่า การอบรมเลี้ยงดูที่ต่างกันทั้ง 3 แบบ ส่งผลต่อบุคลิกภาพของเด็กและความสัมพันธ์ในครอบครัวแตกต่างกัน ซึ่งการวิจัยนี้แบ่งการอบรมเลี้ยงดูตามลักษณะของ เกษร จิคุ้มปีน (2532 : 45) สรุปได้ดังนี้

1. แบบประชาธิปไตย ทำให้เกิดสัมพันธภาพที่ดี มีความกลมเกลียวกันในครอบครัว และทำให้เด็กมีความคิดสร้างสรรค์ มีความอยากรู้อยากเห็น มีความรับผิดชอบและมีความเป็นตัวของตัวเอง
2. แบบเข้มงวดกวดขัน ทำให้เกิดสัมพันธภาพที่ไม่ดี มีความบาดหมางกันในครอบครัว และทำให้เด็กเป็นคนสุภาพแต่ห้าวคดแล้ว ขาดความคิดสร้างสรรค์ ขาดความเชื่อมั่นในตนเองและมีพฤติกรรมพึ่งพิงผู้อื่น
3. แบบปล่อยปละละเลย ทำให้เกิดสัมพันธภาพที่ไม่ดีมีความขัดแย้งภายในครอบครัวและทำให้เด็กมีความรู้สึกว้าเหว ไม่ปลอดภัยทางอารมณ์ รู้สึกว่าตนเองไร้ค่า มีปมด้อย มีความวิตกกังวล ไม่มีความเชื่อมั่นในตนเองและก้าวร้าว

3. การวัดการอบรมเลี้ยงดู

ในการวิจัยที่ศึกษาอบรมเลี้ยงดูเด็กของบิดามารดานั้น งานวิจัยเหล่านี้ทั้งในประเทศและต่างประเทศ วิธีการศึกษาการอบรมเลี้ยงดู 2 วิธี คือ (ดวงเดือน พันธุมนาวิน, อรพินธ์ ชูชม และงามดาว นินทานนท์, 2528 : 42)

1. วิธีการวัดการอบรมเลี้ยงดูโดยให้บิดามารดาเป็นผู้รายงานว่าตนอบรมเลี้ยงดูเด็กอย่างไร วิธีนี้ใช้มากโดยเฉพาะเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเมื่อเด็กยังเล็ก
2. วิธีการวัดการอบรมเลี้ยงดูโดยให้บุตรเป็นผู้รายงานว่า ตนอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดา วิธีนี้ใช้ในการสอบถามบุตรที่โตแล้ว

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีการวัดการอบรมเลี้ยงดูวิธีที่ 2 เพื่อศึกษาการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดาโดยบุตรวัยรุ่นเป็นผู้รายงาน

งานวิจัยบรรยากาศในครอบครัวกับพฤติกรรมทางเพศ

เอรี่ และคนอื่น ๆ (Ary and others, 1999 : 217-230) ได้ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมที่เป็นปัญหาของวัยรุ่น : อิทธิพลของพ่อแม่และกลุ่มเพื่อน จากวัยรุ่นจำนวน 204 คน ผลจากการศึกษา พบว่า ครอบครัวที่มีความขัดแย้งภายในครอบครัวมาก มีแนวโน้มที่แสดงให้เห็นว่า บิดามารดาไม่ค่อยให้

ความสนใจบุตรธิดา และพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของวัยรุ่น โดยเฉพาะพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นได้รับอิทธิพลจากการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่และกลุ่มเพื่อน อิทธิพลของพ่อแม่โดยเฉพาะในเรื่องบรรยากาศภายในครอบครัว และการให้ความสนใจและเอาใจใส่บุตรธิดา ตลอดจนอิทธิพลของกลุ่มเพื่อนสามารถพยากรณ์พฤติกรรมที่เป็นปัญหาของวัยรุ่น โดยเฉพาะพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ ความล้มเหลวทางการเรียนและการใช้สารเสพติดของวัยรุ่นได้

มัว เพตเตอร์สัน และเฟอร์เทนเบอร์ก (Moore, Peterson; & Furstenberg, 1986 : 82) ได้ศึกษาเรื่องเจตคติของพ่อแม่ ที่มีต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของวัยรุ่น ผลจากการศึกษาพบว่า การพูดคุยสื่อสารเกี่ยวกับเรื่องเพศกับบุตรจะทำให้ลดการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรส ซึ่งสอดคล้องกับโคลแมน (Coleman, 1980 : 122-123) ที่ได้กล่าวถึง การมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสของวัยรุ่นว่า สิ่งสำคัญประการหนึ่งที่จะช่วยลดปัญหาพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น คือ พ่อแม่หรือผู้ปกครองต้องเปิดโอกาสให้วัยรุ่นได้มีการปรึกษาพูดคุยเกี่ยวกับปัญหาทางเพศกับผู้ใหญ่ และควรมีการให้ความรู้ด้านเพศศึกษาที่เหมาะสมและถูกต้องกับวัยรุ่นด้วย

มัว และโรเซนเทล (Moore; & Rosenthal, 1993 : 65) ได้ศึกษา เรื่อง พฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น และศึกษาพบว่า การที่สัมพันธ์ภายในครอบครัวที่ขาดความใกล้ชิด ขาดการสนับสนุนแนะนำ จากพ่อแม่จะทำให้ลูกมีกิจกรรมทางเพศโดยเฉพาะในเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร

สมพงษ์ อินทรสุวรรณ (2537 : 18-19) ได้กล่าวว่า พ่อแม่ที่เอาใจใส่บุตรในเรื่องการเรียนให้เวลากับลูก ให้ความรักความอบอุ่นส่งเสริมให้คบเพื่อนที่ดี จะทำให้นุตรมีความประพฤติที่ดีและมีพฤติกรรมทางเพศเหมาะสม

จากเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดู สรุปได้ว่าการอบรมเลี้ยงดูแบ่งได้หลายแบบ แต่ละแบบมีลักษณะการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน ส่งผลต่อพฤติกรรมต่างกัน

เอกสารเกี่ยวกับสื่อมวลชน

สื่อ เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลอย่างมากต่อการพัฒนาอัตลักษณ์ทางเพศ สื่อเป็นสิ่งที่สะท้อนคุณค่าและอุดมคติเกี่ยวกับเพศ สะท้อนให้เห็นภาพของผู้หญิงและผู้ชายตลอดจนความสัมพันธ์ของทั้งสองเพศ และสื่อยังทำหน้าที่เป็นผู้คัดเลือกข้อมูล จึงส่งผลกระทบต่อความเข้าใจในเรื่องเพศ สื่อที่ใกล้ชิด (ชลลดา ศรีเดช, 2550 : 67) คือ

1. สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ จะเห็นภาพของดาราผู้หญิงบางคนที่ถูกเปลี่ยนหุ่นนอน หรือใช้ชีวิตอยู่ด้วยกัน โดยยังไม่ได้แต่งงานตัวแบบดาราอาจส่งผลกระทบต่อวัยรุ่นหญิงที่รับสื่อ นั้น ๆ ต่อการเห็นคุณค่าพรหมจารี

2. หนังสือ เป็นสื่อที่ใกล้ชิดมากที่สุด ซึ่งหนังสือที่วัยรุ่นชอบอ่าน คือ หนังสือการ์ตูนและหนังสือการ์ตูนญี่ปุ่นมักนำเสนอเรื่องราวความรักของเด็กวัยรุ่น หรือมีการสอนเรื่องเพศแบบแปลก ๆ
 3. นิตยสาร ภาพของผู้หญิงในนิตยสารเป็นภาพที่ปลุกคั่นให้ผู้หญิงยอมรับบรรทัดฐานความเป็นหญิง คือ การเป็นผู้ดูแลบ้าน เป็นผู้บริโภคน และเป็นวัตถุทางเพศ ซึ่งเป็นภาพที่โน้มน้าวให้เกิดการบริโภคสินค้า เพื่อปรับปรุงเสน่ห์ตนเองเพื่อดึงดูดใจชาย
 4. โทรทัศน์ การเสนอขายสินค้าทุกวันนี้ มีการใช้เพศเป็นสื่อในการโฆษณาทั้งสิ้น และละครในโทรทัศน์ส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องรัก ๆ ใคร่ ๆ เรื่องของการชิงรักหักสวาท ระหว่างเมียน้อย เมียหลวง ให้เด็ก ๆ นั่งดู ย่อมมีผลกระทบต่อการสร้างความคิดเรื่องเพศของวัยรุ่น
 5. คอมพิวเตอร์ เป็นสื่อที่มีอิทธิพลมากที่สุดในปัจจุบันเพราะมีการแพร่หลายกันอย่างมาก เนื่องจากวัยรุ่นไม่ได้ใช้คอมพิวเตอร์ในทางที่เป็นความรู้ ในทางสร้างสรรค์ แต่กลับใช้ในการเรียนรู้เรื่องเพศกันได้ง่ายขึ้น จากการใช้อินเตอร์เน็ต (Internet) คุภาพโป๊ เปลือยหรือแชต (Chat) สนทนา กับเพศตรงข้าม
- ปัจจัยต่าง ๆ ข้างต้นไม่ว่าจะเป็นแนวคิด บทบาทของผู้หญิง หรือแม้กระทั่งสื่อต่าง ๆ ล้วนมีผลกระทบต่อการสร้างเจตคติ และพฤติกรรมของบุคคลให้มองในเรื่องของการเห็นคุณค่าพรหมจารีของผู้หญิงในวันนี้ ไม่เคร่งครัดเท่ากับในอดีตที่ผ่านมา

งานวิจัยสื่อมวลชนกับพฤติกรรมทางเพศ

ฮาฟเนอร์ เคลลี และโบเชิล (Swisher. 1994 : 33-40 ; อ้างอิงจาก Haffner, Kelly;& Bozell. 1987) ได้ศึกษา เรื่อง ผลกระทบจากสื่อต่อพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น จากการศึกษา พบว่าวัยรุ่นสามารถเรียนรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศ และเจตคติทางเพศจากทีวี นิตยสาร ภาพยนตร์ ตลอดจนสื่อต่าง ๆ

ไดเยอร์ ลิห์มิง และโอลิเวอร์ (Dyer, Leeming;& Oliver. 1996 : 309-317) ได้ศึกษาประเด็นปัญหาในพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น จากการศึกษาถึงสาเหตุของการมีพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสมนั้น เกิดจากการได้รับอิทธิพลจากสื่อ (Media) ได้แก่ โทรทัศน์ นิตยสารสิ่งพิมพ์ อินเทอร์เน็ต ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาในประเทศไทยของ พรทิพย์ พัฒนานุสรณ์ ที่ศึกษาในเรื่องการแสวงหาข่าวสารเกี่ยวกับประเด็นทางเพศของวัยรุ่นไทยที่นำเสนอผ่านทางอินเทอร์เน็ต โดยได้สำรวจวัยรุ่นหญิงชายตอนต้นที่มีอายุระหว่าง 13-15 ปี และวัยรุ่นหญิงชายตอนปลายที่มีอายุระหว่าง 16-18 ปี จากการศึกษา พบว่า วัยรุ่นทั้งสองกลุ่มร้อยละ 68 ใช้อินเทอร์เน็ต ดูเรื่องเซ็กซ์ในเวลาว่าง โดยให้เหตุผลว่าเป็นเวลาส่วนตัว ไม่มีใครมารบกวน ไม่ต้องกลัวพ่อแม่ผู้ปกครองจะรู้ และวัยรุ่นไทยส่วนใหญ่ครึ่งหนึ่ง จะใช้อินเทอร์เน็ตหาข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องเพศ สืบาคห้ละครั้ง และร้อยละ 28 ดูเรื่องเซ็กซ์ทุกวัน นอกจากนั้นในกลุ่มวัยรุ่นหญิงมีพฤติกรรมในการหาข้อมูลเรื่องเพศบ่อยกว่าวัยรุ่นชาย (“วัยรุ่นไทยท่องโซเชียลเซ็กซ์หญิงหนักกว่าชาย”. 2544 : 5)

จรรยา เศรษฐบุตร (2536 : 212 - 214) ศึกษาในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างอิทธิพลภายในครอบครัวและอิทธิพลภายนอกครอบครัวต่อค่านิยมทางเพศของวัยรุ่น ผลจากการศึกษา พบว่า การเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนมีผลกระทบต่อค่านิยมทางเพศของวัยรุ่นทั้งทางตรงและทางอ้อม ซึ่งจากการที่วัยรุ่นเปิดรับข่าวสารมากมีผลทำให้วัยรุ่นรับความรู้ด้านเพศศึกษาในเชิงลบ

จรรยา ดวงแก้ว (2539 : 122-123) ศึกษา เรื่อง ความรู้ เจตคติ และพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 4, 5 และ 6 จำนวน 400 คน ผลจากการศึกษา พบว่า การรับรู้ข่าวสารจากสื่อต่าง ๆ เกี่ยวกับเรื่องเพศมีความสัมพันธ์กับการมีเพศสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกลุ่มที่เคยอ่านหนังสือกระตุ้นอารมณ์ทางเพศ ภาพยนตร์กระตุ้นอารมณ์ทางเพศ มีระดับพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์สูงกว่ากลุ่มที่ไม่เคยรับรู้ข่าวสารจากสื่อต่าง ๆ เกี่ยวกับเรื่องเพศ

จากเอกสารงานวิจัยสรุปได้ว่า สื่อมวลชนมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมทางเพศ วัยรุ่นปัจจุบันเปิดรับสื่อมวลชนเกี่ยวกับเพศมากขึ้น และมีผลต่อพฤติกรรมทางเพศโดยเฉพาะการชิงสุกก่อนห่าม

งานวิจัยกลุ่มเพื่อนกับพฤติกรรมทางเพศ

คอเฮอร์ตี และเบอเกอร์ (Moore;& Rosenthal. 1993 : 68; อ้างอิงจาก Duagherty;& Burger. 1984) ได้ศึกษาในเรื่องอิทธิพลของพ่อแม่และกลุ่มเพื่อนที่มีต่อเจตคติและพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนระดับปริญญาตรี ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลกับการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

แอนเน่ (Anne. 1989 : Abstract) ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ของอิทธิพลของพ่อแม่และกลุ่มเพื่อนที่มีต่อพฤติกรรมทางเพศและการคุมกำเนิดของวัยรุ่น โดยได้ศึกษาวัยรุ่นระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 363 คน และวัยรุ่นระดับวิทยาลัย จำนวน 144 คน แบ่งเป็นวัยรุ่นหญิง 292 คน และวัยรุ่นชาย 212 คน ซึ่งอายุเฉลี่ยนักเรียนในระดับวิทยาลัย 19.8 ปี และ 16.5 ปี สำหรับนักเรียนมัธยมปลาย ผลการศึกษาพบว่าการพูดคุยเกี่ยวกับเรื่องเพศกับกลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมทางเพศและการคุมกำเนิดของวัยรุ่น

กฤตยา อาชวนิจกุล และวราภรณ์ แซ่มสนิท (กองวางแผนครอบครัวและประชากร. 2540 : 45 ; อ้างอิงจาก กฤตยา อาชวนิจกุล; และวราภรณ์ แซ่มสนิท. 2538) ศึกษาเรื่องค่านิยมและพฤติกรรมการซื้อบริการของวัยรุ่นไทย พบว่า กลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลต่อความรู้เรื่องเพศ และเกิดความต้องการอยากลองมีประสบการณ์ทางเพศตามแบบเพื่อน

ปัทมา ศิริเวช และคณะ (2541 : 217-224) ได้ศึกษาเรื่องสภาพครอบครัวและการอบรมเลี้ยงดูวัยรุ่นที่ทำผิดกฎหมาย จำนวน 86 คน ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการศึกษา พบว่า การที่บิดามารดาไม่เอาใจใส่ในเรื่องการคบเพื่อนจะมีอิทธิพลให้บุตรมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร

จากการศึกษางานวิจัยสรุปได้ว่า กลุ่มเพื่อนวัยรุ่นมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมทางเพศ โดยวัยรุ่นจะเรียนรู้เรื่องเพศจากกลุ่มเพื่อน ส่งผลให้มีพฤติกรรมทางเพศในลักษณะต่าง ๆ

งานวิจัยเกี่ยวกับชีวสังคมกับพฤติกรรมทางเพศ

งานวิจัยระดับชั้นเรียนกับพฤติกรรมทางเพศ

ไดยอร์, ลีหมิง และ โอริเวอร์ (Dwyer, Leeming; & Oliver. 1996 : 14) ได้ศึกษาในเรื่องพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในสหรัฐอเมริกา ปี 1990 พบว่า นักเรียนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4, 5 และ 6 เคยมีเพศสัมพันธ์ร้อยละ 39.6, 47.6 และ 71.9 ตามลำดับ

บุปผา ลิมาบรรพ์ (2528 : 29) ได้ศึกษาการเปลี่ยนแปลงค่านิยมของนิสิตมหาวิทยาลัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างชายหญิง จำนวน 180 คน พบว่า นิสิตที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยมากกว่า 2 ปี มีค่านิยมเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างชายหญิงแตกต่างกันจากนิสิตที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยน้อยกว่า 1 ปี

สุวชัย อินทรประเสริฐ และคณะ. (2543 : 361-362) ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนวัยรุ่น ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบูรณ์ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนวัยรุ่นในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จำนวน 419 คน ผลจากการศึกษา พบว่า ระดับชั้นเรียนมีความสัมพันธ์กับการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนวัยรุ่นในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากงานวิจัยสรุปได้ว่า ระดับชั้นเรียนเกี่ยวข้องและมีผลต่อพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น

งานวิจัยการพักอาศัยกับพฤติกรรมทางเพศ

ฟอร์ด และกิตติสุขสาธิต. (Ford; & Kittisuksathit. 1996 : 65) ศึกษาเรื่องเพศของวัยรุ่น : การตระหนักรู้เกี่ยวกับเรื่องเพศ วิถีชีวิต และที่เกี่ยวข้อง ความต้องการ สถานภาพโสดของพนักงานวัยรุ่นในโรงงาน ในประเทศไทย กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเป็นวัยรุ่นหญิงชายโสดที่ทำงานในโรงงาน อายุ 15-24 ปี ผลจากการศึกษา พบว่า วัยรุ่นร้อยละ 19 อาศัยอยู่กับพ่อแม่ ร้อยละ 16 อาศัยอยู่กับญาติ ร้อยละ 29 อาศัยอยู่หอพักโรงงาน และร้อยละ 31 อยู่กับเพื่อนนอกโรงงาน และการพักอาศัยมีความสัมพันธ์กับประสบการณ์ทางเพศของวัยรุ่น

อัญชลี คติอนุรักษ. (2535 : 135-137) ได้ศึกษาในเรื่องพฤติกรรมทางเพศที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อโรคเอดส์ของนักศึกษาชายวิทยาลัยอาชีวศึกษาแห่งหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 1,094 คน ผลจากการศึกษาพบว่า นักเรียนที่อาศัยอยู่กับเพื่อน เข้าบ้านอยู่ หรืออยู่หอพักมีเพศสัมพันธ์มากกว่านักเรียนที่อาศัยอยู่กับพ่อแม่หรือญาติ

ธามนธิ โคตรวิบูลย์. (2540 : 74) ศึกษาความคิดเห็นของวัยรุ่นที่มีต่อความสัมพันธ์ทางเพศก่อนการสมรสของวัยรุ่น ที่ศึกษาในสถาบันการศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 425 คน พบว่า ความคิดเห็นต่อความสัมพันธ์ของผู้ชายและผู้หญิงก่อนการสมรส ในกรณีที่ชอบพอกันมีความคิดเห็นที่เห็นด้วยระดับปานกลางทุกข้อ คือ กอดจูบ เล้าโลมกันได้ กรณีที่เป็นคู่หมั้นกันมีความคิดเห็นที่เห็นด้วยระดับมากถึง 3 ข้อ คือ กอดจูบ เล้าโลมและร่วมเพศกันได้

จากงานวิจัยเกี่ยวกับการพักอาศัย สรุปได้ว่า สถานที่พักอาศัยและถิ่นที่อยู่ของวัยรุ่นมีความเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาการรับรู้ของวัยรุ่นหญิงระดับปริญญาตรี โดยทำการเก็บข้อมูลกับนิสิตหญิง มหาวิทยาลัยของรัฐแห่งหนึ่ง ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและการนำเครื่องมือมาใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นวัยรุ่นหญิงที่กำลังศึกษาในกลุ่มวิชาชีพต่างๆ ในระดับชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4 ของมหาวิทยาลัยของรัฐแห่งหนึ่ง ปีการศึกษา 2551 จำนวน 5,541 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นวัยรุ่นหญิงที่สุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage Random Sampling) จากประชากรมาเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 312 คน

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

1. เจะงเลือกคณะเพื่อจัดกลุ่มวิชาชีพ 3 กลุ่ม คือ กลุ่มวิชาชีพวิทยาศาสตร์ เลือกคณะวิทยาศาสตร์ กลุ่มวิชาชีพสังคมศาสตร์ เลือกคณะสังคมศาสตร์ และคณะศึกษาศาสตร์ และกลุ่มวิชาชีพมนุษยศาสตร์ เลือกคณะมนุษยศาสตร์ และคณะศิลปกรรมศาสตร์
2. เลือกวัยรุ่นหญิงจากกลุ่มวิชาชีพ และระดับชั้นเรียน ตามหลักการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ได้วัยรุ่นหญิงตามกลุ่มวิชาชีพ และชั้นเรียน ในระดับความเชื่อมั่น .05 (Askin;& Colton, 1963) จำนวน 312 คน ดังแสดงตามตาราง 1

ตาราง 1 แสดงประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามกลุ่มวิชาชีพและชั้นเรียน

กลุ่มวิชาชีพ ชั้นเรียน	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
	วิทยาศาสตร์	สังคมศาสตร์	มนุษยศาสตร์	วิทยาศาสตร์	สังคมศาสตร์	มนุษยศาสตร์
ชั้นปีที่ 1	519	422	587	29	24	33
ชั้นปีที่ 2	440	398	561	25	23	31
ชั้นปีที่ 3	386	382	535	22	22	29
ชั้นปีที่ 4	418	392	501	24	23	27
รวม	1,763	1,594	2,184	100	92	120
	5,541			312		

1. เครื่องมือที่ใช้สอบถามตัวแปรอิสระ 7 ฉบับ ได้แก่
 - 1.1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลในปัจจัยชีวสังคม 1 ฉบับ
 - 1.2 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลในปัจจัยจิตลักษณะ 2 ฉบับ คือ
 - 1.2.1 แบบสอบถามเจตคติต่อการรักษานวลสงวนตัว
 - 1.2.2 แบบสอบถามการเห็นคุณค่าในตนเอง
 - 1.3 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลในปัจจัยการรับรู้ทางสังคม 4 ฉบับ คือ
 - 1.3.1 แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดู
 - 1.3.2 แบบสอบถามการเปิดรับสื่อมวลชนเกี่ยวกับเพศ
 - 1.3.3 แบบสอบถามการใช้เวลาว่างร่วมกับกลุ่มเพื่อน
 - 1.3.4 แบบสอบถามการรับรู้แบบอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้สอบถามตัวแปรตาม 1 ฉบับ ได้แก่
 - 2.2 แบบสอบถามการรักษานวลสงวนตัว

การสร้างและการนำเครื่องมือมาใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลในปัจจัยชีวสังคม

เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งจะประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับข้อมูลของตัววัยรุ่นหญิง ทั้งทางชีวและสังคม ได้แก่ ระดับชั้นเรียน กลุ่มวิชาชีพ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และถิ่นที่อยู่เป็นแบบสอบถาม ชนิดให้เลือกตอบที่กำหนดตัวเลือกไว้ให้

ตัวอย่างแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ☒ ลงในช่อง ☐ หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงของนิสิต

1. ชั้นเรียน

☐ ชั้นปีที่ 1 ☐ ชั้นปีที่ 2 ☐ ชั้นปีที่ 3 ☐ ชั้นปีที่ 4

2. กลุ่มวิชาชีพ

☐ วิทยาศาสตร์
☐ สังคมศาสตร์หรือศึกษาศาสตร์
☐ มนุษยศาสตร์หรือศิลปกรรมศาสตร์

3. คะแนนเฉลี่ยสะสม

☐ ต่ำกว่า 2.50 ☐ 2.50 - 3.00 ☐ สูงกว่า 3.00

4. ถิ่นที่อยู่อาศัยยาวนานที่สุด จากอดีตถึงปัจจุบัน

☐ เทศบาลเมือง เทศบาลนคร เมืองพัทยา หรือกรุงเทพมหานคร
☐ เทศบาลตำบล สุขาภิบาล หรือองค์การบริหารส่วนตำบล

2. แบบสอบถามเจตคติต่อการรักษาวงศ์วงศ์

เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีขั้นตอนการสร้างดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเจตคติและพฤติกรรมทางเพศด้านการรักษาวงศ์วงศ์

2. สร้างนิยามปฏิบัติการเกี่ยวกับเจตคติต่อการรักษาวงศ์วงศ์ แล้วสร้างแบบสอบถามตามนิยามปฏิบัติการ จำนวน 27 ข้อ

3. หาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) โดยนำแบบสอบถามในข้อ 2 ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน (ดูภาคผนวก ค) ตรวจสอบเนื้อหาและภาษาที่ใช้แล้วนำมาปรับปรุงก่อนนำไปทดลองใช้

4. หาค่าอำนาจจำแนก (Item Discrimination) โดยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วจำนวน 24 ข้อ ไปทดลองใช้ (Try Out) กับนิสิตหญิงที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 100 คน

แล้ววิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยใช้ t - test ด้วยเทคนิค 25% ของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ พิจารณาข้อที่มีค่า t ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มาใช้เป็นแบบสอบถามทั้งหมด 21 ข้อ มีค่า t ระหว่าง 2.45 - 7.03 (ดูรายละเอียดภาคผนวก ข.)

5. นำแบบสอบถามที่หาค่าอำนาจจำแนกแล้ว ในข้อ 4 มาหาความเชื่อมั่น กับนิสิตหญิงที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน โดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.84

ลักษณะแบบสอบถาม

แบบสอบถามเจตคติต่อการรักนวลสงวนตัว เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert) 5 ระดับ ได้แก่

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความคิดความรู้สึกของวัยรุ่นหญิงมากที่สุด
เห็นด้วย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความคิดความรู้สึกของวัยรุ่นหญิงมาก
ไม่แน่ใจ	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความคิดความรู้สึกของวัยรุ่นหญิงปานกลาง
ไม่เห็นด้วย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความคิดความรู้สึกของวัยรุ่นหญิงน้อย
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความคิดความรู้สึกของวัยรุ่นหญิงน้อยที่สุด

ตัวอย่างแบบสอบถาม

ข้อ	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
0	ข้าพเจ้าคิดว่าผู้หญิงไม่ควรจีบผู้ชายก่อน					
00	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการจับมือถือแขนกับเพศตรงข้ามเป็นสิ่งไม่เหมาะสม					
000	ข้าพเจ้าพร้อมที่จะระมัดระวังตัวเองไม่ให้เพื่อนชายมาล่วงเกินทางเพศ					

เกณฑ์การให้คะแนน

1. ข้อความที่มีความหมายทางบวก ให้คะแนนดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้ 5 คะแนน
เห็นด้วย	ให้ 4 คะแนน
ไม่แน่ใจ	ให้ 3 คะแนน
ไม่เห็นด้วย	ให้ 2 คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้ 1 คะแนน

2. ข้อความที่มีความหมายทางลบ ให้คะแนนดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้ 1 คะแนน
เห็นด้วย	ให้ 2 คะแนน
ไม่แน่ใจ	ให้ 3 คะแนน
ไม่เห็นด้วย	ให้ 4 คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้ 5 คะแนน

3. แบบสอบถามการเห็นคุณค่าในตนเอง

เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีขั้นตอนการสร้างดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด และทฤษฎีจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเห็นคุณค่าในตนเอง
2. สร้างนิยามปฏิบัติการเกี่ยวกับการเห็นคุณค่าในตนเองแล้วสร้างแบบสอบถามตาม

นิยามปฏิบัติการนั้น จำนวน 25 ข้อ

3. นำแบบสอบถามการเห็นคุณค่าในตนเองที่สร้างขึ้นในข้อ 2 ไปหาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน (ดูภาคผนวก ก.) ตรวจสอบเนื้อหาและภาษาที่ใช้แล้วนำมาปรับปรุงก่อนทดลองใช้

4. หาค่าอำนาจจำแนก (Item Discrimination) โดยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วจำนวน 23 ข้อ ไปทดลองใช้ (Try Out) กับนิสิตหญิงที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 100 คน แล้ววิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยใช้ t - test ด้วยเทคนิค 25% ของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ นำข้อคำถามที่ค่า t ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มาใช้เป็นแบบสอบถามทั้งหมด 20 ข้อ ค่า t ระหว่าง 2.41 ถึง 5.62 (ดูจากรายละเอียดภาคผนวก ข.)

5. นำแบบสอบถามที่หาค่าอำนาจจำแนกแล้วจากข้อ 4 มาหาความเชื่อมั่นกับนิสิตหญิงที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน โดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.79

ลักษณะแบบสอบถาม

แบบสอบถามการเห็นคุณค่าในตนเอง เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท์ (Likert) 5 ระดับได้แก่

- จริงที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดความรู้สึกของวัยรุ่นหญิงมากที่สุด
- ส่วนใหญ่จริง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดความรู้สึกของวัยรุ่นหญิงมากพอสมควร
- จริงพอประมาณ หมายถึง ข้อความนั้นบางครั้งตรงกับความคิดความรู้สึกของวัยรุ่นหญิง
- จริงเพียงเล็กน้อย หมายถึง ข้อความนั้นไม่ตรงกับความคิดความรู้สึกของวัยรุ่นหญิงเท่าใดนัก
- ไม่จริงเลย หมายถึง ข้อความนั้นไม่ตรงกับความคิดความรู้สึกของวัยรุ่นหญิงเลย

ตัวอย่างแบบสอบถาม

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	ส่วนใหญ่จริง	จริงพอประมาณ	จริงเพียงเล็กน้อย	ไม่จริงเลย
0	ข้าพเจ้ายอมรับว่ามีความเท่าเทียมกับคนอื่นในกลุ่ม					
00	ข้าพเจ้าสามารถควบคุมตนเองได้แม้กำลังเผชิญกับความยุ่งยาก					

เกณฑ์การให้คะแนน

การให้คะแนนแต่ละข้อให้คะแนนดังนี้

- จริงที่สุด ให้ 5 คะแนน
- ส่วนใหญ่จริง ให้ 4 คะแนน
- จริงพอประมาณ ให้ 3 คะแนน
- จริงเพียงเล็กน้อย ให้ 2 คะแนน
- ไม่จริงเลย ให้ 1 คะแนน

4. แบบสอบถามการรับรู้แบบอย่าง

เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีขั้นตอนการสร้างดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด และทฤษฎี จากเอกสารตำรา ที่เกี่ยวข้องกับแบบอย่างกุลสตรีไทยจากครอบครัว สื่อมวลชน และสถาบันทางสังคมอื่น ๆ

2. สร้างนิยามปฏิบัติการเกี่ยวกับการรับรู้แบบอย่างแล้วสร้างแบบสอบถามตามนิยามปฏิบัติการจำนวน 20 ข้อ

3. นำแบบสอบถามการรับรู้แบบอย่างที่สร้างขึ้นในข้อ 2 ไปหาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน (ดูภาคผนวก ก) ตรวจสอบเนื้อหาและภาษาที่ใช้แล้วนำมาปรับปรุงก่อนทดลองใช้

4. หาค่าอำนาจจำแนก (Item Discrimination) โดยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วจำนวน 18 ข้อ ไปทดลองใช้กับนิสิตหญิงที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 100 คน เพื่อวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อโดยใช้ t -test ด้วยเทคนิค 25% ของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ นำข้อคำถามที่มีค่า t ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มาใช้เป็นแบบสอบถามทั้งหมด 15 ข้อ มีค่า t ระหว่าง 2.53 - 6.38 (ดูรายละเอียดภาคผนวก ข)

5. นำแบบสอบถามที่หาอำนาจจำแนกแล้ว จากข้อ 4 มาหาความเชื่อมั่นกับนิสิตหญิงที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน โดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบัก (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.81

ลักษณะแบบสอบถาม

แบบสอบถามการรับรู้แบบอย่าง เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert) 5 ระดับได้แก่

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความคิดความรู้สึก ของวัยรุ่นหญิงมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความคิดความรู้สึก ของวัยรุ่นหญิงมาก
จริงปานกลาง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความคิดความรู้สึก ของวัยรุ่นหญิงปานกลาง
ไม่จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความคิดความรู้สึก ของวัยรุ่นหญิงน้อย
ไม่จริงเลย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความคิดความรู้สึก ของวัยรุ่นหญิงน้อยที่สุด

ตัวอย่างแบบสอบถาม

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงปานกลาง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
0	แม่เป็นแบบอย่างสตรีไทยที่ข้าพเจ้าทำตาม					
00	บทบาทนางเอกในนวนิยายเป็นบทบาทคนดีที่ข้าพเจ้าเลียนแบบ					

เกณฑ์การให้คะแนน

การให้คะแนนแต่ละข้อความให้คะแนนดังนี้

จริงที่สุด ให้ 5 คะแนน

จริง ให้ 4 คะแนน

จริงปานกลาง ให้ 3 คะแนน

ไม่จริง ให้ 2 คะแนน

ไม่จริงเลย ให้ 1 คะแนน

5. แบบสอบถามการรักษาวงศ์วงศ์วานตัว

เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีขั้นตอนการสร้างดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมและการเห็นคุณค่าพรหมจารีของวัยรุ่นไทย

2. สร้างนิยามปฏิบัติการเกี่ยวกับการรักษาวงศ์วงศ์วานตัว แล้วสร้างแบบสอบถาม ตามนิยามปฏิบัติการนั้น จำนวน 7 ข้อ

3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามการรักษาวงศ์วงศ์วานตัวที่สร้างขึ้นในข้อ 2 ไปหาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน (ภาคผนวก ก) ตรวจสอบเนื้อหาและภาษาที่ใช้แล้วนำมาปรับปรุงก่อนการทดลองใช้

4. หาค่าอำนาจจำแนก (Item Discrimination) โดยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วจำนวน 7 ข้อ ไปทดลองใช้ (Try Out) กับนิสิตหญิงที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 100 คน เพื่อวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยใช้ t - test ด้วยเทคนิค 25% ของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำพิจารณาข้อที่มีค่า t ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มาใช้เป็นแบบสอบถามทั้งหมด 7 ข้อ มีค่า t ระหว่าง 2.31 - 4.53 (ดูรายละเอียดภาคผนวก ข)

5. นำแบบสอบถามที่หาค่าอำนาจจำแนกแล้วมาหาค่าความเชื่อมั่นกับนิสิตหญิงที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 40 คน โดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.85

ลักษณะแบบสอบถาม

แบบสอบถามการรบกวนสงวนตัว เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ธ 5 ระดับ ได้แก่

บ่อยที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นเกิดขึ้นตรงกับการกระทำที่เกิดขึ้นทุกครั้ง
 บ่อย หมายถึง ข้อความนั้นเกิดขึ้นตรงกับการกระทำที่เกิดขึ้นเกือบทุกครั้ง
 บางครั้ง หมายถึง ข้อความนั้นเกิดขึ้นตรงกับการกระทำที่เกิดขึ้นบางครั้ง
 นาน ๆ ครั้ง หมายถึง ข้อความนั้นเกิดขึ้นตรงกับการกระทำที่เกิดขึ้นไม่เกิดขึ้นเลย
 ไม่เคยเลย หมายถึง ข้อความนั้นเกิดขึ้นตรงกับการกระทำที่ไม่เกิดขึ้นเลย

ตัวอย่างแบบสอบถาม

ข้อ	ข้อความ	บ่อยที่สุด	บ่อย	บางครั้ง	นาน ๆ ครั้ง	ไม่เคยเลย
0	นิสิตไปเที่ยวกลางคืนกับเพื่อนต่างเพศบ่อยครั้งเพียงใด					
00	นิสิตเดินโอบกอดกับเพื่อนต่างเพศบ่อยครั้งเพียงใด					

เกณฑ์การให้คะแนน

การให้คะแนนแต่ละข้อความให้คะแนนดังนี้

บ่อยที่สุด ให้ 1 คะแนน
 บ่อย ให้ 2 คะแนน
 บางครั้ง ให้ 3 คะแนน
 นาน ๆ ครั้ง ให้ 4 คะแนน
 ไม่เคยเลย ให้ 5 คะแนน

การนำเครื่องมือมาใช้ในการวิจัย

1. แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดู

การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูของเกษร จิ์มปิ่น (2532) 2 ชุด คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย และแบบเข้มงวดกวดขัน มีค่าความเชื่อมั่น 0.82 และ 0.87 ตามลำดับ แบบสอบถามดังกล่าวมีจำนวนชุดละ 15 ข้อ รวม 2 ชุด 30 ข้อ เรียงลำดับเป็น 2 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อ 1 - 15 เป็นข้อความเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย

ส่วนที่ 2 ข้อ 16 - 30 เป็นข้อความเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน

ลักษณะแบบสอบถาม

แบบสอบถามทั้ง 2 ชุดนี้ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของ ลิเคอร์ท (Likert) 5 ระดับ ดังนี้

จริงที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดความรู้สึกของวัยรุ่นหญิงมากที่สุด

จริง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดความรู้สึกของวัยรุ่นหญิงมาก

จริงปานกลาง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดความรู้สึกของวัยรุ่นหญิงปานกลาง

ไม่จริง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดความรู้สึกของวัยรุ่นหญิงน้อย

ไม่จริงเลย หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดความรู้สึกของวัยรุ่นหญิงน้อยที่สุด

ตัวอย่างแบบสอบถาม

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงปานกลาง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
0	พ่อแม่จะพูดคุยกับฉันอย่าง สนุกสนาน					
00	พ่อแม่มักไม่อนุญาตให้ฉันไป เที่ยวกับเพื่อน ๆ นอกจากไป กับพ่อแม่					

เกณฑ์การให้คะแนน

การให้คะแนนแต่ละข้อความให้คะแนนดังนี้

จริงที่สุด ให้ 5 คะแนน

จริง ให้ 4 คะแนน

จริงปานกลาง ให้ 3 คะแนน

ไม่จริง ให้ 2 คะแนน

ไม่จริงเลย ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การจัดกลุ่มประเภทการอบรมเลี้ยงดู ใช้เกณฑ์ผู้ใดได้คะแนนรวมของการอบรมเลี้ยงดูแบบไหนมากกว่าตั้งแต่ห้าคะแนนขึ้นไปจัดอยู่ในกลุ่มการอบรมเลี้ยงดูแบบนั้น

2. แบบสอบถามการเปิดรับสื่อมวลชนเกี่ยวกับเพศ

การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามการเปิดรับสื่อมวลชนเกี่ยวกับเพศของสกล วรรณจิณศิริ (2545) ซึ่งแบบสอบถามมีความเชื่อมั่น 0.84 และมีข้อคำถาม 6 ข้อ

ลักษณะแบบสอบถาม

แบบสอบถามการเปิดรับสื่อมวลชนเกี่ยวกับเพศเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert) 5 ระดับดังนี้

- บ่อยที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นเกิดขึ้นตรงกับการกระทำที่เกิดขึ้นทุกครั้ง
- บ่อย หมายถึง ข้อความนั้นเกิดขึ้นตรงกับการกระทำที่เกิดขึ้นเกือบทุกครั้ง
- บางครั้ง หมายถึง ข้อความนั้นเกิดขึ้นตรงกับการกระทำที่เกิดขึ้นบางครั้ง
- นาน ๆ ครั้ง หมายถึง ข้อความนั้นเกิดขึ้นตรงกับการกระทำที่เกิดขึ้นไม่เกิดขึ้นเลย
- ไม่เคยเลย หมายถึง ข้อความนั้นเกิดขึ้นตรงกับการกระทำที่ไม่เกิดขึ้นเลย

ตัวอย่างแบบสอบถาม

ข้อ	ข้อความ	บ่อยที่สุด	บ่อย	บางครั้ง	นาน ๆ ครั้ง	ไม่เคยเลย
0	ข้าพเจ้าดูภาพยนตร์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องเพศ					
00	ข้าพเจ้าอ่านนิตยสารที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องเพศ					

เกณฑ์การให้คะแนน

การให้คะแนนแต่ละข้อความให้คะแนนดังนี้

- บ่อยที่สุด ให้ 5 คะแนน
- บ่อย ให้ 4 คะแนน
- บางครั้ง ให้ 3 คะแนน
- นาน ๆ ครั้ง ให้ 2 คะแนน
- ไม่เคยเลย ให้ 1 คะแนน

3. แบบสอบถามการใช้เวลาว่างร่วมกับกลุ่มเพื่อน

การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามการใช้เวลาว่างร่วมกับกลุ่มเพื่อนของ สกล วรรณจิณศิริ (2545) ซึ่งแบบสอบถามมีความเชื่อมั่น 0.69 และมีข้อคำถาม 9 ข้อ

ลักษณะแบบสอบถาม

แบบสอบถามการใช้เวลาว่างร่วมกับกลุ่มเพื่อน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert) 5 ระดับ ดังนี้

บ่อยที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นเกิดขึ้นตรงกับการกระทำที่เกิดขึ้นทุกครั้ง
 บ่อย หมายถึง ข้อความนั้นเกิดขึ้นตรงกับการกระทำที่เกิดขึ้นเกือบทุกครั้ง
 บางครั้ง หมายถึง ข้อความนั้นเกิดขึ้นตรงกับการกระทำที่เกิดขึ้นบางครั้ง
 นาน ๆ ครั้ง หมายถึง ข้อความนั้นเกิดขึ้นตรงกับการกระทำที่เกือบไม่เกิดขึ้นเลย
 ไม่เคยเลย หมายถึง ข้อความนั้นเกิดขึ้นตรงกับการกระทำที่ไม่เกิดขึ้นเลย

ตัวอย่างแบบสอบถาม

ข้อ	ข้อความ	บ่อยที่สุด	บ่อย	บางครั้ง	นาน ๆ ครั้ง	ไม่เคยเลย
0	ข้าพเจ้าชอบร้องเพลงเมื่ออยู่ใน กลุ่มเพื่อน					
00	เมื่อไปชมคอนเสิร์ตข้าพเจ้า ชอบไปกับเพื่อน ๆ					

เกณฑ์การให้คะแนน

การให้คะแนนแต่ละข้อความให้คะแนนดังนี้

บ่อยที่สุด ให้ 5 คะแนน
 บ่อย ให้ 4 คะแนน
 บางครั้ง ให้ 3 คะแนน
 นาน ๆ ครั้ง ให้ 2 คะแนน
 ไม่เคยเลย ให้ 1 คะแนน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ขออนุญาตนำเพื่อการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒถึงคณบดี คณะต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยของรัฐแห่งหนึ่ง เพื่อขออนุญาตและขออนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ขออนุญาตนำการวิจัยจากคณบดีคณะต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยของรัฐแห่งหนึ่งถึงคณาจารย์ ผู้สอนนิสิตที่ได้รับการสุ่มเป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล
3. รวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามที่เก็บได้ตามจำนวนกลุ่มตัวอย่าง ตรวจสอบความสมบูรณ์ แล้วตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์เพื่อเป็นข้อมูลในการวิเคราะห์ต่อไป

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

1. เปรียบเทียบความแตกต่างในการรักษาสงวนตัวของวัยรุ่นหญิงที่มีชีวิตสังคม ด้านชั้นเรียน กลุ่มวิชาชีพและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน โดยใช้ One way ANOVA เมื่อพบความแตกต่างจะทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยใช้เชฟเฟ (Scheffe) และเปรียบเทียบความแตกต่างในการรักษาสงวนตัวของวัยรุ่นหญิงที่มีชีวิตสังคม ด้านอื่นที่อยู่แตกต่างกันโดยใช้ t - test
2. เปรียบเทียบความแตกต่างในการรักษาสงวนตัวของวัยรุ่นหญิงที่มีจิตลักษณะด้านเจตคติต่อการรักษาสงวนตัวและการเห็นคุณค่าในตนเองแตกต่างกัน โดยใช้ t - test
3. เปรียบเทียบความแตกต่างในการรักษาสงวนตัวของวัยรุ่นหญิงที่มีการรับรู้ทางสังคมด้านการอบรมเลี้ยงดู การเปิดรับสื่อมวลชนเกี่ยวกับเพศ การใช้เวลาว่างร่วมกับกลุ่มเพื่อน และการรับรู้แบบอย่างแตกต่างกันโดยใช้ t - test

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เข้าใจตรงกันในการแปลความหมาย จึงขอกำหนดสัญลักษณ์ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

- n แทน จำนวนวัยรุ่นหญิงในกลุ่มตัวอย่าง
 $\bar{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ย
S.D. แทน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t - Distribution
df แทน Degree of Freedom
MS แทน Mean Square
SS แทน Sum Square
F แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F - Distribution
* แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
** แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่จะนำเสนอเป็นผลการวิเคราะห์ตามลำดับขั้นในการจัดกระทำกับข้อมูล และสถิติที่ใช้ที่กล่าวไว้ในบทที่ 3 ดังนี้

1. เปรียบเทียบความแตกต่างในการรักษาวงสรวงตัวของวัยรุ่นหญิงที่มีชีวิตสังคม ด้านชั้นเรียน กลุ่มวิชาชีพ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและถิ่นที่อยู่ที่แตกต่างกัน
2. เปรียบเทียบความแตกต่างในการรักษาวงสรวงตัวของวัยรุ่นหญิงที่มีจิตลักษณะด้านเจตคติต่อการรักษาวงสรวงตัว และการเห็นคุณค่าในตนเองที่แตกต่างกัน
3. เปรียบเทียบความแตกต่างในการรักษาวงสรวงตัวของวัยรุ่นหญิงที่มีการรับรู้ทางสังคม ด้านการอบรมเลี้ยงดู การเปิดรับสื่อมวลชนเกี่ยวกับเพศ การใช้เวลาว่างร่วมกับกลุ่มเพื่อน และการรับรู้แบบอย่างที่แตกต่างกัน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การรักษาวงสวณตัวเปรียบเทียบตามตัวแปรชีวสังคมที่แตกต่างกัน

1.1 การรักษาวงสวณตัวเปรียบเทียบตามระดับชั้นเรียน

การวิเคราะห์และแปลความหมายเพื่อทดสอบสมมติฐานที่ว่า “วัยรุ่นหญิงที่เรียนในชั้นเรียนแตกต่างกัน มีการรักษาวงสวณตัวแตกต่างกัน”

ตาราง 2 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อหาความแตกต่างในการรักษาวงสวณตัวของวัยรุ่นหญิงที่เรียนในชั้นเรียนแตกต่างกัน 4 กลุ่ม

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	571.677	3	190.559	10.864**
ความแตกต่างภายในกลุ่ม	5402.310	308	17.540	
รวม	5973.987	311		

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 2 แสดงว่า วัยรุ่นหญิงที่เรียนในชั้นเรียนแตกต่างกัน 4 กลุ่ม คือ ชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4 มีการรักษาวงสวณตัวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สนับสนุนสมมติฐานที่ 1 จึงทดสอบ ความแตกต่างเป็นรายคู่เพื่อหาว่าวัยรุ่นหญิงกลุ่มใดมีการรักษาวงสวณตัวต่างกันจริง โดยใช้ เชฟเฟ (Scheffe) ปรากฏผลดังตารางที่ 3

ตาราง 3 แสดงผลวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ในการรักษากลวงตัวของ
วัยรุ่นหญิงที่เรียนในชั้นเรียนแตกต่างกัน 4 กลุ่ม

กลุ่มชั้นเรียน	คะแนนเฉลี่ย	ชั้นปีที่ 4	ชั้นปีที่ 3	ชั้นปีที่ 2	ชั้นปีที่ 1
		28.25	28.39	29.70	31.62
ชั้นปีที่ 4	28.25	-	0.13	1.44	3.37*
ชั้นปีที่ 3	28.39		-	1.30	3.23*
ชั้นปีที่ 2	29.70			-	1.92*
ชั้นปีที่ 1	31.62				-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 3 แสดงว่า วัยรุ่นหญิงที่เรียนในชั้นปีที่ 1 มีการรักษากลวงตัวสูงกว่าวัยรุ่นหญิงที่เรียนในชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนวัยรุ่นหญิงที่เรียนในชั้นเรียนอื่นมีการรักษากลวงตัวแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

1.2 การรักษาวงสวณตัวเปรียบเทียบตามกลุ่มวิชาชีพ

การวิเคราะห์และแปลความหมายเพื่อทดสอบสมมติฐานที่ว่า “วัยรุ่นหญิงที่เรียนในกลุ่มวิชาชีพแตกต่างกัน มีการรักษาวงสวณตัวแตกต่างกัน”

ตาราง 4 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อหาความแตกต่างในการรักษาวงสวณตัวของวัยรุ่นหญิงที่เรียนในกลุ่มวิชาชีพแตกต่างกัน 3 กลุ่ม

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	515.258	2	257.629	14.583**
ความแตกต่างภายในกลุ่ม	5458.729	309	17.666	
รวม	5973.987	311		

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 4 แสดงว่า วัยรุ่นหญิงที่เรียนในกลุ่มวิชาชีพแตกต่างกัน 3 กลุ่ม คือ กลุ่มวิชาชีพวิทยาศาสตร์ กลุ่มวิชาชีพสังคมศาสตร์และกลุ่มวิชาชีพมนุษยศาสตร์ มีการรักษาวงสวณตัวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สนับสนุนสมมติฐานที่ 1 จึงทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่เพื่อหาว่าวัยรุ่นหญิงกลุ่มใด มีการรักษาวงสวณตัวต่างกันจริงโดยใช้เชฟเฟ (Scheffe) ปรากฏผลดังตาราง 5

ตาราง 5 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ในการรักษากลสงวนตัวของ
วัยรุ่นหญิงที่เรียนในกลุ่มวิชาชีพแตกต่างกัน 3 กลุ่ม

กลุ่มชั้นเรียน	คะแนนเฉลี่ย	มนุษยศาสตร์	วิทยาศาสตร์	สังคมศาสตร์
		28.37	28.99	31.39
มนุษยศาสตร์	28.37	-	0.62	3.02*
วิทยาศาสตร์	28.99		-	2.40*
สังคมศาสตร์	31.39			-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 5 แสดงว่า วัยรุ่นหญิงที่เรียนในกลุ่มวิชาชีพสังคมศาสตร์มีการรักษากลสงวนตัว
สูงกว่าวัยรุ่นหญิงที่เรียนในกลุ่มวิชาชีพมนุษยศาสตร์และกลุ่มวิชาชีพวิทยาศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .05 ส่วนวัยรุ่นหญิงที่เรียนในกลุ่มวิชาชีพอื่นมีการรักษากลสงวนตัวแตกต่างกันอย่างไม่มี
นัยสำคัญทางสถิติ

1.3 การรักษาวงสวณตัวเปรียบเทียบตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การวิเคราะห์และแปลความหมายเพื่อทดสอบสมมติฐานที่ว่า “วัยรุ่นหญิงที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน มีการรักษาวงสวณตัวแตกต่างกัน”

ตาราง 6 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อหาความแตกต่างในการรักษาวงสวณตัวของวัยรุ่นหญิงที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน 3 กลุ่ม

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	165.638	2	82.819	4.406*
ความแตกต่างภายในกลุ่ม	5808.349	309	18.797	
รวม	5973.987	311		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 6 แสดงว่า วัยรุ่นหญิงที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน 3 กลุ่ม คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ต่ำกว่า 2.50 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 2.50 ถึง 3.00 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่า 3.00 มีการรักษาวงสวณตัวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สนับสนุนสมมติฐานที่ 1 จึงทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่เพื่อหาว่าวัยรุ่นหญิงกลุ่มใดมีการรักษาวงสวณตัวต่างกันจริง โดยใช้เชฟเฟ (Scheffe) ปรากฏผลดังตาราง 7

ตาราง 7 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ในการรักษากลวงตัวของ
วัยรุ่นหญิงที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน 3 กลุ่ม

กลุ่มชั้นเรียน	คะแนนเฉลี่ย	2.50 ถึง 3.00	สูงกว่า 3.00	ต่ำกว่า 2.50
		28.63	29.80	30.39
2.50 ถึง 3.00	28.63	-	1.17	1.76*
สูงกว่า 3.00	29.80		-	0.59
ต่ำกว่า 2.50	30.39			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 7 แสดงว่า วัยรุ่นหญิงที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่า 2.50 มีการรักษากลวงตัว
สูงกว่า วัยรุ่นหญิงที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 2.50 ถึง 3.00 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
ส่วนวัยรุ่นหญิงที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอื่น มีการรักษากลวงตัวแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ
ทางสถิติ

1.4 การรักษากลสวงนตัวเปรียบเทียบตามถิ่นที่อยู่

การวิเคราะห์และแปลความหมายเพื่อทดสอบสมมติฐานที่ว่า “วัยรุ่นหญิงที่มีถิ่นที่อยู่ในชนบทและในเมือง มีการรักษากลสวงนตัวแตกต่างกัน”

ตาราง 8 แสดงผลการวิเคราะห์ความแตกต่างในการรักษากลสวงนตัวของวัยรุ่นหญิงชนบทและในเมือง

ถิ่นที่อยู่	n	$\bar{X}$	S.D.	t
ชนบท	145	30.413	3.598	3.467**
ในเมือง	167	28.718	4.838	

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 8 แสดงว่า วัยรุ่นหญิงที่มีถิ่นที่อยู่ในชนบทและในเมืองมีการรักษากลสวงนตัวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สนับสนุนสมมติฐานที่ 1 กล่าวคือ วัยรุ่นหญิงในชนบทมีการรักษากลสวงนตัวสูงกว่าวัยรุ่นหญิงในเมือง

2. การรักษวลสงวนตัวเปรียบเทียบตามตัวแปรจิตลักษณะที่แตกต่างกัน

2.1 การรักษวลสงวนตัวเปรียบเทียบตามเจตคติต่อการรักษวลสงวนตัวสูงและต่ำ

การวิเคราะห์และแปลความหมายเพื่อทดสอบสมมติฐานที่ว่า “วัยรุ่นหญิงที่มีเจตคติต่อการรักษวลสงวนตัวสูงและต่ำมีการรักษวลสงวนตัวแตกต่างกัน”

ตาราง 9 แสดงผลการวิเคราะห์ความแตกต่างในการรักษวลสงวนตัวของวัยรุ่นหญิงที่มีเจตคติต่อการรักษวลสงวนตัวสูงและต่ำ

เจตคติต่อการรักษวลสงวนตัว	n	$\bar{X}$	S.D.	t
เจตคติต่อการรักษวลสงวนตัวสูง	159	31.415	2.745	8.741**
เจตคติต่อการรักษวลสงวนตัวต่ำ	153	27.522	4.868	

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 9 แสดงว่า วัยรุ่นหญิงที่มีเจตคติต่อการรักษวลสงวนตัวสูงและเจตคติต่อการรักษวลสงวนตัวต่ำ มีการรักษวลสงวนตัวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สนับสนุนสมมติฐานที่ 2 กล่าวคือ วัยรุ่นหญิงที่มีเจตคติต่อการรักษวลสงวนตัวสูง มีการรักษวลสงวนตัวมากกว่าวัยรุ่นหญิงที่มีเจตคติต่อการรักษวลสงวนตัวต่ำ

2.2 การรักษาวงสวงตัวเปรียบเทียบตามการเห็นคุณค่าในตนเองสูงและต่ำ

การวิเคราะห์และแปลความหมายเพื่อทดสอบสมมติฐานที่ว่า “วัยรุ่นหญิงที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองสูงและต่ำ มีการรักษาวงสวงตัวแตกต่างกัน”

ตาราง 10 แสดงผลการวิเคราะห์ความแตกต่างในการรักษาวงสวงตัวของวัยรุ่นหญิงที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองสูงและต่ำ

การเห็นคุณค่าในตนเอง	n	$\bar{X}$	S.D.	t
การเห็นคุณค่าในตนเองสูง	148	29.770	3.914	1.010
การเห็นคุณค่าในตนเองต่ำ	164	29.268	4.765	

จากตาราง 10 แสดงว่า วัยรุ่นหญิงที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองสูงและการเห็นคุณค่าในตนเองต่ำ มีการรักษาวงสวงตัวไม่แตกต่างกัน ไม่สนับสนุนสมมติฐานที่ 2 กล่าวคือ วัยรุ่นหญิงที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองสูง มีการรักษาวงสวงตัวไม่แตกต่างกับวัยรุ่นหญิงที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองต่ำ

3. การร้กนวลสงวนตัวเปรียบเทียบตามตัวแปรการรับรู้ทางสังคมที่แตกต่างกัน

3.1 การร้กนวลสงวนตัวเปรียบเทียบตามการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยและแบบเข้มงวดกวดขัน

การวิเคราะห์และแปลความหมายเพื่อทดสอบสมมติฐานที่ว่า “วัยรุ่นหญิงที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยและแบบเข้มงวดกวดขัน มีการร้กนวลสงวนตัวแตกต่างกัน”

ตาราง 11 แสดงผลการวิเคราะห์ความแตกต่างในการร้กนวลสงวนตัวของวัยรุ่นหญิงที่มีการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยและแบบเข้มงวดกวดขัน

การอบรมเลี้ยงดู	n	$\bar{X}$	S.D.	t
การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย	282	29.762	3.886	3.210**
การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน	30	27.100	5.279	

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 11 แสดงว่า วัยรุ่นหญิงที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยและแบบเข้มงวดกวดขัน มีการร้กนวลสงวนตัวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สนับสนุนสมมติฐานที่ 3 กล่าวคือ วัยรุ่นหญิงที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย มีการร้กนวลสงวนตัวสูงกว่าวัยรุ่นหญิงที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน

3.2 การรักษวลสงวนตัวเปรียบเทียบตามการเปิดรับสื่อมวลชนเกี่ยวกับเพศมาก

และน้อย

การวิเคราะห์และแปลความหมายเพื่อทดสอบสมมติฐานที่ว่า “วัยรุ่นที่เปิดรับสื่อมวลชนเกี่ยวกับเพศมากและน้อย มีการรักษวลสงวนตัวแตกต่างกัน”

ตาราง 12 แสดงผลการวิเคราะห์ความแตกต่างกันในการรักษวลสงวนตัวของวัยรุ่นหญิงที่เปิดรับสื่อมวลชนเกี่ยวกับเพศมากและน้อย

การเปิดรับสื่อมวลชนเกี่ยวกับเพศ	n	$\bar{X}$	S.D.	t
การเปิดรับสื่อมวลชนเกี่ยวกับเพศน้อย	163	30.331	3.754	3.541**
การเปิดรับสื่อมวลชนเกี่ยวกับเพศมาก	149	28.604	4.833	

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 12 แสดงว่า วัยรุ่นหญิงที่เปิดรับสื่อมวลชนเกี่ยวกับเพศน้อยและเปิดรับสื่อมวลชนเกี่ยวกับเพศมาก มีการรักษวลสงวนตัวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สนับสนุนสมมติฐานที่ 3 กล่าวคือ วัยรุ่นหญิงที่เปิดรับสื่อมวลชนเกี่ยวกับเพศน้อย มีการรักษวลสงวนตัวสูงกว่าวัยรุ่นหญิงที่เปิดรับสื่อมวลชนเกี่ยวกับเพศมาก

3.3 การรักษาวงสวงตัวเปรียบเทียบตามการใช้เวลาร่วมกับกลุ่มเพื่อนมากและน้อย

การวิเคราะห์และแปลความหมายเพื่อทดสอบสมมติฐานที่ว่า “วัยรุ่นหญิงที่ใช้เวลาร่วมกับกลุ่มเพื่อนมากและน้อย มีการรักษาวงสวงตัวแตกต่างกัน”

ตาราง 13 แสดงผลการวิเคราะห์ความแตกต่างในการรักษาวงสวงตัวของวัยรุ่นหญิงที่ใช้เวลาร่วมกับกลุ่มเพื่อนมากและน้อย

การใช้เวลาร่วมกับกลุ่มเพื่อน	n	$\bar{X}$	S.D.	t
การใช้เวลาร่วมกับกลุ่มเพื่อนน้อย	158	30.765	3.540	5.366**
การใช้เวลาร่วมกับกลุ่มเพื่อนมาก	154	28.214	4.781	

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 13 แสดงว่า วัยรุ่นหญิงที่ใช้เวลาร่วมกับกลุ่มเพื่อนน้อยและใช้เวลาาร่วมกับกลุ่มเพื่อนมาก มีการรักษาวงสวงตัวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สนับสนุนสมมติฐานที่ 3 กล่าวคือ วัยรุ่นหญิงที่เวลาร่วมกับกลุ่มเพื่อนน้อย มีการรักษาวงสวงตัวสูงกว่าวัยรุ่นหญิงที่ใช้เวลาร่วมกับกลุ่มเพื่อนมาก

3.4 การร้กนวลสงวนตัวเปรียบเทียบตามการรับรู้แบบอย่างมากและน้อย

การวิเคราะห์และแปลความหมายเพื่อทดสอบสมมติฐานที่ว่า “วัยรุ่นหญิงที่รับรู้แบบอย่างมากและน้อย มีการร้กนวลสงวนตัวแตกต่างกัน”

ตาราง 14 แสดงผลการวิเคราะห์ความแตกต่างกันในการร้กนวลสงวนตัวของวัยรุ่นหญิงที่รับรู้แบบอย่าง
มากและน้อย

การรับรู้แบบอย่าง	n	$\bar{X}$	S.D.	t
การรับรู้แบบอย่างมาก	171	30.251	4.136	3.361**
การรับรู้แบบอย่างน้อย	141	28.602	4.516	

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 14 แสดงว่า วัยรุ่นหญิงที่รับรู้แบบอย่างมากและรับรู้แบบอย่างน้อย มีการร้กนวลสงวนตัวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สนับสนุนสมมติฐาน 3 กล่าวคือ วัยรุ่นหญิงที่รับรู้แบบอย่างมาก มีการร้กนวลสงวนตัวสูงกว่าวัยรุ่นหญิงที่รับรู้แบบอย่างน้อย

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบการรักษาวงสวงตัวของวัยรุ่นหญิง จำแนกตามตัวแปรชีวสังคมด้านชั้นเรียน กลุ่มวิชาชีพ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและถิ่นที่อยู่ที่แตกต่างกัน
2. เพื่อเปรียบเทียบการรักษาวงสวงตัวของวัยรุ่นหญิง จำแนกตามตัวแปรจิตลักษณะ ด้านเจตคติต่อการรักษาวงสวงตัวและการเห็นคุณค่าในตนเองที่แตกต่างกัน
3. เพื่อเปรียบเทียบการรักษาวงสวงตัวของวัยรุ่นหญิง จำแนกตามตัวแปรการรับรู้ทางสังคม ด้านการอบรมเลี้ยงดู การเปิดรับสื่อมวลชนเกี่ยวกับเพศ การใช้เวลาว่างร่วมกับกลุ่มเพื่อน และการรับรู้แบบอย่างที่แตกต่างกัน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นวัยรุ่นหญิง ซึ่งกำลังศึกษาในระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4 กลุ่มวิชาชีพวิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยของรัฐแห่งหนึ่ง จำนวน 312 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว
2. แบบสอบถามเจตคติต่อการรักษาวงสวงตัว
3. แบบสอบถามการเห็นคุณค่าในตนเอง
4. แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดู
5. แบบสอบถามการเปิดรับสื่อมวลชนเกี่ยวกับเพศ
6. แบบสอบถามการใช้เวลาว่างร่วมกับกลุ่มเพื่อน
7. แบบสอบถามการรับรู้แบบอย่าง
8. แบบสอบถามการรักษาวงสวงตัว

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ใช้ One way ANOVA เพื่อทดสอบความแปรปรวนหาความแตกต่างในการรักษานวลสงวนตัวของวัยรุ่นหญิงในกลุ่มชั้นเรียน กลุ่มวิชาชีพ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่แตกต่างกัน เมื่อพบความแตกต่างใช้เชฟเฟ (Scheffe) ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่

2. ใช้ t - test เพื่อทดสอบความแตกต่างในการรักษานวลสงวนตัวในกลุ่มอื่นที่อยู่ เจตคติต่อการรักษานวลสงวนตัว การเห็นคุณค่าในตนเอง การอบรมเลี้ยงดู การเปิดรับสื่อมวลชนเกี่ยวกับเพศ การใช้เวลาว่างร่วมกับกลุ่มเพื่อน และการรับรู้แบบอย่างที่แตกต่างกัน

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การรักษานวลสงวนตัวของวัยรุ่นหญิงเปรียบเทียบตามตัวแปรชีวสังคมที่แตกต่างกัน คือ

1.1 วัยรุ่นหญิงที่เรียนในชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4 มีการรักษานวลสงวนตัวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยวัยรุ่นหญิงที่เรียนชั้นปีที่ 1 มีการรักษานวลสงวนตัวสูงกว่าวัยรุ่นหญิงที่เรียนในชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 ส่วนชั้นเรียนอื่นๆ ไม่พบความแตกต่างในการรักษานวลสงวนตัว

1.2 วัยรุ่นหญิงที่เรียนในกลุ่มวิชาชีพวิทยาศาสตร์ กลุ่มวิชาชีพสังคมศาสตร์ และกลุ่มวิชาชีพมนุษยศาสตร์มีการรักษานวลสงวนตัวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยวัยรุ่นหญิงที่เรียนในกลุ่มวิชาชีพสังคมศาสตร์ มีการรักษานวลสงวนตัวสูงกว่าวัยรุ่นหญิงที่เรียนในกลุ่มวิชาชีพมนุษยศาสตร์ และกลุ่มวิชาชีพวิทยาศาสตร์ ส่วนกลุ่มวิชาชีพอื่นไม่พบความแตกต่างในการรักษานวลสงวนตัว

1.3 วัยรุ่นหญิงที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่า 2.50 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 2.50 ถึง 3.00 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่า 3.00 มีการรักษานวลสงวนตัวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยวัยรุ่นหญิงที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่า 2.50 มีการรักษานวลสงวนตัวสูงกว่าวัยรุ่นหญิงที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 2.50 ถึง 3.00 ส่วนกลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอื่นไม่พบความแตกต่างในการรักษานวลสงวนตัว

1.4 วัยรุ่นหญิงที่มีถิ่นที่อยู่ในชนบทและในเมือง มีการรักษานวลสงวนตัวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยวัยรุ่นหญิงในชนบทมีการรักษานวลสงวนตัวสูงกว่าวัยรุ่นหญิงในเมือง

2. การรักษานวลสงวนตัวของวัยรุ่นหญิงเปรียบเทียบตามตัวแปรจิตลักษณะที่แตกต่างกัน คือ

2.1 วัยรุ่นหญิงที่มีเจตคติต่อการรักษานวลสงวนตัวสูงและเจตคติต่อการรักษานวลสงวนตัวต่ำ มีการรักษานวลสงวนตัวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยวัยรุ่นหญิงที่มีเจตคติต่อการรักษานวลสงวนตัวสูง มีการรักษานวลสงวนตัวมากกว่าวัยรุ่นหญิงที่มีเจตคติต่อการรักษานวลสงวนตัวต่ำ

2.2 วัยรุ่นหญิงที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองสูงและการเห็นคุณค่าในตนเองต่ำ มีการรักนวลสงวนตัวไม่แตกต่างกัน โดยวัยรุ่นหญิงที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองสูง มีแนวโน้มจะมีการรักนวลสงวนตัวมากกว่าวัยรุ่นหญิงที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองต่ำ

3. การรักนวลสงวนตัวของวัยรุ่นหญิงเปรียบเทียบตามตัวแปรการรับรู้ทางสังคมที่แตกต่างกัน คือ

3.1 วัยรุ่นหญิงที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยและแบบเข้มงวดกวดขัน มีการรักนวลสงวนตัวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยวัยรุ่นหญิงที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยมีการรักนวลสงวนตัวสูงกว่าวัยรุ่นหญิงที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน

3.2 วัยรุ่นหญิงที่เปิดรับสื่อมวลชนเกี่ยวกับเพศน้อยและเปิดรับสื่อมวลชนเกี่ยวกับเพศมาก มีการรักนวลสงวนตัวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยวัยรุ่นหญิงที่เปิดรับสื่อมวลชนเกี่ยวกับเพศน้อย มีการรักนวลสงวนตัวสูงกว่าวัยรุ่นหญิงที่เปิดรับสื่อมวลชนเกี่ยวกับเพศมาก

3.3 วัยรุ่นหญิงที่ใช้เวลาว่างร่วมกับกลุ่มเพื่อนน้อยและใช้เวลาว่างร่วมกับกลุ่มเพื่อนมาก มีการรักนวลสงวนตัวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยวัยรุ่นหญิงที่ใช้เวลาว่างร่วมกับกลุ่มเพื่อนน้อย มีการรักนวลสงวนตัวสูงกว่าวัยรุ่นหญิงที่ใช้เวลาว่างร่วมกับกลุ่มเพื่อนมาก

3.4 วัยรุ่นหญิงที่รับรู้แบบอย่างมากและรับรู้แบบอย่างน้อย มีการรักนวลสงวนตัวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยวัยรุ่นหญิงที่รับรู้แบบอย่างมาก มีการรักนวลสงวนตัวสูงกว่าวัยรุ่นหญิงที่รับรู้แบบอย่างน้อย

อภิปรายผล

1. การรักนวลสงวนตัวของวัยรุ่นหญิงเปรียบเทียบตามตัวแปรชีวสังคมที่แตกต่างกัน

1.1 ชั้นเรียนกับการรักนวลสงวนตัว

ผลการวิจัย พบว่า วัยรุ่นหญิงที่เรียนในชั้นปีที่ 1 ถึง ชั้นปีที่ 4 มีการรักนวลสงวนตัวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สนับสนุนสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ พบว่า กลุ่มที่มีการรักนวลสงวนตัวแตกต่างกันจริง คือ วัยรุ่นหญิงที่เรียนชั้นปีที่ 1 มีการรักนวลสงวนตัวสูงกว่าวัยรุ่นหญิงที่เรียนในชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 นอกนั้นไม่พบความแตกต่าง ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ นุสรา ลิมาบรรพ์ (2528 : 29) ที่ศึกษาการเปลี่ยนแปลงค่านิยมของนิสิตมหาวิทยาลัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างชายหญิง พบว่า นิสิตที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยมากกว่า 2 ปี มีค่านิยมเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างชายหญิง แตกต่างจากนิสิตที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยน้อยกว่า 1 ปี ผลการวิจัยแสดงให้เห็นอย่างเด่นชัดว่า วัยรุ่นหญิงชั้นปีที่ 1 มีการรักนวลสงวนตัวสูงกว่าวัยรุ่นหญิงชั้นปีอื่น ๆ และวัยรุ่นหญิงชั้นปีอื่น ๆ มีการรักนวลสงวนตัวไม่แตกต่างกัน

ที่เป็นเช่นนี้มีสาเหตุมาจากปัจจัยทางจิตใจอย่างน้อย 3 ประการ คือ ประสบการณ์ทางสังคม ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองและค่านิยมในพฤติกรรมการรักษานวลสงวนตัวของวัยรุ่นหญิง (ดวงเดือน พันธุมนาวิน, 2538) กล่าวคือวัยรุ่นหญิงชั้นปีที่ 1 รู้เห็นสภาพแวดล้อมทางสังคมที่ดี คาดการณ์ไกลเห็นความสำคัญของผลดีผลเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ละเว้นที่จะทำพฤติกรรมทางเพศที่ไม่พึงประสงค์ จึงมีการรักษานวลสงวนตัวมากกว่าวัยรุ่นหญิง ชั้นปีอื่น ๆ

1.2 กลุ่มวิชาชีพกับการรักษานวลสงวนตัว

ผลการวิจัย พบว่า วัยรุ่นหญิงที่เรียนในกลุ่มวิชาชีพวิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ มีการรักษานวลสงวนตัวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สนับสนุนสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่พบว่า กลุ่มที่มีการรักษานวลสงวนตัวแตกต่างกันจริง คือ วัยรุ่นหญิงที่เรียนในกลุ่มวิชาชีพสังคมศาสตร์ มีการรักษานวลสงวนตัวสูงกว่าวัยรุ่นหญิงที่เรียนในกลุ่มวิชาชีพมนุษยศาสตร์ และกลุ่มวิชาชีพวิทยาศาสตร์ ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้แสดงว่ากลุ่มวิชาชีพต่าง ๆ เกี่ยวข้องและส่งผลให้วัยรุ่นหญิงมีการรักษานวลสงวนตัวแตกต่างกัน กล่าวคือ วัยรุ่นหญิงที่เรียนในกลุ่มวิชาชีพสังคมศาสตร์ มีการรักษานวลสงวนตัวสูงกว่า กลุ่มวิชาชีพอื่น ๆ ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากสาเหตุหลายประการ อาทิ เนื้อหาความรู้ในหลักสูตรที่ต่างกัน เจตคติต่อพฤติกรรม และประสบการณ์ทางสังคมที่ต่างกัน (ดวงเดือน พันธุมนาวิน, 2538) นั่นคือ วัยรุ่นหญิงที่เรียนในหลักสูตรต่าง ๆ ในทางสังคมศาสตร์ หล่อหลอมให้มีการรักษานวลสงวนตัวสูง เกิดความคิดความรู้สึกต่อพฤติกรรมการรักษานวลสงวนตัวในทางบวก และได้รู้เห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในด้านการรักษานวลสงวนตัวสูงกว่าวัยรุ่นหญิงกลุ่มวิชาชีพอื่น

1.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับการรักษานวลสงวนตัว

ผลการวิจัย พบว่า วัยรุ่นหญิงที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่า 2.50 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 2.50 ถึง 3.00 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่า 3.00 มีการรักษานวลสงวนตัวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สนับสนุนสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่พบว่า วัยรุ่นหญิงที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่า 2.50 มีการรักษานวลสงวนตัวสูงกว่าวัยรุ่นหญิงที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 2.50 ถึง 3.00 ส่วนกลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอื่น ไม่พบความแตกต่างในการรักษานวลสงวนตัว แสดงว่า การรักษานวลสงวนตัวไม่แปรตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้นและจากการพิจารณาค่าเฉลี่ยของคะแนนการรักษานวลสงวนตัวพบว่า วัยรุ่นหญิงที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 2.50 มีคะแนนเฉลี่ยการรักษานวลสงวนตัวสูงสุด รองลงมาเป็นวัยรุ่นหญิงที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่า 3.00 และวัยรุ่นหญิงที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 2.50 ถึง 3.00 มีคะแนนเฉลี่ยการรักษานวลสงวนตัวต่ำสุด ผลนี้แสดงให้เห็นว่า การใช้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งแต่ละกลุ่มวิชาชีพมีมาตรฐานต่างกันเป็นตัวเปรียบเทียบอาจคลาดเคลื่อนในการตัดสินใจว่า วัยรุ่นหญิงคนใด มีการรักษานวลสงวนตัวสูงหรือต่ำ อย่างไรก็ตามผลการวิจัยนี้ชี้ให้เห็นว่า สอดคล้องกับทฤษฎีที่ว่า พฤติกรรม

ย่อมมีสาเหตุมาจากจิตลักษณะ (ดวงเดือน พันธุมนาวิน, 2538) กล่าวคือ พฤติกรรมการรักษาวนสวนตัวสูงหรือต่ำขึ้นอยู่กับสติปัญญาสูงหรือต่ำของวัยรุ่นหญิงด้วย

1.4 ถิ่นที่อยู่กับการรักษาวนสวนตัว

ผลการวิจัย พบว่า วัยรุ่นหญิงที่มีถิ่นที่อยู่ในชนบทและในเมืองมีการรักษาวนสวนตัวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สนับสนุนสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยวัยรุ่นหญิงในชนบทมีการรักษาวนสวนตัวสูงกว่าวัยรุ่นหญิงในเมือง ผลวิจัยเป็นเช่นนี้แสดงว่ามีปัจจัยที่เป็นสาเหตุทำให้วัยรุ่นหญิงมีการรักษาวนสวนตัวแตกต่างกัน และปัจจัยที่เป็นสาเหตุดังกล่าวได้แก่ เจตคติ ค่านิยมต่อพฤติกรรมนั้น ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง และประสบการณ์ทางสังคมของวัยรุ่นหญิงในชนบทและในเมืองแตกต่างกัน (ดวงเดือน พันธุมนาวิน, 2538)

2. การรักษาวนสวนตัวของวัยรุ่นหญิงเปรียบเทียบตามตัวแปรจิตลักษณะที่แตกต่างกัน

2.1 เจตคติต่อการรักษาวนสวนตัวสูงและต่ำกับการรักษาวนสวนตัว

ผลการวิจัย พบว่า วัยรุ่นหญิงที่มีเจตคติต่อการรักษาวนสวนตัวสูงและเจตคติต่อการรักษาวนสวนตัวต่ำ มีการรักษาวนสวนตัวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สนับสนุนสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยวัยรุ่นหญิงที่มีเจตคติต่อการรักษาวนสวนตัวสูง มีการรักษาวนสวนตัวมากกว่าวัยรุ่นหญิงที่มีเจตคติต่อการรักษาวนสวนตัวต่ำ สาเหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะเจตคติต่อการรักษาวนสวนตัวเกี่ยวข้องและส่งผลต่อพฤติกรรมการรักษาวนสวนตัว (ดวงเดือน พันธุมนาวิน, 2538) ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับการวิจัยของ สกล วรเจริญศรี (2545 : 60) ที่ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนวัยรุ่น พบว่า เจตคติที่มีต่อพฤติกรรมทางเพศมีความสัมพันธ์ทางลบต่อพฤติกรรมทางเพศ และส่งผลต่อพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนวัยรุ่น แสดงว่าวัยรุ่นมีเจตคติต่อพฤติกรรมทางเพศสวนทางกับพฤติกรรมทางเพศ แต่สัมพันธ์ทางบวกกับการรักษาวนสวนตัวและส่งผลต่อการรักษาวนสวนตัวด้วย

2.2 การเห็นคุณค่าในตนเองสูงและต่ำกับการรักษาวนสวนตัว

ผลการวิจัย พบว่า วัยรุ่นหญิงที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองสูง และการเห็นคุณค่าในตนเองต่ำ มีการรักษาวนสวนตัวไม่แตกต่างกัน ไม่สนับสนุนสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงว่าการเห็นคุณค่าในตนเองต่างกัน มีการรักษาวนสวนตัวไม่แตกต่างกัน การที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากคะแนนการเห็นคุณค่าในตนเองของวัยรุ่นหญิง อยู่ในระดับใกล้เคียงกันมาก ทำให้มีความแปรปรวนต่ำ และค่าเฉลี่ยของคะแนนการเห็นคุณค่าในตนเองกลุ่มสูง และกลุ่มต่ำใกล้เคียงกัน ส่งผลให้มีการรักษาวนสวนตัวไม่แตกต่างกันด้วย ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับการวิจัยของ สกล วรเจริญศรี (2545 : 60) ที่ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนวัยรุ่น พบว่า ความภาคภูมิใจในตนเองไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนวัยรุ่น แสดงว่า การเห็นคุณค่าในตนเองไม่เกี่ยวข้องและส่งผลต่อการรักษาวนสวนตัวของวัยรุ่น

3. การรักษาวนสวนตัวของวัยรุ่นหญิงเปรียบเทียบตามตัวแปรการรับรู้ทางสังคมที่แตกต่างกัน

3.1 การอบรมเลี้ยงดูกับการรักษาวงศ์วงศ์

ผลการวิจัย พบว่า วัยรุ่นหญิงที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยและแบบเข้มงวดกวดขัน มีการรักษาวงศ์วงศ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สนับสนุนสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยวัยรุ่นหญิงที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยมีการรักษาวงศ์วงศ์สูงกว่าวัยรุ่นหญิงที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน แสดงว่า วัยรุ่นหญิงที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูจากบิดามารดาโดยรับรู้และรู้สึกว่าคุณค่าของตนเองได้รับการปฏิบัติด้วยความยุติธรรมและมีเหตุผล รู้สึกว่าคุณค่ามารดาให้ความรัก ความอบอุ่น มีการยอมรับนับถือในความสามารถและความคิดเห็นของตนเอง และให้ความช่วยเหลือตามโอกาสอันควร มีการรักษาวงศ์วงศ์สูงกว่าวัยรุ่นหญิงที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูจากบิดามารดาโดยรับรู้และรู้สึกว่าคุณค่าของตนเองไม่ได้รับอิสระเท่าที่ควร ต้องอยู่ในระเบียบวินัยที่บิดามารดากำหนด หรือถูกควบคุมไม่ให้ได้รับความสะดวกในการกระทำตามที่ตนต้องการ ถ้าไม่ปฏิบัติตามที่บิดามารดาต้องการจะถูกลงโทษอย่างรุนแรง

3.2 การเปิดรับสื่อมวลชนเกี่ยวกับเพศกับการรักษาวงศ์วงศ์

ผลการวิจัย พบว่า วัยรุ่นหญิงเปิดรับสื่อมวลชนเกี่ยวกับเพศน้อยและเปิดรับสื่อมวลชนเกี่ยวกับเพศมาก มีการรักษาวงศ์วงศ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สนับสนุนสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยวัยรุ่นหญิงที่เปิดรับสื่อมวลชนเกี่ยวกับเพศน้อยมีการรักษาวงศ์วงศ์สูงกว่าวัยรุ่นหญิงที่เปิดรับสื่อมวลชนเกี่ยวกับเพศมาก ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับการวิจัยของ สกล วรเจริญศรี (2545 : 60) ที่ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนวัยรุ่น พบว่า การรับรู้ข่าวสารจากสื่อต่าง ๆ เกี่ยวกับเรื่องเพศมีความสัมพันธ์และส่งผลต่อพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนวัยรุ่น นอกจากนี้ ไดเออร์ ลีหมิง และโอลิเวอร์ (Dyer, Leeming; & Oliver. 1996 : 309 - 317) ได้ศึกษาประเด็นปัญหาในพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น จากการศึกษาถึงสาเหตุของการมีพฤติกรรมทางเพศเกิดจากการได้รับอิทธิพลจากสื่อ (Media) ได้แก่ โทรทัศน์ นิตยสาร สิ่งพิมพ์และอินเทอร์เน็ต รวมทั้งการรับเอาวัฒนธรรมต่างชาติ (ชลลดา ศรีเดช, 2550 : 67) ที่มีผลต่อวัยรุ่น เกิดบริโภคนิยมเปลี่ยนแปลงแบบวัฒนธรรมตะวันตกที่ไม่ถือเนื้อถือตัว การตกต่ำโดยการกดขี่ และแสดงความรักอย่างเปิดเผยในที่สาธารณะ ส่งผลให้วัยรุ่นหญิงมีค่านิยม และบรรทัดฐานของการรักษาวงศ์วงศ์เปลี่ยนไป ฉะนั้น วัยรุ่นหญิงที่เปิดรับสื่อมวลชนเกี่ยวกับเพศมาก จะส่งผลให้มีการรักษาวงศ์วงศ์ลดลง สอดคล้องกับการศึกษาเรื่องความรู้ เจตคติ และพฤติกรรม เรื่องของเพศของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย กรุงเทพมหานครของ จรรยา ดวงแก้ว (2539 : 122) ผลการศึกษาพบว่า การรับรู้ข่าวสารจากสื่อต่าง ๆ เกี่ยวกับเรื่องเพศมีความสัมพันธ์กับการมีเพศสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกลุ่มที่เคยอ่านหนังสือกระตุ้นอารมณ์ทางเพศ ภาพยนตร์กระตุ้นอารมณ์ทางเพศ มีระดับพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์สูงกว่ากลุ่มที่ไม่เคยรับรู้ข่าวสารจากสื่อต่าง ๆ เกี่ยวกับเรื่องเพศ

จากผลการศึกษาวิจัยสรุปได้ว่าวัยรุ่นที่เปิดรับสื่อมวลชนเกี่ยวกับเพศน้อย จะมีพฤติกรรมทางเพศน้อยถึง ไม่มีเลย แสดงว่า มีการรักษาวงศ์วงศ์สูงกว่าวัยรุ่นที่เปิดรับสื่อมวลชนเกี่ยวกับเพศมาก

3.3 การใช้เวลาร่วมกับกลุ่มเพื่อนกับการรักษาวงสวนตัว

ผลการวิจัย พบว่า วัยรุ่นหญิงที่ใช้เวลาร่วมกับกลุ่มเพื่อนน้อย และใช้เวลาาร่วมกับกลุ่มเพื่อนมาก มีการรักษาวงสวนตัวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สนับสนุนสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยวัยรุ่นหญิงที่ใช้เวลาร่วมกับกลุ่มเพื่อนน้อยมีการรักษาวงสวนตัวสูงกว่าวัยรุ่นหญิงที่ใช้เวลาร่วมกับกลุ่มเพื่อนมาก ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับการวิจัยของ สกลวรเจริญศรี (2545 : 60) ที่ศึกษาปัจจัยเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนวัยรุ่น พบว่า การใช้เวลาร่วมกับกลุ่มเพื่อน มีความสัมพันธ์และส่งผลต่อพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนวัยรุ่น กล่าวคือ วัยรุ่นใช้เวลานอกเหนือจากการเรียนในการทำกิจกรรมต่าง ๆ เล่นตามห้างสรรพสินค้า สังสรรค์ตามสถานบันเทิง ดูภาพยนตร์ ไปเที่ยวตามสถานที่ต่าง ๆ เล่นกีฬา ทำกิจกรรมของมหาวิทยาลัย และไปบ้านเพื่อน แต่น้อยมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมทางเพศ และส่งผลต่อพฤติกรรมทางเพศน้อย กล่าวโดยสรุป วัยรุ่นหญิงที่ใช้เวลาร่วมกับกลุ่มเพื่อนน้อยและใช้เวลาาร่วมกับกลุ่มเพื่อนมาก มีการรักษาวงสวนตัวแตกต่างกัน โดยวัยรุ่นหญิงที่ใช้เวลาร่วมกับกลุ่มเพื่อนน้อย มีการรักษาวงสวนตัวสูงกว่าวัยรุ่นหญิงที่ใช้เวลาร่วมกับกลุ่มเพื่อนมาก

3.4 การรับรู้แบบอย่างกับการรักษาวงสวนตัว

ผลการวิจัย พบว่า วัยรุ่นหญิงที่รับรู้แบบอย่างมาก และรับรู้แบบอย่างน้อย มีการรักษาวงสวนตัวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สนับสนุนสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยวัยรุ่นหญิงที่รับรู้แบบอย่างมาก มีการรักษาวงสวนตัวสูงกว่าวัยรุ่นหญิงที่รับรู้แบบอย่างน้อย แสดงว่า วัยรุ่นหญิงที่รับรู้แบบอย่างกุลสตรีจากครอบครัว สื่อมวลชน และสถาบันทางสังคมอื่น ๆ แตกต่างกันมาก - น้อย ทำให้วัยรุ่นหญิงมีการรักษาวงสวนตัวสูง-ต่ำ ตามไปด้วย กล่าวโดยสรุป วัยรุ่นหญิงที่รับรู้แบบอย่างมาก และน้อยต่างกัน มีการรักษาวงสวนตัวต่างกัน โดยวัยรุ่นหญิงที่รับรู้แบบอย่างมากมีการรักษาวงสวนตัวสูงกว่าวัยรุ่นหญิงที่รับรู้แบบอย่างน้อย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า ปัจจัยชีวิตสังคม ได้แก่ ชั้นเรียน กลุ่มวิชาชีพ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และถิ่นที่อยู่ที่แตกต่างกัน ส่งผลทำให้วัยรุ่นหญิงมีการรักษาวงสวนตัวแตกต่างกัน กล่าวคือ วัยรุ่นหญิงที่เรียนในชั้นปีที่ 1 วิชาชีพสังคมศาสตร์ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่า 2.50 และถิ่นที่อยู่ในชนบท มีการรักษาวงสวนตัวสูงกว่าวัยรุ่นหญิงที่เรียนในชั้นปีอื่น ๆ กลุ่มวิชาชีพอื่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 2.50 ถึง 3.00 และมีถิ่นที่อยู่ในเมือง ทำให้สถาบันครอบครัว มหาวิทยาลัยและสถาบันทางสังคมอื่น สามารถปลูกฝังและพัฒนาการรักษาวงสวนตัวของวัยรุ่นหญิงในกลุ่ม ชั้นเรียนอื่น วิชาชีพอื่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 2.50 ถึง 3.00 และกลุ่มวัยรุ่นหญิงในเมือง โดยกำหนดนโยบายทางสังคมวางแผนและดำเนินการตามหลักการฝึกอบรมต่อไป

1.2 ผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่าปัจจัยจิตลักษณะ คือเจตคติต่อการรักษนวลสงวนตัวที่แตกต่างกัน เกี่ยวข้องและส่งผลทำให้วัยรุ่นหญิงมีการรักษนวลสงวนตัวแตกต่างกัน โดยวัยรุ่นหญิงที่มีเจตคติต่อการรักษนวลสงวนตัวสูง มีการรักษนวลสงวนตัวมากกว่าวัยรุ่นหญิงที่มีเจตคติต่อการรักษนวลสงวนตัวต่ำ ดังนั้น สถาบันทางการศึกษาและสังคมควรฝึกอบรมปลูกฝังเจตคติต่อการรักษนวลสงวนตัวของวัยรุ่นหญิง ที่มีเจตคติต่ำ โดยเฉพาะในกลุ่มชั้นเรียนปีที่ 2 ถึงชั้นเรียนปีที่ 4 กลุ่มวิชาชีพมนุษยศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 2.50 ถึง 3.00 และกลุ่มวัยรุ่นหญิงที่มีถิ่นที่อยู่อาศัยยาวนานที่สุดในเมือง

1.3 ผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า ปัจจัยการรับรู้ทางสังคม ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดู การเปิดรับสื่อมวลชนเกี่ยวกับเพศ การใช้เวลาว่างร่วมกับกลุ่มเพื่อน และการรับรู้แบบอย่าง แตกต่างกัน เกี่ยวข้องและส่งผลทำให้วัยรุ่นหญิงมีการรักษนวลสงวนตัวแตกต่างกัน กล่าวคือ วัยรุ่นหญิงที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย เปิดรับสื่อมวลชนเกี่ยวกับเพศน้อย ใช้เวลาว่างร่วมกับกลุ่มเพื่อนน้อยและรับรู้แบบอย่างมาก มีการรักษนวลสงวนตัวสูงกว่าวัยรุ่นหญิงที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน เปิดรับสื่อมวลชนเกี่ยวกับเพศมาก ใช้เวลาว่างร่วมกับกลุ่มเพื่อนมากและรับรู้แบบอย่างน้อย ดังนั้น ในการกำหนดนโยบายทางสังคม เพื่อปลูกฝังและพัฒนาการรักษนวลสงวนตัวของวัยรุ่นหญิง ตัวแทนในขบวนการสังคมประจักษ์ อันได้แก่ ครอบครัว สถาบันการศึกษาและสถาบันทางสังคมอื่น ต้องอบรมเลี้ยงดู อบรมสั่งสอนวัยรุ่นหญิงในบรรยากาศแบบประชาธิปไตย ควบคุมดูแลไม่ให้เปิดรับสื่อมวลชนเกี่ยวกับเพศ ให้ใช้เวลาว่างร่วมกับกลุ่มเพื่อนแต่น้อย รวมทั้งบุคคลในสังคม และตัวแบบในสังคม ต้องเป็นแบบอย่างการรักษนวลสงวนตัวที่ดี

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัย

2.1 ควรวิจัยเรื่องการรักษนวลสงวนตัวของวัยรุ่นในกลุ่มตัวอย่างที่กว้างขวางครอบคลุมวัยรุ่นหญิงทุกช่วงวัย ทั้งในสถาบันการศึกษาของรัฐและเอกชน เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการวิจัยและพัฒนาการรักษนวลสงวนตัวในอนาคต

2.2 ควรศึกษาวิจัยตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการรักษนวลสงวนตัวในปัจจัยต่าง ๆ ที่น่าจะเกี่ยวข้อง เพิ่มจากการวิจัยครั้งนี้ ทั้งตัวแปรส่วนบุคคลและสภาพแวดล้อม เพื่อให้ได้ข้อมูลพื้นฐานในการวิจัยต่อไป

2.3 ควรวิจัยให้กว้างขวางและลึกซึ้งมากขึ้นในอนาคต โดยการวิจัยและพัฒนา การวิจัยทดลองประเมินผลเพื่อการศึกษาจิตลักษณะอื่นที่เกี่ยวข้องแล้วพัฒนาจิตลักษณะเพื่อเสริมสร้างพฤติกรรม การรักษนวลสงวนตัวไปพร้อมกัน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

กรมควบคุมโรคติดต่อ กระทรวงสาธารณสุข. (2546) คู่มือการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับโรคเอดส์.

กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

กฤตยา อาชวนิจกุล; และวราภรณ์ แซ่สนธิ. (2538) วิทยุกับการซื้อประเพณี : การศึกษา

แนวทางการเปลี่ยนแปลงค่านิยมการซื้อประเพณี. เชียงใหม่ : ศูนย์สตรีศึกษากระทรวงฯ.

เกษม ตันติพลาวีระ. (2542, มกราคม) วิทยุ Y2K. ไกล่หมอ. 23(1): 78-80.

เกษร จิ๋มปิ่น. (2532) การอบรมเลี้ยงดูที่มีต่อฐานะทางอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ปีการศึกษา 2531 จังหวัดสุพรรณบุรี. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว)

พิษณุโลก : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก. ถ่ายเอกสาร.

จันทร์ฉาย พัทธ์ศิริกุล. (2532) ผลการจัดโปรแกรมการฝึกการกล้าแสดงออกต่อความรู้สึก

เห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย.

ปรินญานิพนธ์ กศ.บ. (จิตวิทยาการแนะแนว) กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.

ชลลดา ศรีเดช. (2550) การเห็นคุณค่าพรหมจารีของวัยรุ่นหญิง. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยา

การแนะแนว) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

ดวงเดือน พันธุมนาวิน. (2538) ทฤษฎีต้นไม้อจริยธรรมและการพัฒนาบุคคล. กรุงเทพฯ : โครงการ

ส่งเสริมเอกสารวิชาการ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

ดวงเดือน พันธุมนาวิน; และเพ็ญแข ประจักษ์ปัจฉิม. (2520) จริยธรรมของเยาวชนไทย. กรุงเทพฯ :

โรงพิมพ์การศาสนา.

ดวงเดือน พันธุมนาวิน; อรพินท์ ชูชม; และงามตา วนินทนนท์. (2528) ปัจจัยทางจิตวิทยานิเวศ

ที่เกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กของไทย. รายงานการวิจัยฉบับที่ 32. กรุงเทพฯ :

สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ดวงเดือน ศาสตรภักดิ์. (2526) การเปรียบเทียบทฤษฎีพัฒนาการเด็ก. กรุงเทพฯ :มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

ธามนิต โคตรวิบูลย์. (2540) ความคิดเห็นของวัยรุ่นที่มีต่อความล้มพันธ์ทางเพศก่อนการสมรส

ของวัยรุ่นในสถาบันการศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 และมัธยมศึกษา

ปีที่ 6 ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา)

กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.

นงนุช โรจนเลิศ. (2533) การศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมตนเองของนักเรียนวัยรุ่น.

ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาพัฒนาการ) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ : ถ่ายเอกสาร.

ประภาเพ็ญ สุวรรณ. (2527) ทศนคติ : การวัดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอนามัย. กรุงเทพฯ :

สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.

พนม เกตุมาน. (2535) สุขใจกับลูกวัยรุ่น. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แปลนพับลิชชิง.

พรรณี ภาณุวัฒนสุข; และวัฒนา สำโรงทอง. (2542) พฤติกรรมทางเพศและความคิดเห็นในเรื่องเพศ

ของวัยรุ่นในชุมชนคลองเตย. วารสารโรคเอดส์ 11(4) : 207-216.

พรสุดา คิชยวรรณนะ. (2534) พฤติกรรมการแสดงออกตามทฤษฎีของดจิโอวานนิกกับการอบรม

เลี้ยงดูและลักษณะทางชีวสังคมบางประการ ของนักเรียนมัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร.

ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาพัฒนาการ) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

พัชรินทร์ วินัยกุลพงศ์. (2541) การอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดากับทัศนคติต่อการมีเพศสัมพันธ์

ก่อนการสมรสของเด็กวัยรุ่น. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาพัฒนาการ) กรุงเทพฯ :

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.

มานพ คณะโต. (2541) พฤติกรรมทางเพศ. กรุงเทพฯ : สำนักพัฒนาวิชาการแพทย์.

ยศ สันตสมบัติ. (2538) ฟรอยด์และพัฒนาการของจิตวิเคราะห์ : จากความฝันสู่ทฤษฎีสังคม.

พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ยุทธพงศ์ วีระวัฒนตระกูล และคณะ. (2541, เมษายน-มิถุนายน) การตั้งครรภ์ในวัยรุ่น

ศรีนครินทร์เวชสาร. 13(2) : 112-116.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2546) พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ :

นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.

รังนี นพเกตุ. (2542) มนุษย์ : จิตวิทยาทางเพศ. กรุงเทพฯ : ประกายพริก.

รัตนจินต์ สุกเสี่ยม. (2536) เจตคติของนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพที่มีต่อการวางแผนครอบครัว

และการคุมกำเนิด. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สาธารณสุขศาสตร์) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.

วรัญญู กุลดิลก. (2541) ทศนคติในเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสของนิสิตมหาวิทยาลัย

ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สังคมวิทยา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

- วราภรณ์ รักวิจัย. (2529) **การอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- รัตนา พุ่มสวรรค์. (2544) **ค่านิยมต่อพฤติกรรมทางเพศของนักศึกษาปริญญาตรี**. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. ปรินญานิพนธ์ วท.ม. (สุขศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วิทยา นาควัชร. (2544) **ตอบปัญหาการเลี้ยงดูลูกและวัยรุ่น**. พิมพ์ครั้งที่ 4 กรุงเทพฯ : คุุณบุ๊ค.
- ศรีเรือน แก้วกังวาน. (2545) **จิตวิทยาพัฒนาการชีวิตทุกช่วงวัยเล่ม 2 วัยรุ่น-วันสูงอายุ**. กรุงเทพฯ : ภาควิชาจิตวิทยา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ศิริบุรณ์ สายโกสม. (2542) **จิตวิทยาการศึกษา** พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สกล วรเจริญศรี. (2545) **การศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนวัยรุ่น**. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สมพงษ์ อินทรสุวรรณ. (2537, พฤษภาคม) **วัยรุ่นกับการแสวงหา วิทยากร**. 92(5) : 18-19.
- สุพัตรา สุภาพ. (2545) **ปัญหาสังคม**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- สุรางค์ จัทน์เอม. (2543) **จิตวิทยาพัฒนาการ**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- อรสม สุทธิสาคร. (2546) **เด็กพันธุ์ใหม่วัย X**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์สารคดี.
- อัญชลี จุมพลจามีกร. (มปท.) **คุณเป็นพ่อแม่ประเภทใด เว็บไซต์ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามคำแหง**.
- อาภาภรณ์ เสงี่ยมรัตน์. (2546) **พฤติกรรมทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสมุทรสาคร**. ปรินญานิพนธ์ วท.ม. (สุขศึกษา) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อุมพร ตรังคสมบัติ. (2543) **พาลูกค้นหาความนับถือตนเอง**. กรุงเทพฯ : ชันดีการพิมพ์.
- Allport, G. W. (1985) **Attitude : Handbook of Social Psychology**. Mass : Clark University Press.
- Ary, V. Denis and others (1999) **Adolescent Problem Behavior : the Influence of Parent and Peer**. U.S.A. : Elsevier science Ltd.
- Askin, Herbert; & Colton, Raymond R. (1963). **Tables for Statisticians**. New York : Barnes & Noble Inc.
- Coleman, J. (1980) **The Nature of Adolescent**. New York : Methuen.
- Dyer, O. William; Leeming, C. Frank; & Oliver, P. Diana (1996). **Issue in Adolescent Sexuality**. Boston : Allyn and Bacon.

- Erikson, Erik. H. (1978) **Identity : Youth and Crisis**. New York : Norton.
- Ford Nicholas; & Kittisuksathit Sirinan (1996) **Youth Sexual. The Sexual Awareness, Life Style and Related Health Service, Needs of Young, Single, Factory works in Thailand**.
Nakhonprathom : Institute for Population and Social Research, Mahidol University.
- Harvighurst, R. J. (1972) **Development Task and Education**. 3rd ed. New York : London.
- Hurlock, E. B. (1974) **Development Psychology : A life Span Approach**. 5th ed. New York : McGraw-Hill.
- Kay, F. S. (1975) **Sex Roles and Human Behavior**. Massachusett : Winthrop Publisher.
- Maslow, A. H. (1970) **Motivation and Personality**. New York : Harper and Row.
- Michel. (1974) **Advances in Experimental Social Psychology**. New York : Academic Press.
- Moore, Susan; & Roserthal Doreen (1993) **Sexuality in Adolescence**. New York : Routledge.
- Seifert, L. Kelvin; & Hoffnung, J. Robert. (1994) **Child and Adolescent Development**. 3rd ed.
Boston : Houghton Mifflin Company.
- Wright, D. (1975) **The Psychology of Moral Behavior**. Enland : Penguin Book Company.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามมีจุดมุ่งหมายเพื่อการศึกษาวิจัย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว
2. คำตอบของนิสิตไม่มีถูกหรือผิด ผู้วิจัยจึงขอความกรุณาจากนิสิตช่วยตอบตามความเป็นจริง ตรงกับความคิด ความรู้สึก หรือการปฏิบัติของนิสิตมากที่สุด
3. ข้อมูลต่าง ๆ ที่นิสิตตอบแบบสอบถาม จะถือเป็นความลับ และไม่มีผลเสียต่อตัวนิสิตหรือบุคคลใด ๆ โดยนิสิตไม่ต้องระบุชื่อของนิสิตลงในแบบสอบถามนี้
4. แบบสอบถามมี 8 ตอน โปรดตอบคำถามให้ครบทุกตอนและทุกข้อ เพราะถ้าตอบไม่ครบทุกข้อ จะทำให้แบบสอบถามชุดนี้ไม่สามารถวิเคราะห์ผลการวิจัยได้

ผู้วิจัยขอขอบคุณนิสิต ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามมา ณ โอกาสนี้

นางสาวสิวิณี ทองนุช

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงของนิสิต

1. ชั้นเรียน

☐ ชั้นปีที่ 1

☐ ชั้นปีที่ 2

☐ ชั้นปีที่ 3

☐ ชั้นปีที่ 4

2. กลุ่มวิชาชีพ

☐ วิทยาศาสตร์

☐ สังคมศาสตร์ หรือศึกษาศาสตร์

☐ มนุษยศาสตร์ หรือศิลปกรรมศาสตร์

3. คะแนนเฉลี่ยสะสม

☐ ต่ำกว่า 2.50

☐ 2.50 - 3.00

☐ สูงกว่า 3.00

4. ถิ่นที่อยู่อาศัยยาวนานที่สุด จากอดีตถึงปัจจุบัน

☐ เทศบาลเมือง เทศบาลนคร เมืองพัทยา หรือกรุงเทพมหานคร

☐ เทศบาลตำบล สุขาภิบาล หรือองค์การบริหารส่วนตำบล

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเจตคติต่อการรักษาวงศ์วานตัว

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความแต่ละข้อ แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหลังข้อความที่ตรงกับความคิด ความรู้สึกของนิสิตมากที่สุดเพียงช่องเดียวในแต่ละข้อ โปรดตอบทุกข้อ

ข้อ	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1.	ข้าพเจ้าคิดว่าตนเองโตพอที่ไปเที่ยวกับเพื่อนต่างเพศตามลำพัง					
2	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการมีคูรักในวัยเรียนเป็นเรื่องที่น่าอาย					
3	ข้าพเจ้าชอบพูดคุยเรื่องเพศกับเพื่อน					
4	ข้าพเจ้าคิดว่าคนเราจะมีความสุขมากยิ่งขึ้นหากมีประสบการณ์ทางเพศก่อนแต่งงาน					
5	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการจับมือถือแขนกับเพศตรงข้าม เป็นสิ่งที่ไม่เหมาะสม					
6	ข้าพเจ้าพร้อมที่จะระมัดระวังตัวเองไม่ให้เพื่อนชายมาล่อวงเกินทางเพศ					
7	ข้าพเจ้าคิดว่าผู้หญิงไม่ควรจับผู้ชายก่อน					
8	ผู้หญิงควรรักษาพรหมจรรย์ไว้ จนกว่าจะถึงวันแต่งงาน					

ข้อ	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
9	ข้าพเจ้ารู้สึกว่ามีผู้ชาย และผู้หญิงอยู่กันตามลำพังผู้ชายส่วนใหญ่จะคิดถึงแต่เรื่องเพศสัมพันธ์					
10	ข้าพเจ้าคิดว่าไม่ควรอย่างยิ่ง ที่ผู้หญิงจะเป็นฝ่ายนัดผู้ชายก่อน					
11	ข้าพเจ้าพร้อมที่จะให้ความรู้กับวัยรุ่นหญิงเพื่อให้สนใจกับความบริสุทธิ์ของตัวเอง เพราะแท้ที่จริงแล้วผู้ชายยังให้ความสำคัญกับเรื่องนี้					
12	ข้าพเจ้ารู้สึกว่ามีผู้หญิงไม่ควรไปไหนมาไหนกับเพื่อนผู้ชาย ไม่ว่าจะเป็นเวลากลางวันหรือเวลากลางคืน					
13	ข้าพเจ้าคิดว่าการจูบกันก่อนการสมรสเป็นเรื่องที่ยอมรับได้ หากชายหญิงมีความรักต่อกัน					
14	ข้าพเจ้ารู้สึกไม่พอใจ ที่เด็กวัยรุ่นมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควร					
15	ข้าพเจ้าจะรณรงค์ไม่ให้วัยรุ่นมีความสัมพันธ์ทางเพศระหว่างเรียน เพราะเป็นเรื่องไม่ควรทำ					
16	ข้าพเจ้าคิดว่าการเล้าโลมกันก่อนการสมรสเป็นเรื่องที่ยอมรับได้ หากชายหญิงคู่นั้นมีการหมั้นหมายกันแล้ว					
17	ข้าพเจ้ารู้สึกยอมรับไม่ได้ เมื่อเห็นเพื่อนเดินโอบกอดกับเพศตรงกันข้ามในที่สาธารณะ					
18	ข้าพเจ้าตั้งใจจะเตือนเพื่อนไม่ให้อยู่กับเพื่อนชายในที่ลับตาสองต่อสอง เพราะเป็นสิ่งไม่ควรทำ					
19	ข้าพเจ้าคิดว่าการแต่งกายตามแฟชั่น แม้จะเกินงามก็ไม่เป็นอะไร เพราะเป็นสิทธิที่ทำได้					
20	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการเล้าโลมกันในที่สาธารณะเป็นเรื่องปกติของวัยรุ่น					
21	ข้าพเจ้าตั้งใจจะปกป้องตนเองจากเพื่อนต่างเพศเพื่อป้องกันไม่ให้ปัญหาตามมาภายหลัง					

ตอนที่ 3 แบบสอบถามการเห็นคุณค่าในตนเอง

คำชี้แจง ให้นักิิตอ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหลังข้อความที่ตรงกับนิสิตมากที่สุดเพียงช่องเดียวในแต่ละข้อ โปรดตอบทุกข้อ

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	ส่วนใหญ่จริง	จริงพอประมาณ	จริงเพียงเล็กน้อย	ไม่จริงเลย
1	ข้าพเจ้ายอมรับทุกอย่างที่ประกอบเป็นตัวข้าพเจ้า					
2	ข้าพเจ้ายอมรับว่ามีความเท่าเทียมกับคนอื่นในกลุ่ม					
3	ข้าพเจ้ามักจะทำอะไรประสบความสำเร็จด้วยตัวเองเสมอ					
4	ข้าพเจ้ายอมรับผู้หญิงมีคุณค่าเท่ากับผู้ชาย					
5	ข้าพเจ้าสามารถทำบางสิ่ง ที่คนอื่นไม่สามารถทำได้					
6	ข้าพเจ้ามักได้รับเลือกให้เป็นผู้ร่วมงานในกลุ่มเสมอ					
7	ข้าพเจ้าภาคภูมิใจที่ได้แสดงความสามารถให้ปรากฏต่อหน้าผู้อื่น					
8	ข้าพเจ้าสามารถตัดสินใจ และยึดมั่นอยู่กับการตัดสินใจนั้นโดยไม่เปลี่ยนแปลง					
9	ข้าพเจ้าสามารถควบคุมตัวเองได้ แม้กำลังเผชิญกับความยุ่งยาก					
10	ข้าพเจ้าพึ่งพาตนเองได้ โดยไม่จำเป็นต้องมีคนอื่นคอยชี้แนะ					
11	ข้าพเจ้ามักสร้างขวัญ และกำลังใจให้กับตัวเองอยู่เสมอ					
12	ข้าพเจ้าเป็นบุคคลที่กลุ่มเพื่อนต้องการ					
13	ข้าพเจ้าเป็นบุคคลที่มีความหมาย และมีความสำคัญกับผู้อื่น					
14	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าเป็นที่ยอมรับและพอใจในความสามารถ					
15	ข้าพเจ้าเรียนรู้ ว่าตนเองเป็นบุคคลสำคัญหนึ่งของสังคม					
16	ข้าพเจ้าประสบความสำเร็จในการเรียนมาโดยตลอด					
17	ข้าพเจ้าแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น ได้ด้วยตัวเองตลอด					
18	ข้าพเจ้าสามารถพูดถึงความสำเร็จของตนเองได้					
19	ข้าพเจ้าแสดงความคิดกับการกระทำให้กลุ่มคล้อยตามได้					
20	ข้าพเจ้าสามารถเป็นหัวหน้ากลุ่มที่มีลักษณะประสบความสำเร็จ					

ตอนที่ 4 แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดู

คำชี้แจง ให้นักิิตอ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหลังข้อความที่ตรงกับการรับรู้
ในอดีตถึงปัจจุบันของนิสิตมากที่สุดเพียงช่องเดียวในแต่ละข้อ โปรดตอบทุกข้อ

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริง ปานกลาง	ไม่จริง	ไม่จริง เลย
1	พ่อแม่จะพูดคุยกับฉันอย่างสนุกสนาน					
2	พ่อแม่มักซื้อสิ่งของให้ลูกๆ เท่ากันทุกคน					
3	พ่อแม่อนุญาตให้ฉันไปเที่ยวนอกบ้านได้ตามสมควร					
4	เมื่อฉันมีปัญหา เช่น ปัญหาการเรียน ปัญหาเรื่องเพื่อนฉันมักจะปรึกษาพ่อแม่					
5	พ่อแม่รับฟังความคิดเห็นของฉันเสมอ					
6	เวลาจะพาไปเที่ยวนอกบ้าน พ่อแม่มักจะถามฉันก่อนว่าอยากไปเที่ยวที่ไหน					
7	เมื่อฉันทำผิด พ่อแม่มักให้อาสาฉันชี้แจงเหตุผล					
8	พ่อแม่มักจะถามความคิดเห็นของฉันในเรื่องต่างๆ					
9	ฉันเลือกคบเพื่อนได้ทั้งชายและหญิงโดยพ่อแม่ไม่ห้าม					
10	พ่อแม่มักจะให้ฉันขบคิดปัญหาต่าง ๆ ด้วยตนเอง และจะช่วยเมื่อฉันคิดไม่ออก					
11	เมื่อฉันทำอะไรแล้วพลาดหวัง พ่อแม่จะพูดให้กำลังใจ					
12	ฉันสามารถตัดสินใจในเรื่องการคบเพื่อนได้ พ่อแม่คอยให้คำปรึกษาเท่านั้น					
13	ถ้าฉันพยายามทำอะไรแล้วไม่สำเร็จ หรือทำได้ไม่ดี พ่อแม่จะให้กำลังใจฉัน และบอกให้ฉันลองทำใหม่					
14	เมื่อฉันจะซื้อของที่ราคาแพง พ่อแม่จะให้ฉันอธิบายเหตุผลและความจำเป็นของของที่จะซื้อ ก่อนตัดสินใจซื้อ					
15	เมื่อฉันมีข้อสงสัยเกี่ยวกับเรื่องเพศ ฉันสามารถถามพ่อแม่ได้และท่านจะอธิบายให้ฟัง					
16	พ่อแม่มักจะซื้อสิ่งของเครื่องใช้ให้ฉันตามที่ท่านชอบมากกว่าที่ฉันชอบ					
17	พ่อแม่มักไม่อนุญาตให้ฉันไปเที่ยวกับเพื่อน ๆ นอกจากไปกับพ่อแม่					

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงปานกลาง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
18	เมื่อฉันขออนุญาตไปเที่ยวกับเพื่อน ๆ มักไม่ได้รับอนุญาต					
19	ถ้าฉันจะใช้ของใช้ในครอบครัว ต้องได้รับอนุญาตจากพ่อแม่ทุกครั้ง					
20	วันหยุดวันเสาร์อาทิตย์ พ่อแม่มักไม่อนุญาตให้ฉันออกไปเที่ยวนอกบ้าน					
21	ถ้าพ่อแม่ไม่อยู่บ้าน ฉันรู้สึกสบายใจและ โล่งใจมาก					
22	พ่อแม่จะกำหนดว่าฉันจะเลือกเรียน หรือประกอบอาชีพอะไร					
23	ถ้าเพื่อนของฉันเป็นคนที่พ่อแม่ไม่ชอบ ท่านจะสั่งให้เลิกคบ					
24	พ่อแม่ต้องการให้ฉันทำตามสิ่งที่ท่านต้องการ					
25	เวลาฉันทำผิด พ่อแม่มักดุดันที่แม่ในที่สาธารณะ					
26	เมื่อฉันทำผิดมักจะถูกดุ และถูกลงโทษ					
27	ถ้าฉันสอบตกพ่อแม่จะลงโทษอย่างหนัก					
28	เวลาฉันผิดหวัง พ่อแม่จะดุซ้ำอีก					
29	พ่อแม่มักเป็นผู้เลือกแบบเสื้อผ้าให้กับฉัน					
30	พ่อแม่มักแอบฟังเวลาฉันคุยโทรศัพท์กับเพื่อน					

ตอนที่ 5 แบบสอบถามการรับรู้แบบอย่าง

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความแต่ละข้อ แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหลังข้อความที่ตรงกับ

การรับรู้ของนิสิตมากที่สุด โปรดตอบทุกข้อ

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงปานกลาง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
1	แม่เป็นแบบอย่างสตรีไทย ที่ข้าพเจ้าทำตาม					
2	ข้าพเจ้ามักเลียนแบบการแต่งตัวที่ดูกระเปียบจากพี่น้อง					
3	ข้าพเจ้าเห็นเพื่อน ๆ ไม่มีเพื่อนต่างเพศในวัยเรียน ข้าพเจ้าก็ ทำตาม					
4	ข้าพเจ้าเป็นคนสุภาพเรียบร้อยตามแบบสตรีไทย					

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงปานกลาง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
5	การควบคุมตนให้เป็นคนดี ข้าพเจ้ายึดเป็นหลักในการดำเนินชีวิต					
6	ข้าพเจ้ามักจะสำรวจกริยามารยาทเสมอ					
7	ข้าพเจ้าชอบทำตามนางเอกละครวิทยุโทรทัศน์ เพราะเห็นว่าเป็นตัวอย่างที่ดี					
8	บทบาทนางเอกในนวนิยาย เป็นบทบาทคนดีที่ข้าพเจ้าเลียนแบบ					
9	สตรีต้องรักษาความบริสุทธิ์ไว้ จนถึงวันแต่งงานตามประเพณีไทย					
10	ข้าพเจ้าไม่ประพฤติดนให้เสื่อมเสียเกียรติสตรีไทย					
11	เมื่อเป็นสตรี ข้าพเจ้าต้องรักษานวลสงวนตัว					
12	ข้าพเจ้ายึดหลักการปฏิบัติตน เรื่องอย่างซิงสุกก่อนห้าม					
13	ข้าพเจ้าจะปฏิบัติตามผู้แสดง ที่เป็นตัวแบบที่ดีและเก่งในภาพยนตร์					
14	ข้าพเจ้าชอบเอาอย่างตัวละครที่ดีจากการฟังวิทยุ					
15	คนรอบด้านข้าพเจ้ามีศีล มีสัตย์ ข้าพเจ้าเห็นว่าควรเลียนแบบ					

ตอนที่ 6 แบบสอบถามการใช้เวลาว่างร่วมกับกลุ่มเพื่อน

คำชี้แจง ให้นักิิตอ่านข้อความแต่ละข้อ แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องหลังข้อความนั้น ๆ ที่ตรงกับความเป็นจริงของนิสิตมากที่สุด โปรดตอบทุกข้อ

ข้อ	ข้อความ	บ่อยที่สุด	บ่อย	บางครั้ง	นานๆ ครั้ง	ไม่เคยเลย
1	ข้าพเจ้าชอบร้องเพลงเมื่ออยู่ในกลุ่มเพื่อน					
2	ข้าพเจ้ามักหาเวลาไปชมคอนเสิร์ตกับเพื่อน ๆ					
3	ข้าพเจ้าไปเดินเล่นตามห้างสรรพสินค้ากับเพื่อน ๆ					
4	เมื่อมีเวลาว่างข้าพเจ้าชอบไปสังสรรค์กับเพื่อน ๆ ตามสถานบันเทิง					
5	ข้าพเจ้าชอบไปดูภาพยนตร์กับกลุ่มเพื่อน ๆ					
6	เมื่อมีโอกาสข้าพเจ้าไปเที่ยวต่างจังหวัดกับเพื่อน ๆ					

ข้อ	ข้อความ	บ่อย ที่สุด	บ่อย	บางครั้ง	นานๆครั้ง	ไม่เคย เลย
7	เมื่อมีเวลาหลังเลิกเรียนข้าพเจ้าชอบเล่นกีฬา ร่วมกับเพื่อน ๆ					
8	ข้าพเจ้าชอบทำกิจกรรมของมหาวิทยาลัย ร่วมกับเพื่อน ๆ					
9	ข้าพเจ้าชอบไปเที่ยวบ้านเพื่อนร่วมกับกลุ่มเพื่อน					

ตอนที่ 7 แบบสอบถามการเปิดรับสื่อมวลชนเกี่ยวกับเพศ

คำชี้แจง ให้นิสิตอ่านข้อความแต่ละข้อ แล้วทำเครื่องหมาย ✓ หลังข้อความนั้น ๆ ที่ตรงกับความเป็นจริง
ของนิสิตมากที่สุด โปรดตอบทุกข้อ

ข้อ	ข้อความ	บ่อย ที่สุด	บ่อย	บางครั้ง	นานๆครั้ง	ไม่เคย เลย
1	ดูภาพยนตร์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องเพศ					
2	ดูภาพยนตร์จากสื่อวิดีโอ/วิดีโอซีดี ที่มีเนื้อหา เกี่ยวกับเรื่องเพศ					
3	ฟังวิทยุที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องเพศ					
4	อ่านหนังสือพิมพ์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องเพศ					
5	อ่านนิตยสารที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องเพศ					
6	เล่นอินเทอร์เน็ตที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องเพศ					

ตอนที่ 8 แบบสอบถามพฤติกรรมกรรมการักนวลสงวนตัว

คำชี้แจง ให้นิสิตอ่านข้อความแต่ละข้อ แล้วทำเครื่องหมาย ✓ หลังข้อความนั้น ๆ ให้ตรงกับพฤติกรรม
ของนิสิตมากที่สุด โปรดตอบทุกข้อ

ข้อ	ข้อความ	บ่อย ที่สุด	บ่อย	บางครั้ง	นานๆครั้ง	ไม่เคย เลย
1	นิสิตไปเที่ยวกลางคืนกับเพื่อนต่างเพศบ่อยครั้ง เพียงใด					
2	นิสิตจับมือถือแขนกับเพื่อนต่างเพศบ่อยครั้ง เพียงใด					
3	นิสิตแต่งตัวเก๋งาม ตามแฟชั่นบ่อยครั้งเพียงใด					
4	นิสิตเดินโอบกอดกับเพื่อนต่างเพศบ่อยครั้ง เพียงใด					

ข้อ	ข้อความ	บ่อย ที่สุด	บ่อย	บางครั้ง	นานๆครั้ง	ไม่เคย เลย
5	นิสัยเคยไอ้โลมในที่สาธารณะกับเพื่อนต่างเพศ บ่อยครั้งเพียงใด					
6	นิสัยกอดจูบกับเพื่อนต่างเพศบ่อยครั้งเพียงใด					
7	นิสัยมีเพศสัมพันธ์กับเพื่อนต่างเพศบ่อยครั้ง เพียงใด					

ภาคผนวก ข

ค่าอำนาจจำแนกรายชื่อของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ตาราง 15 แสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามเจตคติต่อการรักษานวลสงวนตัว

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (t - test)	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (t - test)
1	3.12	12	5.02
2	2.91	13	2.95
3	3.60	14	3.04
4	3.15	15	5.16
5	4.53	16	2.45
6	4.08	17	3.76
7	7.03	18	4.21
8	2.64	19	5.23
9	2.96	20	6.52
10	4.55	21	3.84
11	3.93		

ตาราง 16 แสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามการเห็นคุณค่าในตนเอง

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (t - test)	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (t - test)
1	2.67	11	3.69
2	4.16	12	2.94
3	2.53	13	4.07
4	5.31	14	3.39
5	2.78	15	2.81
6	2.41	16	4.88
7	3.80	17	3.54
8	3.76	18	5.62
9	4.54	19	4.39
10	2.59	20	2.72

ตาราง 17 แสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามการรับรู้แบบอย่าง

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (t - test)	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (t - test)
1	3.40	9	3.75
2	2.59	10	2.84
3	4.92	11	3.70
4	4.41	12	5.79
5	3.93	13	4.46
6	2.53	14	2.68
7	4.70	15	3.44
8	6.38		

ตาราง 18 แสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามการรักนวลสงวนตัว

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก
	(t - test)
1	3.86
2	4.53
3	4.19
4	2.45
5	3.54
6	3.27
7	2.31

ภาคผนวก ค

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ระพีพันธ์ ฉายวิมล	ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาประยุกต์
คณะศึกษาศาสตร์
2. รองศาสตราจารย์ ดร.ไพรัตน์ วงษ์นาม	ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาประยุกต์
คณะศึกษาศาสตร์
3. ดร.สมศักดิ์ ติลา	ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาประยุกต์
คณะศึกษาศาสตร์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ ชื่อสกุล	ลิวิณีษ์ ทองนุช
วันเดือนปีเกิด	11 ตุลาคม 2523
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	59/12 หมู่ 5 ถนนบางแสน-อ่างศิลา ต.เสม็ด อ.เมือง จ.ชลบุรี 20000
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	นักประชาสัมพันธ์
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สุขุมวิท 23 กรุงเทพมหานคร
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2541	มัธยมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล อ.เมือง จ.สกลนคร
พ.ศ. 2545	กศ.บ. (ศิลปศึกษา) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2552	กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพมหานคร